

Edita:
Edicions Terra
Nostra, S.A.
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any VII N.º 358

Setmana del 3 al
al 9 d'agost del 1986

Director:
Joan E. Jarque i Juglar

Preu: 75 Ptes.

Catalunya Cristiana

*"Déu no es defensa mai;
ens respecta. Com l'amor,
Déu s'ofereix, refusant
tota coacció. L'home es
defensa sense treva,
febrilment, construint
aquesta panòpia, aquesta
cuirassa que anomena
el "seu jo".*

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

Charles Moeller

Entre tots hem d'aconseguir que els nostres boscos deixin de cremar

STOP AL FOC!!!

No s'hi valen les excuses. Ja sabem que aquest estiu es presenta molt més calorós que de costum, i que les tempestes de neu del propassat hivern varen convertir els nostres boscos en munts de branques esqueixades del tronc... Però amb això no n'hi ha prou per explicar tanta destrucció, tants milers d'hectàries calcinades... Hi ha molta descurança, molta manca de sensibilitat, molta inconsciència, i, també, ¿per què no dir-ho?, massa piròmans.

Entre tots podem fer que el panorama canviï sensiblement. Des dels poders públics, però també des de la vessant dels particulars, passant pels qui, senzillament, van a fer una arrossada o a gaudir de la natura.

Una Catalunya sense arbres seria una Catalunya desconeguda.

Una Catalunya desarborada seria una Catalunya desconeguda

AFINANT

Juguem-hi!

JOAN E. JARQUE I JUTGLAR

"Foc Nou", en el número de juny d'enguany, proposa un joc pels seus lectors: "Com et sents davant l'Església?". És un joc interessant i útil que recomano sincerament. L'autor, en Joaquim Gomis, proposa, a manera de joc, de llegir set descripcions —imaginàries— "de possibles situacions personals i elegir aquella amb la qual hom se sent més proper". Amb habilitat i encert descriu en primera persona un ventall d'actituds eclesials que certament es donen entre els catòlics d'avui a casa nostra. Joganer de mena, no cal dir que hi jugaré. A la primera lectura, m'he adonat de seguida d'allò que ja adverteix en Gomis: és difícil sentir-se identificat del tot amb qualsevol de les diverses variables i és probable que algú es trobi identificat amb algun punt de quasi totes les possibles posicions. Això m'ha portat a una reflexió —gairebé un suggeriment: A més del joc tal com és proposat, que és una mena de saludable examen de consciència, seria interessant fer-ne un altre que seria una correcció de l'inveterat costum de classificar "els altres". Consistiria en escriure una llista de noms de cada una de les posicions i després, si fos possible, comparar-ho amb la resposta de cada un d'ells. Probablement tindriem sorpreses.

El Cardenal Jubany presideix l'Eucaristia

La Mare Teresa de Calcuta, a Sabadell

SABADELL.— Aquest divendres, dia 1 d'agost, la Mare Teresa de Calcuta ha visitat el seu convent de Germanes de la Caritat establert a Sabadell. Amb aquest motiu se celebrà a la parròquia de Sant Salvador,

de la ciutat vallesana, una Eucaristia que presidi el cardenal-arquebisbe de Barcelona doctor Narcís Jubany. En el vinent número facilitarem als nostres lectors més informació sobre aquest esdeveniment.

Ampliació del
Museu Diocesà
de la Seu
d'Urgell

Pàg. 9

Entrevista amb
monsenyor
Tagliaferri

Pàg. 10

"La situació a
Etiòpia continua
essent
desesperada"

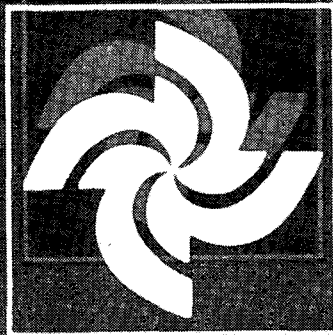
Centrals

ROCA

vers el futur.

CALEFACCIÓ

AIRE CONDICIONAT

SANITARI

Calefacció:

Calderes de ferro fos, calderes murals i calderes de xapa, de gas, gas-oil, llenya, carbó, electricitat, bombes de calor, captador d'energia solar, radiadors de ferro fos i de xapa d'acer, cremadors i complements per a instal·lacions.

Aire condicionat:

Aparells de finestra, consoles, aparells autònoms, bombes de calor i equips centralitzats.

Sanitari:

Banyeres de fosa i de xapa d'acer esmaltades, porcellana sanitària, aixetes, aigüeres d'acer inoxidable i gres, complements per a la cambra de bany.

COMPANYIA ROCA-RADIADORS, S.A.

Avd. Diagonal, 513 • 08029 BARCELONA Tel. 322 40 51 télex 52832 CRRCE E - 52032 CRRCE E

Edició: Edicions T.N.S.A.
C/ València, 244
08007 Barcelona
Tel: 215 27 80
215 27 84
Any VII N.º 535
5 de setembre del 1986
10 pàgines
Directors: Joan E. Jarque i Juglar

Catalunya Cristiana

"Déu no es defensen mai; ens respecta. Com l'amor, Déu s'ofereix, refusant tota coercició. L'home es defensen sense treva, febrilment, construint aquesta panòpia, aquesta cuirassa que anomena el "seu jo".

Charles Moeller

PREU: 75 Ptes. SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

MEMBRE DE LA UCIP
Director: Joan E. Jarque i Juglar
Sots-director: Francesc Malgosa i Riera
Edita: Edicions Terra Nostra, S.A.
Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós
Disseny: Josep Samper i Aledo

Redacció, administració, publicitat i fotocomposició:
Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels
C./ València, 244, 2on. Tels: 215/27 39-28 05-27 84
08007 Barcelona

Impressora: Publigraf, S.A.L. Consell de Cent, 224,
Barcelona. D.L.B. 14.387/79

Subscripcions anuals:
Catalunya: 3.900 ptes., resta de l'Estat espanyol,
Andorra, Gibraltar i Portugal: 4.400 ptes.
Europa: 7.400 ptes. Àfrica, Àsia i Filipines: 9.900 ptes.
Amèrica: 9.150 ptes. Oceania: 12.400 ptes.

EL SETMANARI DE MÉS DIFUSIÓ DE CATALUNYA
Difusió controlada per O.J.D.

"El problema català", un llibre transcendent del bisbe Masnou

JOSEP-RAFAEL CARRERAS DE NADAL

L'aparició del llibre EL PROBLEMA CATALÀ, editat per "Publicacions de l'Abadia de Montserrat" (febrer-1986), ens col·loca davant un fet no inèdit, però més aviat inusual per als catalans d'avui, posat que l'autor n'és un bisbe, el Dr. RAMON MASNOU, fins fa poc titular de la seu de Vic, de glorioses resonàncies en la història de la Renaixença. Diem que no és inèdit, perquè els escriptors eclesiàstics que s'han esmerçat en aprofundir el fet català en un o altre dels seus aspectes són nombrosos i de gran qualitat. N'hi ha prou amb esmentar el mestre de tots, el bisbe Torras i Bages "precursor del que diria més tard el Magisteri de l'Església", i seguir amb Miquel d'Esplugues, Ignasi Casanovas, Lluís Carreras, Carles Cardó, i durant el franquisme, per més que submergit en la clandestinitat, Josep Armengou.

hom i pedagògica per més que un xic repetitiva, d'allò que el títol assenyala: el problema català vist des d'una òptica cristiana. L'autor reflexiona en veu alta sobre Catalunya, la seva entitat nacional i els diversos aspectes que s'hi relacionen. L'índex n'és prou indicatiu. Hi espigolem alguns títols d'entre els 30 que encapçalen els diferents apartats: "Per què un bisbe parla del problema català", "Nacionalisme català", "Nacionalisme castellà", "Catalunya vista des de més enllà de l'Ebre", "Separatisme", "Primacia del natural sobre l'artificial i polític", "La Justícia primer que la política", "El naixement de Catalunya i l'Església", "Catalunya, la guerra i la postguerra", "Cop d'ull a Catalunya en el retorn a la democràcia", "La persona, el natural i la subsidiarietat", "La doctrina de l'Església".

huc d'ençà de l'Ebre, que per educació errònia i prejudicis inveterats mantenen hàbits mentals intolerats i animositats cegues contra Catalunya. Tanmateix, això no el duu a rebaixar per res les seves afirmacions. Al contrari, s'adreça a demostrar (i ho aconsegueix molt encertadament) la total conformitat entre la posició nacional catalana i la consciència cristiana; encara més, estableix l'exigència, que brolla de la Doctrina catòlica, de respecte i de promoció del nacionalisme sà i legítim de les nacions oprimides, enfront del nacionalisme opressor dels Estats-nació assimilistes, entre els que cal col·locar l'Estat espanyol.

Tanmateix també resulta fins a cert punt inusual, perquè un seguici de circumstàncies prou conegudes i complexes havia situat, durant molt de temps, l'element eclesiàstic més oficial, i no diguem res episcopal, al marge —almenys en públic— d'una problemàtica que, com ho fa palès el contingut del nou llibre, tanta relació té amb el pensament cristià i la Doctrina de l'Església. Cal, doncs, mesurar-ne la innegable transcendència, i saludar el fet com una nova barrera, purament "artificial" i gens "natural", segons l'encertada terminologia del Dr. Masnou, que s'esberla, i com un relligament amb la millor tradició de l'Església catalana.

El to general de l'escrit denota un tarannà assenyat però no acomplexat, prudent però decidit a dir les coses pel seu nom, penetrant i sòlid en el raonament, amic del diàleg i de la pau. Ve a ser com un "Vade-mecum" de nacionalisme català i cristià, destinat a gaudir d'una notable audiència i popularitat en un sector molt ampli i fonamental de la nostra nació.

Masnou s'adhereix a la línia de pensament que distingeix entre dues realitats específicament diferents: la natural de les nacions originades per les lleis que regeixen la vida humana d'acord amb la Providència i desenvolupades independentment de voluntats artificioses i arbitràries, i la dels Estats artificials creats per pur convencionalisme dels homes i per manipulacions i interessos politico-partidistes. Catalunya no és fruit d'un convencionalisme; és una realitat natural que incorpora els elements propis de la nació. És una nació, però sense sobirania de fet, "Els Estats sobirans no tenen pas res més que això (història, llengua, cultura ben diferenciades) per ser nació; la sobirania és de sobrepuig".

Algú pot estat temptat de vincular l'aparició d'aquest llibre amb la recent pastoral dels bisbes de Catalunya sobre el mateix tema. Tanmateix no hi ha cap relació. Els dos fets són absolutament independents un de l'altre. L'estudi del Dr. Masnou era a punt molt abans que el document col·lectiu dels bisbes. Si hi ha hagut coincidència en les dates de publicació es deu a circumstàncies fortuïtes.

L'autor segueix les pautes més genuïnes del pensament dels que anomena els "clàssics" de la doctrina catalanista emmarcats en la visió cristiana. Actualitza els conceptes fonamentals del catalanisme enriquint-los amb la profunditat pròpia dels iusnaturalisme, amb l'experiència històrica àdhuc la més recent (guerra, postguerra i postfranquisme), amb l'observació psicològica i la reflexió del sentit comú sobre fets i actituds, amb la riquesa d'idees i sentiments que proporciona la "saviesa del cor" característica d'un Pastor de l'Església, i aportant al treball racional de la intel·ligència i a la pura intuïció cristiana de la catalanitat que podien tenir pensadors cristianament inspirats com Torras i Bages, Prat de la Riba i Bofill i Mates, la densitat conceptual i l'autoritat magisterial de la Doctrina de l'Església (Concili i darrers Papes) desenvolupada durant el s. XX, o sigui amb posterioritat a aquests escriptors.

Precisa també la causa del frau perpetrat contra Catalunya en els seus valors nacionals, "una altra nació, constituïda en Estat, intervé decididament en els valors propis". El nostre poble "ric en valors de tota mena... segles ha, es converteix en un grup de províncies d'un Estat que no ha parat de fer els possibles per assimilar-lo, uniformar-lo i reduir-lo a satèl·lit humil d'un centralisme que ha treballat amb traça el seu projecte i que ha arribat a fer perdre la consciència de la seva personalitat i valors a bona part de catalans..." Catalunya no té perquè ser "mera província d'un Estat assimilador", sinó que té tots els valors que tenen aquells pobles que "han sabut fer la trampa d'atribuir-se en exclusiva el concepte i el nom d'Estat".

El contingut de l'obra —redactada en forma d'assaig de llargària mitjana 167 pàgines— és una exposició clara, senzilla però no mancada de profunditat conceptual, força entenedora però substancial, i per això mateix diem que molt llegible per a tot-

Traspua en tot el llibre la preocupació de l'autor pel que fa a aquells catòlics de més enllà o àd-

(Continua a la pàgina següent)

Festa y celebració

Parlar de lleure en temps de vacances pot semblar un recurs o un lloc comú pel periodista sense tema per comentar. De fet el lleure, el temps lliure, o el descans periòdic i sobretot el dia de "festa" tenen una densitat "religiosa" tal, que haurien de ser un tema ben freqüent en una publicació com la nostra.

Entre els costums que més han canviat entre nosaltres hi ha, sens dubte, el del descans setmanal i el de les vacances anuals. No cal ser vell per ser testimoni d'aquest canvi. Per a una part molt important de la població, el diàleg i el diumenge lliures i el mes de vacances són un fet relativament recent. No sols s'ha introduït un canvi notable en el ritme treball/repòs, sinó que també ha canviat palesament la "manera" de "reposar". La buidor de les ciutats els caps de setmana durant tot l'any i la dels mesos estiuencs es palpa. Ja el divendres a la tarda es comença a fer difícil concloure afers. Ningú no gosa convocar reunions de treball el vespre del divendres —sempre hi haurà algú o altre que no hi podrà assistir "per raons familiars"— i fins les trucades per telèfon obtenen sovint la resposta: "truqueu, si us plau, el dilluns". La popularització, benvinguda, de la pràctica d'esports assequibles a molta gent, i la mobilitat que facilita el cotxe i les motos, fan que el lleure moltes vegades no sigui pas precisament "reposant", des del punt de vista físic, s'entén, i comporti sovint hores de carretera.

Tot això planteja problemes pastorals i religiosos importants. Alguns són merament pràctics, —quan es prendran mesures eficaces a fi que els "celebrants" segueixin els fidels els caps de setmana i les vacances?— d'altres, però, són de fons, hi ha principis cristians que hi són seriosament implicats. Així, per exemple i sense pretendre ser exhaustius, quan el diumenge era una festa isolada i d'alguna manera única, la seva identificació com a "dia del Senyor" era més fàcil; ara és "el segon dia" del cap de setmana. Dia de lleure i festa religiosa són dues realitats que en altre temps eren pràcticament inseparables i que avui cada vegada estan més distanciades. La "celebració" cristiana del diumenge (o la que sigui) ja no és el motiu per fer festa i, per tant, el seu element central; ben bé al revés, avui els fidels hem de buscar un "forat" dins de la "festa" per mirar d'encabir-hi, sense "destorbar-la" massa, la nostra "celebració" cristiana. Manca poc per a que la "celebració" no sigui quelcom que ve a "aigualir la festa"; no serà estrany, per tant, que algú comenci a pensar que el lleure, pels cristians, seria més "complet" si es traslladessin les "obligacions religioses" als dies feiners. Amb una lògica que farà somriure a un teòleg/liturgista però que té el vent a favor, ja hi ha qui es pregunta perquè la "trobada" pastoral que va consistir en "facilitar" la missa del diumenge avançant-la al dissabte al vespre no es reproduïx avui avançant-la al divendres! Aquesta mentalitat mostra clarament que s'ha consumat el divorci entre la "celebració" (qüestió de mitja hora o tres quarts d'"obligació") i la "festa".

Benvinguts, doncs, els esforços dels liturgistes i pastoralistes insistint en el caràcter "festiu" de les "celebracions" cristianes però cal que tots siguem ben conscients que, en aquest punt també, tenim el vent de cara.

(Ve de la pàgina anterior)

"El problema català"...

Masnou es forma una idea clara de la realitat espanyola o peninsular. Seria desitjable per a Catalunya i per a les altres nacions peninsulars (comptant-hi la portuguesa) "una sobirania igualment compartida entre totes". Ens semblen extraordinàriament aclaridores, sobretot per determinat tipus de lectors, les al·lusions i comparacions extreptes del cas de Portugal: "El fet de ser nació... no és regal de ningú; cap altre poble no té el dret de determinar que un poble sigui nació, ni, menys encara, de prendre-li aquesta condició. Si l'hegemonia de la Península hagués estat a Lisboa, mai altres pobles de la Península no haurien vist que fos just que totes les Espanyes s'haguessin de portugalitzar... encara que la tàctica i la força portuguesa hagués anat preparant la cosa al seu gust, i hagués arribat a fer creure als infants que anar contra aquella imposició era anar contra la unitat de la pàtria... Els pobles de Castella, Bascònia, Galícia i Catalunya haurien dit que el fet de la nacionalitat no es negocia ni s'imposa, sinó que es té i es respecta... No es pot confondre un Estat que conté nacionalitats amb la "Madre Patria". L'Estat espanyol no és mare de cap de les nacionalitats que el constitueixen. L'Estat no engendra nacionalitats, les nacionalitats, una o diverses, engendren l'Estat". "Guanyar una batalla... no fa ni desdà que Portugal fos una nacionalitat... Però el cas és que, per una gesta guerrera a favor seu, Portugal no té el castellà obligat a l'es-

cola i ensenya als seus fills en la seva llengua portuguesa; no s'ha de sentir acusat de ser separatista; no pot ser tractat com a província i engranatge d'un Estat que li hauria imposat el provincialisme sinó hagués perdut la guerra, ara no sols és tractada la seva nacionalitat com a tal, sinó també com a Estat".

Resulta impossible resseguir totes les afirmacions contingudes en EL PROBLEMA CATALÀ; que ens diu l'autor no està "resolt" encara, ("darrerament la situació ha millorat una mica pel fet de la democràcia i de l'Estatut d'autonomia, però el remei no sembla pas que arribi a les arrels"), i sobre el que reclama la competència que com a bisbe li pertoca "per motius pastorals", perquè pertany també "a la missió de l'Església".

Un punt important, pel que aporta de novetat a la panoràmica del catalanisme, és el capítol dedicat a exposar la Doctrina de l'Església proclamada pels Papes i el Concili sobre el tema que aquí ens interessa, no gaire coneguda entre nosaltres, per més que constitueix una base molt ferma i un element decisiu per la causa de la nació catalana, sobretot l'ensenyament de Joan Pau II. L'autor insinua la causa d'aquest desconeixement que tant de mal fa de retop al nacionalisme català, "en part perquè es llegeix poc i és petita la cultura de certs nivells, i en part també perquè les idees extremistes socials i de les de caire progressista religiós i d'altres expressions de pensament no han sentit massa simpatia per les veus del magisteri de l'Església". La contribució del Dr. Masnou en aquest aspecte no te previsions exhaustives, ni molt menys, ni pretén tampoc aprofundir en l'estudi de l'Ensenyament de l'Església, sinó simplement presenta alguns textos bàsics —se'n podrien

escollir d'altres abundantment— del Magisteri de l'Església sobre la qüestió nacional.

El Dr. Masnou, tanmateix, fa una observació aguda, "els (l'Estat espanyol) fa por... que ens (els catalans) considerem emparats per la doctrina de l'Església... que l'Església aquests darrers temps, hagi posat tan en clar coses que a "Castella" (vol dir l'Estat espanyol) es veien tan clares a l'inrevés". Es que, preguntem nosaltres, en el fons els poders espanyols temen no poder manipular l'Església com en temps d'en Franco? Sobre això últim, Masnou observa que l'Estat franquista, per causa de la seva ajuda de caire material a l'Església "va demanar, amb no gaire lògica, una recompensa, pel que fa a Catalunya, que no era raonable: l'adhesió a les seves idees i procediments uniformistes diluïdors dels valors nacionals de Catalunya" i denuncia "la mania (del general Franco) de manipular l'Església a favor dels seus plans unificadors polítics dels pobles de l'Estat i en perjudici de la mateixa Església".

Les coses són, però avui dia molt diferents, i l'Església després del Concili s'esforça a actuar amb coherència i d'acord amb la seva pròpia doctrina. Per això no és d'estranyar que l'autor constati. "El nacionalisme català se sent abonat per la doctrina de l'Església en els documents oficials del Magisteri d'aquests últims anys".

En el darrer capítol, intitulat "Conclusió", el Dr. Masnou resum així l'actitud bàsica d'un cristià, "Després de la consciència i la responsabilitat pel que fa a la ciutadania cristiana, ve la de la pàtria i la nació, que per als catalans és Catalunya. Els ciutadans de Catalunya han d'estimar la seva terra de paraula, de cor i d'obra, com Jesucrist va estimar la seva".

En un dels últims "Jueves a jueves", la Mercedes Milà es mostrà "terriblement" escandalitzada perquè un prelat de l'Església catòlica va negar temps enrera la comunió a la senyora Rossi, neta de Franco. Com que avui abunden situacions matrimonials semblants, l'anècdota ha estat tema inevitable de conversa en les xerrameques nacionals. La veritat és que el contrast del diàleg televisat va resultar cridaner: Carmen volia —segons sembla— silenciar l'incident i Mercedes se sentia —segons sembla— agreujadíssima per l'ofensa que representa per a una fidel cristiana veure's privada del sant sagrament. "Quina vergonya, quina injustícia, qui pot atrevir-se a cometre semblant contrafur..." Si la Conferència Episcopal decidís instituir un "defensor religiós del poble", ja te en la Mercedes un excel·lent candidat.

(Em permetran vostès que recordi un fet, per treure una mica de càrrega emocional a aquest comentari. Vaig conèi-

xer una parròquia en la qual el rector negava pel seu compte la comunió a les dones. Fa uns anys. Havia arribat al poble, tímidament, el primer carmí de llavis. Aquell invent li va semblar "satànic" al reverend, ingenu i sant vellet. Alguna feligresa va assajar d'acostar-se a combregar el diumenge amb els llavis pintats. En arribar davant d'ella a la fila de persones agenollades, el capellà va aixecar la sagrada forma davant la dama i va pronunciar aquesta frase històrica: "El veuràs, però no el gustaràs". I va passar de llarg).

El meu capellà de poble no tenia raó per prendre el dret canònic pel seu compte: i va rebre del Bisbat el corresponent avis.

I la senyora Rossi? Aquestes coses dolent molt a molta gent, i per això escriuré amb gran cura per explicar clarament la posició eclesial i no ferir a ningú.

Existeix una llei que regeix la comunitat creient, tal com existeix el Codi Civil per a la

La senyora Rossi i l'emperador Teodosi

JOSE MARIA JAVIERRE

ciutadania. A la comunitat hi pertanyem lliurement, per una decisió personal (que si fou presa pels nostres pares quan ens batajeren de nens, pot ser confirmada o revocada per nosaltres mateixos, quan som grans). És clar que la permanència en la comunitat creient ens sotmet a les normes de la llei eclesial. A ningú no se'l força per romandre dins. Però qui hi és, ha de complir. Com s'esdevé en qualsevol agrupació; molt més, tractant-se de vincles religiosos, de caràcter espiritual i, per tant, absolutament lliures, personals, "de consciència".

El respecte a l'àmbit íntim de cada persona és sagrat: no més Déu coneix i jutja la veritat

o la mentida que portem dins de nosaltres mateixos. El que si ens exigeix la comunitat creient, pel fet d'aparèixer "públicament" integrats en ella, és el respecte a les lleis comunes, de les quals els prelats en són custodis.

Des dels primers temps del cristianisme, la comunitat creient va establir que no han de rebre en públic l'Eucaristia aquells que visquin situacions públiques irregulars, entre les quals hi ha el faltar a la fidelitat conjugal.

(Hi ha moltes altres situacions irregulars que els primers cristians consideraven prou greus per imposar l'abstenció de l'Eucaristia: crims, robatoris, injustícies. És famosa decisió d'Ambrós, arquebisbe de Milà, que va negar a l'emperador Teodosi l'entrada a la seva catedral mentre no fes penitència pública. Els teòlegs dels nostres dies pregunten com podria la comunitat creient decidir avui en casos semblants: no es veu la mane-

ra, però dol molt, i fins i tot escandalitza, la participació eucarística pública de persones responsables d'injustícies i atropellaments.)

Una mare pot considerar en consciència "inevitable" el seu problema conjugal i preguntar-li al seu confés la manera de continuar la vida sacramental si veritablement la vol mantenir. Seria una altra cosa el convocar parents, amics, premsa del cor, fotògrafs i televisió per "desafiar" les lleis de la comunitat eclesial amb un acte religiós que d'una part no és obligatori baix cap concepte i d'altra part obté relleu per tractar-se de persones situades al capdamunt de la societat. Si les normes obliguen a la senzilla gent corrent, sembla noble que les persones "distingides" procurin observar-les. Als cristians els va semblar magnífic que sant Ambrós recordés el deure religiós a l'emperador. És curiós: a l'emperador també li semblà magnífic i va corregir la seva conducta...

ARA MATEIX

Normalització lingüística i convivència a les comunitats eclesials (2)

No es tracta només d'entendre

J. CARRERA PLANAS

Aquella bona senyora, ja madura, que havia viscut dos terços de la seva vida en una vila de la Manxa, encara no se'n sap avenir. Ja l'havia desconcertada força adonar-se que aquí —un indret d'Espanya— la gent parlés una altra llengua. En el seu desconcert hi havia, naturalment, un factor de desinformació lamentable: a l'escola, de petita, no n'hi havien dit res de seriós. Però hi havia, encara, un altre factor més vivencial: la gent que parla una llengua d'ampla difusió s'acostuma a que tothom l'entengui i li respongui en ella i tendeix, per tant, a sorprendre's i fins a sentir suspicàcia en el cas contrari. Si, a més, s'ha respirat un ambient magnificador de les excel·lències pàtries i no s'ha tret el cap fora del propi i tan dilatat àmbit cultural, hom té uns hàbits molt diversos de qui està acostumat, des de petit, a canviar de llengua en fer un viatge una mica llarg o, sense moure's de casa, en adreçar-se al caporal de la guàrdia civil del seu poble... Diuen, per exemple, que els anglesos són d'allò més reacis a aprendre les llengües dels altres.

Però allò que més sobtava la bona senyora, ja madura, d'aquesta història, era que en un lloc tan seriós i, no cal dir-ho, sagrat com les esglésies, s'oficiessin cultes en català. Temps era temps, quan es deien més rosaris públics que no pas ara, solia lliurar, a la seva Parròquia, la inconfessada batalla de destarotar el rés, alçant la seva veu castellana més que no hauria estat normal. Naturalment, ningú no li deia

res. (Temps era temps, passaven moltes coses a més de dir-se rosaris...). Després, amb la reforma litúrgica, la qüestió de la llengua afectà la mateixa Missa. La bona senyora escollí, amb tota lògica, l'horari que li esqueia i, si alguna rara vegada l'ha alterat, mai no ha estat vista prenent un llibret per a assajar d'unir-se a les veus catalanes del conjunt. Al contrari, sempre que en té ocasió, exposa aquest simple raonament: per què no es fa tot en castellà, ja que així tothom ho entendria tot?

Aquesta manera d'argumentar —prou coneguda— respon a una interpretació falsa, reduccionista, del fet lingüístic. Val la pena fixar-s'hi. Tota llengua realitza, pel cap baix, tres funcions humanes: designa i fa conèixer; expressa i connota; identifica i realitza qui la parla. És important i bàsica per a la comunicació entre persones la primera funció del llenguatge,

que consisteix a determinar pel nom coses i persones, narrar esdeveniments, exposar idees. Fa un paper fonamental en la litúrgia, sobretot la de la Paraula.

Però, a més de tot això i al mateix temps, la persona, en parlar, s'expressa i connota els mots amb les seves peculiaritats subjectives i objectives. Així, generació rera generació, cada llengua va prenent unes maneres de dir que, traduïdes, queden despulades de tot allò que les fa saboroses, evocadores, riques en resonàncies interiors. No és difícil de traduir en el moment d'adquirir un bitllet de tren, per exemple. En canvi, el llenguatge de l'amor i de la llar, de la poesia i de l'oració no es deixa traduir mai del tot. Per això resulta tan superficial allò de dir: "tothom ho entén". La llengua pròpia és la llengua de l'oració, com ja explicà bellament el bisbe Torras i Bages en un capítol fonamental de la seva obra "La tradició catalana".

I la gent que comparteix un mateix origen o naixement cultural es realitza, com a poble, al voltant de la llengua que és l'ànima de la nació. La universalitat o catolicitat no vol dir, com a vegades ha estat entès, que les llengües més esteses facin emmudir les altres, sinó que totes hi siguin, com per Pentecosta, en l'assemblea dels fills de Déu. En aquest sentit, els cristians de cada indret, de cada llengua, fan catolicitat quan són ferment evangèlic en la seva pròpia pasta, des de la seva identitat.

CATALUNYA

200 milions deutes de FECSA als ajuntaments d'alta muntanya

La quantitat que FECSA deu als Ajuntaments de muntanya per no haver fet efectiva la llicència fiscal s'acosta als dos-cents milions de pessetes. La companyia, a hores d'ara, es nega a normalitzar el pagament d'aquesta llicència, que correspon a l'any 1985, als Ajuntaments de les comarques de Lleida que es veuen afectats per les instal·lacions elèctriques que FECSA té als seus termes municipals. La companyia elèctrica va recórrer l'any passat davant del tribunal econòmic-administratiu contra el pagament de les llicències i aquest recurs va ser acceptat. A hores d'ara, els Ajuntaments afectats estan presentant les seves al·legacions respectives. Aquesta situació i l'actitud de la companyia no és nova per als Ajuntaments, ja que per cobrar la llicència corresponent a l'any 1984 es produí la mateixa situació, encara que més tard FECSA va fer efectiva la quantitat que devia.

Es rehabilitarà l'antic nucli urbà de Montblanc

La Generalitat aprovarà aviat l'àrea de rehabilitació integrada de Montblanc. Amb aquesta declaració es pretén aconseguir que tot el nucli urbà de Montblanc sigui zona protegida per tal de reconvertir i rehabilitar les cases i locals que no s'utilitzen. Una altra finalitat és aconseguir que la gent torni a habitar les cases unifamiliars de l'interior del poble.

S'intenta acabar amb el perill d'inundacions a Girona

La conselleria d'Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, per mitjà de la direcció general d'Obres Hidràuliques, ha decidit construir un sistema de petites rescloses, al llarg de tot el riu Onyar, per prevenir el perill d'inundacions a la ciutat de Girona. S'ha adoptat aquesta solució perquè és la més racional i la que crea menys problemes a l'estructura urbana de la capital gironina. També s'havia plantejat la possibilitat de fer un gran

túnel subterrani que travessés Girona de punta a punta per a desviar-hi l'aigua que podria ser més perillosa en cas de possibles inundacions. Finalment, però, aquesta darrera solució va ser desestimada perquè és molt més cara.

ESPANYA

S'incorporen al PDP dos ex-consellers del Poder Judicial

Jaime Cortezo i Juan García Borbón, ex consellers del Consell General del Poder Judicial, han anunciat la seva incorporació al PDP. Amddos ocuparen càrrecs de responsabilitat en la democràcia cristiana durant alguns anys i foren elegits per al Consell General del Poder Judicial a proposta d'UCD.

El dos ex consellers han manifestat que la seva decisió d'incorporar-se en aquest moment al PDP, respon a la necessitat de col·laboració en un projecte polític que realitza per primera vegada la unitat dels democratacristians i que se senti una veu que pot vivificar en gran mesura el panorama polític.

S'inicien a la drogaaddició més de 10.000 soldats durant el Servei militar

L'estudi de la incidència i les repercussions de la drogaaddició a les Forces Armades fou el tema que va obrir les sessions del II Simposi Nacional de Sanitat Militar, a València. Des dels diferents estudis realitzats es desprèn que entre un 5 per cent i un 8 per cent dels soldats —entre 10.000 i 16.000, donat que la contingència anual és d'uns 200.000 soldats— inicia la seva dependència de les drogues durant els mesos que compleixen el servei militar.

En canvi, les dades concretes sobre el nombre de drogaaddictes existents en els diferents cosos de les Forces Armades no foren fets públics pels diversos especialistes que assisteixen a les sessions d'aquesta reunió mèdica. Tampoc es va fer una separació clara entre heroïnòmans i d'altres tipus de drogaaddictes.

En sis mesos han mort 22 miners

Un total de vint-i-dos miners han mort en accident laboral durant els sis mesos del 1986, se-

gons explicà el secretari general de la Federació Mínera d'UGT, José Antonio Saavedra.

La mitjana d'accidents mortals a les mines espanyoles s'apropa a la registrada en el mateix període del 1985. La seva xifra total de víctimes fou de 75, la qual cosa suposà "l'any negre" de la mineria espanyola.

Saavedra, en unes declaracions a Efe, responsabilitza els empresaris i a l'Administració "per les precàries condicions de seguretat que existeixen a les mines espanyoles". Al seu judici, els primers no apliquen les mesures de seguretat que son recollides en la legislació i, els segons no exigeixen el seu compliment.

MÓN

Descobriments de textos desconeguts del parc Teilhard de Chardin

HONG KONG.— Un conjunt de 250 pàgines escrites a màquina i prop de 2.000 notícies i cartes del cèlebre paleontòlogista jesuïta Teilhard de Chardin han estat trobats a Pequín, ciutat en la qual hi treballà fins l'any 1945. Un científic alemany Karl Schmitzmoormann, ha declarat haver trobat aquests escrits a aquesta ciutat. Karl Schmitz

que és un alumne de Teilhard de Chardin, ha decidit publicar aquests descobriments en un llibre.

Nou secretari general d'Amnistia Internacional

Amnistia Internacional anuncia el nomenament del britànic Ian Martin com a nou secretari general d'aquesta associació defensora dels drets de l'home. Martin, de trenta-nou anys, diplomàtic per la Universitat de Cambridge, supervisarà el treball de dues-centes persones del secretariat internacional de l'organització, la seu de la qual és a Londres.

Carta de l'Episcopat Nicaraguenc a les Conferències Episcopals del món

Els bisbes de la Conferència de Nicaragua, saluden fraternalment els bisbes de les Conferències Episcopals del món i volen compartir amb ells els sofriments i les esperances de l'Església que peregrina a Nicaragua, sol·licitant-los les seves oracions i la seva solidaritat, en comunicar-los el següent:

1. La situació de l'Església a Nicaragua es fa cada dia més difícil, davant l'augment de pressions i amenaces per part del Govern de la República:

A) La persona del Sant Pare Joan Pau II i les dels bisbes del país són irrespectades i calumnies constantment, a través dels mitjans de comunicació governamentals.

"Amb especial interès pretenen presentar els bisbes com a perseguidors d'eclesiàstics i com aliats, seguidors i propiciadors de plans imperialistes dels Estats Units, i al Sant Pare com executor dels esmentats plans" (cf. Carta de l'Episcopat Nicaraguenc sobre l'Eucaristia, font d'unitat i de reconciliació, 6 d'abril del 1986).

S'ha arribat fins escriure a l'editorial d'un diari oficialista que: "Entre Reagan, que ahir va dir que s'havia dibuixat un somriure en l'estàtua de la llibertat, amb l'aprovació dels milions pels seus mercenaris, i aquest Papa, que només dedica oracions als morts ianquis i curulla d'acusacions i amenaces a les víctimes de l'imperialisme, existeix la més pèrfida coherència i el perill més greu pels pobles, des dels anys en els quals la barbàrie i el genocidi es feien en nom de la creu i de l'imperi" (El Nuevo Diario, juliol).

B) Els sacerdots fidels als bisbes, són visitats constantment per membres de la seguretat de l'Estat, amb la pretensió de separar-los dels seus bisbes mitjançant afalacs o amenaces. La mateixa estratègia s'utilitza amb els fidels per separar-los dels seus rectors i pressionar-los perquè es converteixin en informadors contra la seva mateixa Església, amenaçant-los amb represàlies contra ells o contra els seus familiars si no ho fan.

C) En aquests últims anys, l'Església s'ha vist privada de dues religions i setze sacerdots que han estat expulsats del país pel Govern sandinista.

D) Un sacerdot nicaraguenc, monsenyor Bismarck Carballo, director de Catòlica i vicari episcopal de Mitjans de Comunicació, ha estat expatriat (28 de juny del 1986).

Monsenyor Pablo Antonio Vega, nicaraguenc, bisbe prelat del Juigalpa, vice-president de la Con-

ferència Episcopal de Nicaragua, membre de la Pontificia Comissió *Iustitia et Pax*, que es trobava en la seva seu episcopal fou expulsat del país el dia 4 de juliol del 1986.

E) Augmenten les dificultats fins a fer-se impossible d'aconseguir el visat de residència per a sacerdots, religiosos i religioses que desitgen venir a treballar pastoralment a Nicaragua, en unió amb els bisbes. Fins i tot a les religioses de la mare Teresa de Calcuta se'ls ha negat, després d'un any de gestions, la possibilitat d'establir dues comunitats a Nicaragua.

Els religiosos de l'"Església popular" que venen a treballar a favor del Govern, no tenen cap mena de dificultat en aquest sentit.

2. El silenci al qual es vol sotmetre l'Església és total, tant a dintre com a fora del país:

A) No se li permet usar la televisió, des de l'any 1981.

Se censura la documentació de la Santa Seu i de la Conferència Episcopal de Nicaragua, i fins i tot s'ha arribat a impedir la publicació de la Carta del Sant Pare als bisbes de Nicaragua (29 de juny del 1982) i solament va publicar-se passat un temps, i acompanyada d'un comentari ofensiu de la direcció de mitjans del Ministeri de l'Interior.

Va prohibir-se la publicació de comunicats i de la Carta pastoral de l'Episcopat (6 d'abril del 1986).

B) Es confiscà el periòdic *Iglesia*, òrgan informatiu de l'arxidiòcesi de Managua, amb data 12 d'octubre del 1985.

C) Es confiscà la impremta on s'editava l'esmentat periòdic i el Full Parroquial que s'editava des de fa prop de vuit anys, i que contenia els textos litúrgics dominicals (14 d'octubre del 1985).

D) Es clausurà Ràdio Catòlica de Nicaragua el primer de gener del 1986, que des de fa uns anys ja era censurada.

E) Va prohibir-se als pocs mitjans de comunicació independents, com *La Prensa*, clausurada el 26 de juny d'aquest any, publicar l'homilia dominical del senyor cardenal Miguel Obando i altres escrits i declaracions de membres de l'Església jeràrquica, i això des de fa tres mesos, mentre es permet i fomenta la publicació de calúmnies contra l'Església en els nombrosos mitjans de comunicació governamentals.

7 de juliol del 1986

Desitjo subscriure'm a:

Catalunya Cristiana

Redacció i Administració: c/ València 244, telefon: 215 27 39.

Nom i cognoms.....
 Adreça.....
 Població..... D.P.....

- Trameto les 3.900 ptes. per gir postal.
- Incloc un taló barrat per aquest import.
- Prego al Banc/Caixa.....
- Agència.....
- que se serveixi domiciliari aquest pagament anual, fins a nova ordre, en la meua llibre/compte n.º.....
- Lloc.....Data.....

Signatura

**RESIDÈNCIA
 3ª edat
 Pedrell**

Torre amb ampli jardí, habitacions assolellades; direcció mèdica. A.T.S. Curtes i llargues estances. Cures de repòs, c/ Pedrell, 52-54, 08032 Barcelona. T. 357 48 69 - 254 30 34.

Federació de cristians de Catalunya

Escornalbou-Tarragona

Com inici de la commemoració itinerant del cinquante-nari del sacrifici dels joves cristians, víctimes de la persecució religiosa a la nostra terra, tenim el goig d'invitar-vos a participar en la celebració eucarística vespertina del dia 14 d'agost vinent a les divuit trenta hores en el temple del Castell d'Escornalbou, que serà oferta pel Canonge de la Seu Metropolitana de Tarragona, doctor Vicenç Nolla, antic Consiliari Diocesà de la F J C, en record i memòria dels joves immolats pel Crist, i en el mateix marc on se celebrà, en aquell temps, el més important Aplec de Joventut d'aquelles contrades, organitzat per la Federació de Joves Cristians de Catalunya, quin ressò perdura encara avui en l'ànim dels qui hi participaren i sobrevisqueren.

Barcelona, vint-i-sis de juliol de 1986

Nota important: Aquesta convocatòria anul·la la publicada amb anterioritat i que per error es deia que l'acte es faria a Riudecanves.

VIC

EXERCICIS ESPIRITUALS PER A MATRIMONIS.— La Delegació Diocesana dels Exercicis de Vic, ha organitzat una tanda d'Exercicis que tindrà lloc al Santuari de la Mare de Déu de la Gleva, del dia 10 al 14 d'agost, de diumenge a dijous, dirigida pel doctor Rafel Portús, canonge de la Catedral de Vic. L'entrada serà a les 8 del vespre; la sortida després del dinar del darrer dia. Per més informació, al Santuari de la Gleva, telèfon 857 04 29. Preu de la pensió, 5.700 pessetes.

INSTITUT DE TEOLOGIA BARCELONA

vinculat a la Facultat de Teologia de Catalunya

CURS 1986-87

OFEREIX UNA VISIÓ GLOBAL I ACTUALITZADA DE LA TEOLOGIA

- Els estudis duren tres anys
- Les classes són vespertines (dilluns-dijous)
- Atorga el Diploma en Teologia

INFORMACIÓ I PREINSCRIPCIÓ:

a partir del 1r. de setembre, de les 6 a les 9 del vespre.
Diputació, 231 (edifici del Seminari).
08007 - Barcelona. Tel 2541963

"Vostè jutja"

Entorn del "Vostè Jutja" del passat dissabte 28 a TV3, li agrairia que m'atorgués algunes ratlles de CATALUNYA CRISTIANA per a unes quantes consideracions.

La convivència social exigeix que en l'ús de la llibertat de cadascú, sigui tingut en compte el respecte a les persones i el llur just pluralisme. Un acte o una conducta que fereixi o molesti les convívencies o els criteris d'altres no és un legítim ús de la llibertat, sinó una violència, una coacció i un atropellament del proïsme.

L'aspecte moral no canvia ni pot canviar per vots (com les lleis socials), perquè té com a fonament la naturalesa mateixa de les coses i de les persones. Allò que pot canviar són les circumstàncies.

Em refereixo ara concretament a l'espai televisiu.

Amb tot el respecte a les persones, el noranta-nou per cent de les que hi intervingueren convindria que ens expliquessin primer de tot quants i quins són els factors que fan que un acte o una conducta sigui moral (lícita) o sigui immoral. Perquè, si no saben això, no estan capacitades per jutjar sobre moralitat.

Tornant a les circumstàncies seria molt diferent que la tal Eugènia del cas es presentés despullada dintre de casa seva, o a la platja, o en un cabaret, o al mig de la Plaça de Catalunya a les dotze del migdia. Dit d'una altra manera: segons que ho faci davant de persones (potser nens i tot) als qui agafa per sorpresa.

Cal guaitar que la presentació del "problema" sigui imparcial. Presentar un senyor que en forma agressiva reprèn l'Eugènia per la seva nuesa, ja és predisposar l'auditori en contra del senyor i en favor de la nuesa de l'Eugènia.

El presentador i l'emissora no es fan solidaris de les opinions dels que jutgen. Molt bé! Però, com que ningú veritablement entès en la matèria —vull dir cap moralista de debò— no intervé per contradir els disbarats que indubtablement diran persones no enteses, els espectadors es quedaran amb els disbarats com si fossin asenyades sentències.

La ràdio i la televisió han de ser per educar, informar i fins entretenir.

ANTONI MANÉN JORDANA

Al senyor Joaquim M. Puyal

Voldria primer de tot felicitar-los a vostè i a tot l'equip pel concurs que tan encertadament presenten. Crec que fa quedar bé al nostre país. És original, interessant, i tothom qui hi pren part, té tota l'aparença de persones intel·ligents i cultes.

Sols alguna vegada he tingut la sensació que la gent jutja com li sembla que queda millor, i no amb tota franquesa, pensant que faria si es trobes personalment en aquell cas.

Aprofito l'ocasió per a fer-li constar aquestes impressions personals, però l'objecte de la present no es pas aquest.

Diumenge dia 27 (precisament la Festa de la nostra Reina de Montserrat), un detall del seu programa em va indignar profundament. Vam poder escoltar, com la defensora del cas (per a provar de guanyar el concurs...) i per tant alguna pesseta més?... falsejava l'Evangeli... Es va descuidar el final del versicle XI del capítol VIII de sant Joan: "Jo tampoc no et condemno, li digué Jesús; ves i d'ara endavant no pequis més". La defensora sols llegí: "Jo tampoc no et condemno..." D'aquesta manera l'Evangeli pot dir sempre el que ens doni la gana. S'agafen unes paraules, se'n suprimeixen d'altres i ja està!...

I el més trist encara, és que l'acusador no va ésser capaç de contradir-la. Això vol dir, el poc o gens conegut que es l'Evangeli en aquesta civilització nostra que s'anomena cristiana.

Llàstima que això, segurament no hi haurà ocasió per a fer-lo constar cara als espectadors i seguidors d'aquest —per altra part— magnífic programa.

M.D.

Resposta al senyor Lluís Badia

Em crec en el dret de defensar-me de les acusacions del senyor Lluís Badia, a C.C.

Puntualitzo:

La meua sèrie d'escrits publicats a C.C. sobre llenguatge són

una repetició i el que és al·ludit per l'esmentat senyor va ser publicat l'octubre de l'any 1979, quatre anys abans de 1 Resolució del 83.

No dogmatitzo, senzillament obro la Gran Enciclopèdia Catalana i lleigeixo: Navars. La informació del poble i del seu nom és a càrrec del senyor Josep Maria Gasol, cronista de la ciutat de Manresa. Ja veu, doncs, que d'invent barceloní, res.

Defensaré sempre això tan "indefensable" de considerar els criteris científics i objectius per sobre de la voluntat del poble, el qual ja ha triat el no, però no pot opinar sobre la manera d'escriure'l. Ho ha de deixar en mans dels especialistes i subjecte a l'autoritat lingüística. En el nostre cas, la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans.

Cada poble o cada persona podria introduir modificacions ortogràfiques en una cosa tan pròpia com és el nom de cadascú. Tanmateix cal respectar les regles d'un joc de comunicació culte i civilitzat que s'anomena llenguatge, amb el qual hem de jugar net, si no volem malmetre aquesta eina que és patrimoni de tots.

Deixant de banda aquestes qüestions, em plauria a bastament conèixer el poble del senyor Badia, segur de trobar-hi al·licientes, per tal com no he tingut mai lleure ni ocasió de visitar aquesta zona del cor de Catalunya.

A la recíproca, també m'agradaria mostrar-li la meua ciutat de Mataró, suposant que no la conegui. Ja procurariem d'evitar, en les converses, els punts sobre els quals difícilment ens posariem d'acord.

ALBERT PERA

Centre obert "Joan Salvador Gavina"

Voldria informar-los dels projectes del nostre Centre per aquest estiu en bé dels infants, adolescents i joves que atenen durant tot

l'any amb l'esforç de tots: entitats públiques, privades i particulars.

La temporada d'estiu és més problemàtica que la resta de l'any, perquè no hi ha escola i també perquè els habitatges d'aquest barri no ofereixen ni espai, ni higiene, ni intimitat, de tal manera que els infants des de la seva llar poden veure tot el que passa al seu entorn: preparació de droga, prostitució, baralles, convivència de travestis, etc.

La claror i la calor ofereixen més desitjos d'estar al carrer, i si durant l'any s'usen navalles i altres objectes per intimidar i robar, en aquest temps és molt més freqüent.

El Centre funciona tot l'estiu; organitzem casal-menjador, colònies, ruta i excursions a fi que aprenguin a assaborir la natura i això els vivifiqui el cos i l'esperit. Procurem que els grups de colònies no siguin gaire nombrosos per tal de poder-los atendre de manera més individualitzada, i així mentre els uns són fora, els altres assisteixen a l'espai del nostre Centre.

El cost d'aquestes sortides és molt alt, però creiem que val la pena fer un esforç per poder oferir unes alternatives diferents i que puguin viure uns dies de pau i concòrdia.

Es per aquest motiu que ens dirigim a vostès amb esperança que es multiplicaran els donatius en aliments o en metàl·lic.

Agraïm per endavant la seva generositat.

CONCEPCIÓ MATA
La directora

Judici a "VOSTÈ JUTJA"

He vist bastants programes de VOSTÈ JUTJA, una bona programació de TV3. És un programa que ens obliga a pensar, a ser uns oients actius de l'esdeveniment que té lloc als estudis. Es tracta d'un judici popular, certament, amb tots els condicionaments positius i les seves limitacions. Si jo fes un judici a VOSTÈ JUTJA, em decantaria per un "tolerable", amb tres punts. És a dir, que hi trobó algun inconvenient, propi d'un mitjà de masses, i no un mitjà de justícia. M'explicaré.

En primer lloc, jutjar segons una Llei. "Judicare" en llatí, vol dir expressar, -dicare- la relació que hi ha entre un fet de conducta

humana, i una llei, un mandat —jubeo—. Quan el judici no es basa en una llei, es transforma en judici popular, que moltes vegades té tant de judici com de democràcia té una "república popular". Cada comarca, representada per un grupet de cinc persones que sempre em resulten molt interessants, emet el seu judici segons el seu saber i parer. Més que fer un judici, crec que les comarques fan una propaganda estupenda de la nostra realitat nacional, múltiple engrasadora a l'hora.

En segon lloc, l'home pot jutjar d'una cosa, d'una situació o d'una conducta amb el cap o amb el cor. Dos punts de vista no ben iguals, encara que complementaris. Jo puc jutjar el Govern Central o la Generalitat amb el cap o amb el cor, i els resultats són ben diferents. El jutges, com han de jutjar? Segurament amb el cap, no amb el cor. Dons, a VOSTÈ JUTJA, el judici és fa amb el cor, em sembla, molt més que amb el cap. I el cor té raons que el cap no entén, com va dir encertadament Pascal. M'he fixat que les diferències, a vegades de tres a set (de 3 a 7) provenen d'una apreciació segons la raó a segons el sentiment.

En tercer lloc, em sembla que caldria la participació, cada vegada, d'un advocat o jutge de debò, que donaria el seu judici per escrit i ens n'assabentariem un cop tot acabat. Seria una manera de correcció i d'educació per al judici, coses que em semblen molt ben enfocades. Sense això, VOSTÈ JUTJA, malgrat els seus encerts, no deixa de ser un joc.

Felicitar els realitzadors en general d'aquest programa interessant, m'acomio fins el dissabte vinent, que tindrà el gust de presenciar el judici i de dir-hi la meua.

IGNASI FARRERES

NOTA DE LA REDACCIÓ:

Les cartes al director, ni que es publicuin amb pseudònim, hauran d'anar sempre firmades per l'autor i acompanyades de l'adreça i el número del DNI. Es publicaran amb preferència aquelles escrites a màquina, a doble espai i que no excedeixin de quinze ratlles; si són més llargues, la redacció es reserva el dret d'escurçar-les segons el seu criteri.

La REDACCIÓ no es compromet a publicar totes les cartes rebudes, ni els articles sol·licitats; no retornarà els originals ni mantindrà correspondència amb els signants.

VATICÀ DIA A DIA

La "Bíblia dels infants", traduïda a l'assiri i el txec

La "Bíblia dels infants", publicada per l'organització catòlica internacional "Ajuda a l'Església que pateix", acaba de ser traduïda al txec i a l'assiri oriental. Des del moment de la seva aparició el 1979 fins avui ha estat publicada en 35 llengües amb una tirada total de gairebé onze milions d'exemplars.

Premi "Romano Guardini" per al cardenal Koenig

El cardenal austríac i ex-arquebisbe de Viena Franz Koenig, de vuitanta-un anys, va rebre a Munic el premi "Romano Guardi-

ni", que concedeix l'Acadèmia Catòlica de Baviera. Durant l'acte de lliurament del premi, el president de la Universitat Tècnica de Munic, Wolfgang Wild, elogià el treball realitzat pel cardenal Koenig en pro de l'entesa entre el cristianisme i les altres grans religions mundials, així com la seva contribució a fer compatibles ciència i fe.

Un viatge del Papa a Cuba seria prematur

Monsenyor Rodríguez Herrera, president de la Conferència Episcopal Cubana, i monsenyor Meurice, presentaren al Papa un informe de 200 pàgines sobre la situació de l'Església a Cuba. En l'informe se subratllen les indicis d'obertura del règim cubà vers l'Església. "El Papa —va dir mon-

senyor Meurice— ens va alentir a seguir el diàleg amb el govern. Ell comprèn la situació donada la seva condició de polonès." Malgrat tot, monsenyor Meurice va afegir que un viatge de Joan Pau II a Cuba seria prematur. Tanmateix, va destacar els signes de bona salut de l'Església a Cuba: l'augment de vocacions, l'assistència a la missa, al catecisme, etc.

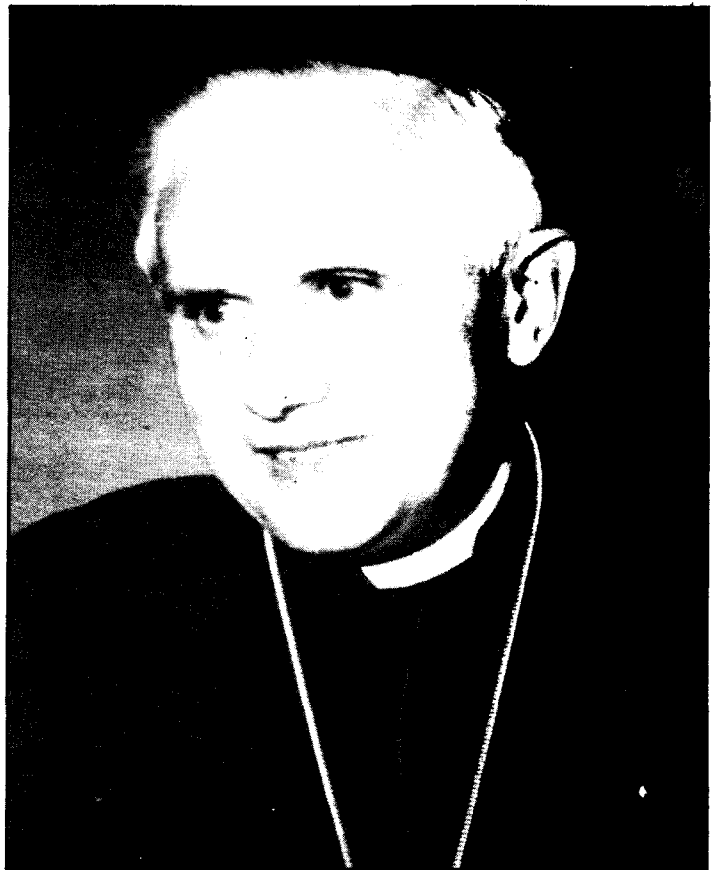
Missatge del Vaticà als musulmans

Amb ocasió de la festivitat musulmana de l'"id al-fitr", el cardenal Arinze, en nom del Secretariat Vaticà per als no Creients, del qual és president, va dirigir un missatge de "fraterna salutació a tots els que professen la fe islàmica". El missatge se centra fonamentalment en les possibilitats de mútua col·laboració entre cristians i musulmans.

Contacte Vaticà-Kremlin

Els contactes entre el Vaticà i el Kremlin han entrat en una fase de relatiu reescalfament. La primera etapa es recorre, com és lògic, a través del patriarcat de Moscou, que és un interlocutor oficial de les autoritats soviètiques en temes religiosos. Una delegació de la Conferència Episcopal Alemanya va visitar la URSS, per invitació del metropolità Filarete de Minsk, al mateix temps responsable de les relacions exteriors del patriarcat. Componien la delegació alemanya el cardenal arquebisbe de Munic, Friedrich Wetter i els bisbes de Passau, Hildesheim i Wurzburg, amb alguns experts en temes ecumènics. A la capital russa es van entrevistar amb el president del consell per assumptes religiosos Konstantin Crascev i a Riga, capital de la república de Letònia, amb l'ancià cardenal Vaivods. Al seu retorn a Munic, el cardenal va expressar la seva satisfacció per un viatge que dissipa algunes reticències. El metropolità Filarete, per la seva part, va assegurar que presidiria la delegació del patriarcat de Moscou en la reunió d'oració per la pau, a la qual el Papa ha invitat a totes les religions de la terra.

El cardenal Ratzinger viatja a Perú

El cardenal Ratzinger.

El cardenal Ratzinger realitzà un viatge a Perú, invitat pel cardenal Landázuri i els restants bisbes del país. Durant la seva estada a Lima va rebre el doctorat "honoris causa" per la Universitat Catòlica de la capital peruana. Amb aquest motiu pronuncià una conferència titulada "Llibertat cristiana i alliberament: visió antropològica de la instrucció "libertatis concientia".

Durant la seva estada de deu dies al país andí, el cardenal Ratzinger fou rebut en el palau presidencial pel president de la República, Alan García i clausurà l'assemblea plenària de l'episcopat peruà. En la qual, el prefecte de la Congregació Romana per a la Doctrina de la Fe, abordà el tema de les relacions entre la cúria i les esglésies locals, el paper de les conferències episcopals i la col·legialitat. Temes que foren posats en evidència durant la crisi de la teologia de l'alliberament.

A més a més, d'aquests actes acadèmics, Joseph Ratzinger presidí la inauguració d'una barriada a la perifèria de Lima i administra el sagrament de la confirmació a diverses desenes de camperols a Urubamba. L'últim dia de la seva visita concelebrà una missa a la catedral de Cuzco amb tots els bisbes de la regió. A aquest acte hi assistiren tots els agents de pastoral de la regió.

El cardenal Landázuri, primat de l'Església peruana, i monsenyor Barabem, bisbe de Chimbote, dels quals sorgí la invitació al cardenal Ratzinger, es mostraren molt satisfets dels intercanvis d'idees i experiències que es produïren durant la visita del cardenal al seu país.

El Papa insta els prelatos filipins a no fer política

El cardenal Jaime Sin, president de la Conferència Episcopal Filipina.

"La missió de l'Església no és d'ordre temporal, sinó espiritual, no socio-política i econòmica, sino religiosa." Aquesta cita de la Constitució Conciliar sobre l'Església en el món es recordada per Joan Pau II a l'Episcopat filipí en una carta feta pública amb motiu de l'Assemblea plenària de la Conferència Episcopal.

El document papal sembla respondre a una particular preocupació de la Santa Seu, sobre l'evolució de la situació de Filipines després de la caiguda de Marcos i

la instal·lació en el poder de la presidenta Cory Aquino, ajudada pel suport moral de l'Episcopat i del cardenal Sin, en particular. "En el moment present —afegeix el Papa—, quan el país sembla exigir més que mai la contribució d'un servei desinteressat al bé comú i demanar un exemple de gran integritat moral i de virtuts socials, els vostres esforços han de ser canalitzats a assegurar la necessària formació de la consciència dels fidels a tots els nivells de la responsabilitat en la societat."

Nomenament de nou membres de la Pontifícia Acadèmia de les Ciències

El premi Nobel Severo Ochoa és un dels únics dos membres espanyols de la Pontifícia Acadèmia de les Ciències.

El Sant Pare ha nomenat d'altres nou membres de la pontifícia Acadèmia de Ciències: set homes i dues dones, ambdues nord-americanes. Els països als qual pertanyen la resta són: Itàlia, França, Suïssa, Canadà, Austràlia, Polònia i Mèxic. Entre els recents designats hi ha el professor Paul Germain, secretari permanent de l'Acadèmia de Ciències de París; el matemàtic polonès Czeslaw Olech i la directora del laboratori de bioquímica de l'Institut Nacional del Càncer a Bethesda (USA), Maxine Singer.

L'Acadèmia fou fundada a Roma l'any 1603 i durant la se-

va història va sofrir diversos esdeveniments. L'any 1847, el papa Pius IX la restaurà, però la seva actual configuració data de 1936, sota Pius XI. La seva seu està dins dels jardins vaticans, a l'anomenada Caseta de Pius IV. Està composta de setanta acadèmics pontificis, nomenats pel Papa a proposta de l'Acadèmia, "escollits sense cap discriminació entre els més insignes conreadors de les ciències matemàtiques i experimentals de tots els països". És única en el seu gènere supra-nacional. També l'integren un nombre d'acadèmics pel càrrec que ocupen i mentre l'exerceixen, i d'altres de caràcter honorífic.

Actualment, el presideix el científic brasiler Carlos Chagas. Els dos únics espanyols que en són membres són el premi Nobel Severo Ochoa i el professor Lora Tamayo.

La pròxima reunió de l'Acadèmia se celebrarà el mes

d'octubre. És molt possible —segons indicà fa poc el cardenal Casaroli— que els acadèmics decideixin aleshores, abordar la problemàtica de la tecnologia nuclear i els problemes de la seva seguretat amb motiu de la catàstrofe de Tchernobil.

<p>Residència Geriàtrica Bon Viure</p> <p>Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.</p>	<p>CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL.</p> <p>Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.</p> <p>COSM. Equador, 53, ent. 4t. Tels. 239 12 92 - 322 31 82. Pref. Concerta entrevista.</p>
--	--

BARCELONA

El pressupost per a la primera fase és de 60 milions

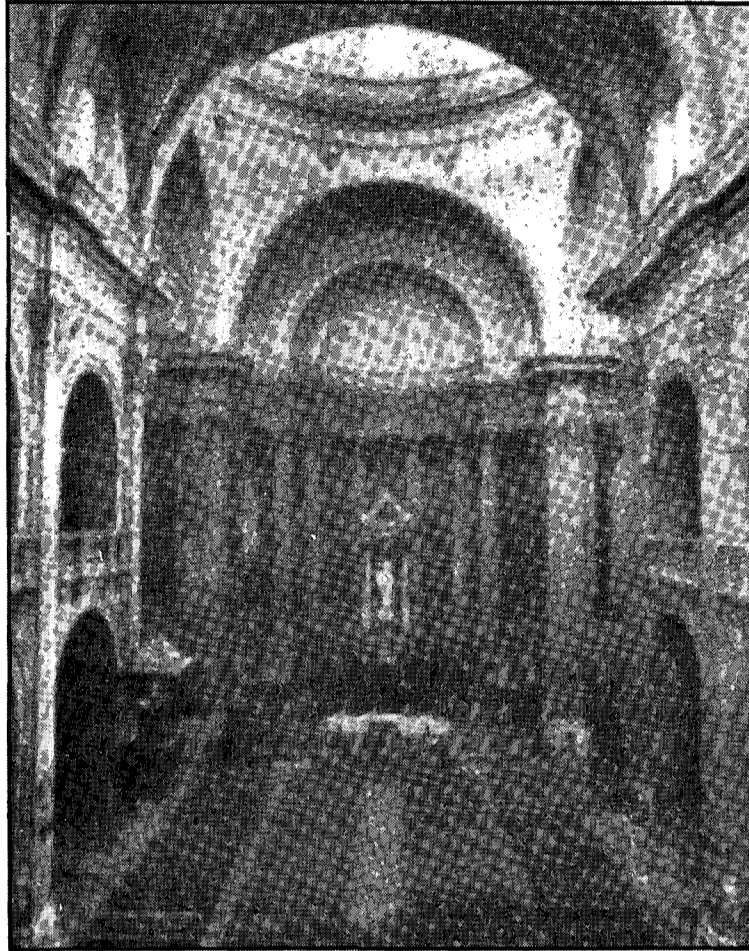
El convent i temple de Sant Agustí serà rehabilitat

BARCELONA.— En el Palau Episcopal de Barcelona el Cardenal Jubany i el conseller de Treball de la Generalitat, senyor Oriol Badia, han signat el conveni de restauració i rehabilitació de l'antic convent i actual temple parroquial de Sant Agustí de Barcelona. Aquest conveni s'ha suscrit dins dels pactes INEM-Generallitat de Catalunya.

Aquest conjunt arquitectònic és un dels més notables edificis barcelonins d'interès artístic del segle XVIII, situat a la plaça de Sant Agustí i carrer de l'Arc de Sant Agustí en el barri del Raval. Tanmateix les obres iniciades pel famós arquitecte Pere Bertran han restat sempre inacabades. El temple de Sant Agustí ha sofert també moltes degradacions durant aquests segles, especialment durant la crema de convents el dia de Sant Jaume de 1835 i el dissortat 20 de juliol de 1936 (guerra civil). Darrerament, el dia 15 de juny del present any un nou incendi provocat destruí totalment la sagristia, mobles i ornaments.

Ara, gràcies al conveni signat es farà realitat una gran il·lusió de la ciutat, del barri i de la parròquia: la restauració definitiva del temple i la resta de l'antic convent. En la primera fase —presupostada amb 60 milions— es podrà reparar sòlidament el teulat i el cimbori, en una superfície de 3.600 metres quadrats, així com la consolidació i restauració de la façana lateral que dona al carrer de l'Arc de Sant Agustí i la neteja i la pintura de l'interior de les majestoses naus del que és el segon temple en capacitat de la ciutat de Barcelona.

Untra aquests objectius artístics,

Fa poc el cardenal Jubany i el conseller de Cultura signaren un conveni per engegare els treballs.

l'obra donarà treball a 38 persones parades i sense assegurança d'atur durant mig any. L'Arquebisbat i la parròquia es faran càrrec de la direcció i del material de l'obra. S'ha sol·licitat també l'ajut de l'Ajuntament de Barcelona

i de prestacions econòmiques dels feligresos, dels ciutadans del Raval i de la ciutat.

També s'ha signat un conveni similar en ordre a la restauració de la façana de l'edifici del Seminari de Barcelona.

Invertits 400 milions a l'hospital de sant Camil

SANT PERE DE RIBES.— L'orde religiosa "Els Camils" invertirà 400 milions de pessetes en l'Hospital-Residència Sant Camil, de Sant Pere de Ribes per a l'ampliació dels seus serveis.

Aquesta ajuda va servir per augmentar en 3.500 metres quadrats la superfície útil de l'Hospital i millorar el seu equipament, segons el gerent de l'Hospital, José Maria Delgado.

Aquesta ampliació, subratlla que comprèn una superfície de 3.500 metres quadrats repartits en tres plantes, no comporta augment de serveis sinó únicament una substancial millora de tot els ja existents.

A la planta baixa d'aquesta zona de nova construcció se situa serveis d'anatomia patològica, fàrmacia i dipòsit de cadàvers.

La primera planta allotja els serveis de raigs X, tres quiròfans, així com els serveis d'urgències, amb completa dotació.

A la segona planta es troba el servei de pediatria, disposa de 19 llits, així com la unitat de cures intensives, que és l'única que compten les comarques del Penedès i del Garraf.

Després de l'ampliació, l'Hospital-Residència de Sant Camil compta amb 202 llits en la unitat d'hospitalització d'aguts, malalts crònics i 48 per a ancians vàlids.

El dret a subsistir

L'atur perllongat i sense subsidi, o la malaltia que ve de sobte, quan no hi ha un contracte laboral pel mig, estan deixant moltes persones —a vegades famílies senceres— sense mitjans de vida. És una realitat que passa aquí, sense anar més lluny.

No hi ha una prioritat en els pressupostos de l'Administració perquè aquestes persones tinguin assegurada —com a mínim— la subsistència. Potser començaria a ser hora que aquestes situacions tinguessin un tractament adequat, per exemple, una pensió social en tant que les circumstàncies ho aconsellessin.

Mentrestant és urgent la solidaritat que es pot fer arribar a través d'entitats reconegudes.

193.- Cap de família en atur, sense subsidi. Té esposa i una filla malalta a càrrec seu. Per ajuda deutes de lloguers calen 27.298 ptes.

194.- Senyora amb problemes de salut mental, té deutes a la casa d'hostes on viu. Són 24.000 ptes.

195.- Mare de família amb dos fills petits. Té deutes d'aliments i de llum. Necessita 20.000 ptes.

196.- Esposa abandonada amb tres fills de 9, 6 i 3 anys. No pot fer front a tres mesos de lloguers endarrerits. Pugen 25.425 ptes.

197.- Cap de família en atur amb greu depressió psíquica. Té cinc fills petits. Necessita 6.687 ptes. per pagar rebuts de llum pendents.

198.- Esposa abandonada amb dues filles petites. Fa neteges per les cases però els seus ingressos no li permeten fer front a deutes de lloguer. Necessita 40.000 ptes.

199.- Mare soltera amb un fill de sis anys. Treballa com a interina però no ingressa prou. Li han tallat la llum i li cal recuperar-la. Són 9.225 ptes.

200.- Pare de família té cinc fills, els dos grans en atur. Té pocs ingressos i s'ha endarrerit en el pagament del lloguer. Li calen 25.000 ptes.

201.- Matrimoni jove amb tres fills. Només ingressen de la venda ambulants. Tenen pendents rebuts de lloguer que els cal pagar. Són 36.582 ptes.

202.- Senyor sol sense feina ni recursos econòmics. S'ha posat malalt i li cal ser ajudat per pagar aliments i l'habitació. Urgeixen 30.000 ptes.

Preguem els nostres lectors que vulguin col·laborar amb CARITAS, adreïn els seus donatius a: CARITAS DIOCESANA, Plaça Nova 1, Telèfon 301 35 50 Barcelona-2.

GLOSSES DOMINICALS

Els màrtirs d'Uganda

Els cors i els tambors africans ressonen per primera vegada a la basílica de Sant Pere del Vaticà, aquell divuit d'octubre de 1964. És que el Papa Pau VI canonitzava vint-i-dos màrtirs d'Uganda: un país africà que és conegut avui pel calvari d'enfrontaments i desordres sangonents.

Els esdeveniments que van ser l'ocasió de l'esmentat martiri, succeïren fa cent anys. L'onada de terror i de persecució contra els cristians fou promoguda per un rei cruel i sàdic i va durar des de l'any 1885 fins al 1887. Les víctimes foren catòlics i anglicans; només perquè eren persones que creien en Jesucrist.

L'Església ha canonitzat vint-i-dos catòlics ugandesos. La majoria eren joves: llur edat oscil·lava entre el quinze i els trenta anys. D'aquests, nou tenien de quinze a vint anys! Allí també hi havia un noi de tretze anys, que es deia Kizito. Aquest havia dit a Carles Lwanga, el seu catequista: "Carles, quan arribi l'hora del combat, em porta-te'm amb tu". I allà, hi van estar plegats en el moment tràgic del martiri.

No tots van morir el mateix dia i de la mateixa manera: sempre entre turments, burles i impropis. Tretze d'aquells —també el jove Kizito— foren cremats vius, lligats de peus i mans, empaquetats cadascun amb una estora de palla i envoltats de feixos

EL CARDENAL-ARQUEBISBE
de Barcelona

de llenya. Era el migdia del tres de juny de 1886. Sobre el turó de Nawügongo, a dotze quilòmetres de la capital del regne, s'acomplí el sacrifici cruent d'aquells nois. Gairebé tots havien estat al servei del rei que els condemnà a mort! L'espectacle fou horrible i escruixidor per la crueltat i, alhora digne de admiració per la fortalesa indomable dels màrtirs.

Veritablement llur fe era gran. Deien als botxins: "Cremareu els nostres cossos, però les nostres ànimes no es cremaran, aniran al paradís". La vida pogué morir, però llur fe no. Aquell dia els màrtirs d'Uganda —com aquells qui els precediren en els primer segles del cristianisme, al nord d'Àfrica— demostraren que la força tirànica del perseguidor, malgrat vèncer fou derrotada; en canvi, la fortalesa de la fe, tot i perdent la vida, en va sortir triomfant. Els botxins deien que havien matat molts homes, però mai no havien vist uns condemnats que diguessin llurs oracions en lloc de somiquejar i de plorar.

Amb motiu del centenari dels màrtirs d'Uganda, una revista ha escrit el següent: "alguns creuen que l'Església es troba en decadència, que l'era de la missió és a punt d'acabar-se. No hi ha res més lluny de la realitat. S'hi pot afegir: tampoc no s'ha acabat l'era dels màrtirs. Perquè ara mateix Uganda continua essent d'actualitat. L'any 1979 foren assassinats quatre sacerdots nadius i uns altres cinc missioners; l'any 1982 una religiosa italiana i un religiós espanyol; l'any 1983, dos sacerdots més. Sense moure'ns d'Àfrica —perquè la llista seria interminable— ¿cal citar allò que esdevé en altres llocs d'aquest gran continent? En el con sud es calcula que, durant el darrer any, han estat assassinats vint-i-cinc missioners.

Quan un cristià s'assabenta d'aquestes notícies i considera atentament la realitat dramàtica del martiri per causa de Jesucrist, no pot deixar de pensar en la seva pròpia fe, a vegades tan fràgil i tan còmoda; en la mediocritat de la seva vida cristiana; en la poca consistència de les excuses que ens donem, ben sovint, per tal de seguir el corrent dels criteris mundats anti-evangèlics. El cristianisme conté en el fons una exigència d'heroisme. Jesucrist espera aquest testimoniatge, sobretot dels joves. Com aquells qui van saber morir per Ell en un turó d'Uganda!

URGELL

S'hi han esmerçat 24 milions de pessetes

El Deganat, destinat a ampliació del Museu Diocesà

LA SEU D'URGELL.— Han acabat les obres d'infraestructura que el Bisbat realitza en l'antiga Casa del Deganat per a l'ampliació del Museu Diocesà. Les obres, dirigides per l'arquitecte Vidal Arderiu, han convertit les tres plantes de la Casa del Degà en dependències adequades per ordenar i exposar al públic les obres d'art custodiades en el Museu Diocesà. L'ampliació ha fet disponible també una capella on serà instal·lat un absis romànic i l'antic celler serà destinat a la projecció d'audiovisuals sobre l'art de les comarques del Bisbat d'Urgell. Les obres d'aquesta primera fase d'ampliació del Museu Diocesà han significat una inversió de 24 milions de ptes., 10 del quals han estat aportats per la Generalitat de Catalunya i els 14 restants pel Bisbat. En una segona fase estan previstes les instal·lacions, mobiliari i serveis de seguretat, amb un import total de 14 milions de ptes, a càrrec del Bisbat. En consecució l'ampliació del Museu Diocesà

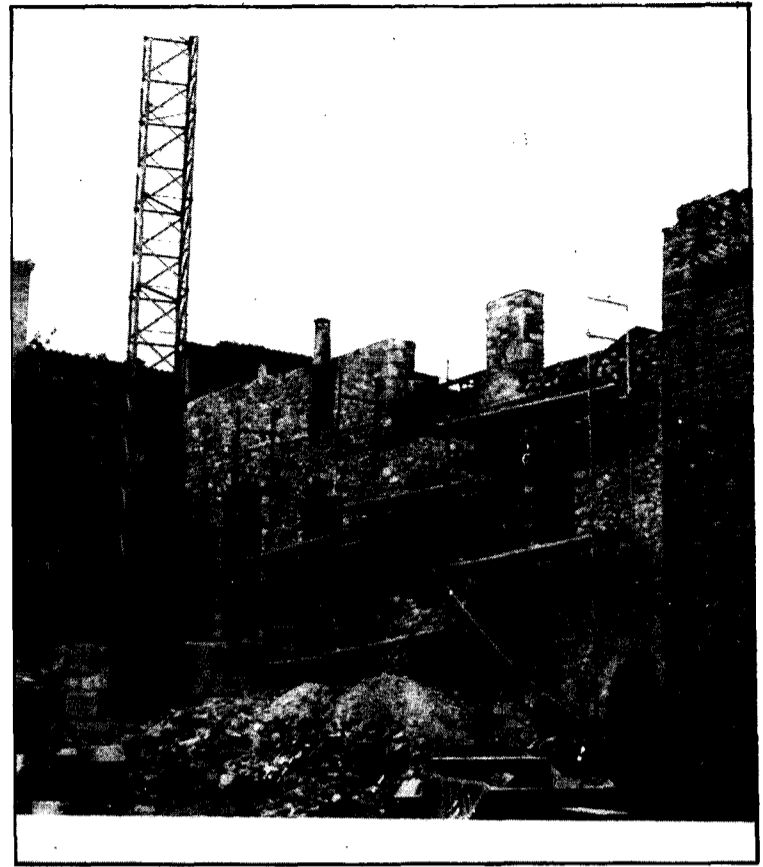
costarà gairebé 40 milions de ptes, però cal recordar que serà un dels museus d'art medieval més importants de Catalunya.

A aquestes obres cal afegir-hi la restauració de la cripta de l'església de la Pietat, ja actualment dedicada a Museu. És una dependència de 20 m² en la qual seran instal·lades l'urna de Sant Ermengol i altres peces d'orfebreria. En aquesta cripta s'hi ha trobat restes d'esquelets de més de 200 persones que havien estat inhumades en aquest lloc. Entre aquestes restes deu haver-hi les de l'extim músic Joan Brudieu, Mestre de Capella de la catedral al s. XVI. Brudieu, segons el testament signat de pròpia mà el 3 de Març de 1550 —document encara guardat avui—, era membre de la comunitat de preveres de l'església de Nostra Senyora de la Pietat i disposà ser enterrat en aquesta església. Cal suposar, doncs, que la seva voluntat s'acomplí i que el músic reposa en aquest lloc, sagrat. El Deganat era l'antiga resi-

dència del Degà de la catedral i aquesta casa de La Seu d'Urgell ha passat a la història perquè durant el trieni Constitucional (1829-33) en aquest lloc va ser constituïda la Regència Suprema d'Espanya durant la captivitat de Ferran VIIè., institució que va fer possible de mantenir els drets del rei i de la monarquia.

El Museu Diocesà té els seus orígens cap a l'any 1957, el 1975 va ser ampliat a l'església de Sant Miquel i traslladat posteriorment a l'església de la Pietat, com CATALUNYA CRISTIANA informava en el seu número de data 23 set. 1984. Entre les peces millors del Museu cal esmentar el Papius de Silvestre II i el Beatus, entre els documents, l'urna de Sant Ermengol i el calze del Bisbe Galceran de Vilanova, en orfebreria, i el retaule gòtic d'Abella de la Conca, en pintura. Sense oblidar la rica col·lecció de talles romàniques i gòtiques, en fusta i pedra.

ANTONI MIRABET

El de La Seu serà un dels museus més importants de Catalunya un cop s'hagin enllestit les obres.

Els cantaires de Motril estrenen llaços d'amistat amb els d'Agramunt

AGRAMUNT.— "Els joves són els millors embaixadors que podem tenir i que volem que en els seus cants els agramuntins hi vegin l'expressió d'amistat, solidaritat i amor com a vincles d'unió de les dues poblacions: Agramunt i Motril". Eren les paraules amb les quals el director de la coral "Reina Fabiola", de la ciutat granadina de Motril, saludava la coral "Bon Cant", d'Agramunt i tota la població segarenca. Tres dies esmerçaren els cantaires andalusos en conèixer la vida, costums, folklore, etc. de la vila d'Agramunt i en conèixer amb els joves cantaires d'aquesta vila que anteriorment havien visitat Motril.

Arribats a Agramunt el dia 29 de maig van ser rebuts per l'Alcalde de la població, l'endemà les dues corals van viatjar a Montserrat i a Barcelona, on el President Pujol els va rebre. El dia 30 van visitar la vila anfitriona —fàbriques de torrons i xocolata, església parroquial, castell...— i al vespre les dues corals van oferir un concert. Al vespre del diumenge van emprendre viatge de retorn a Andalusia. Entre ambdues poblacions hi resten lligams ben estrets d'amistat, que volen reforçar encara més amb intercanvis freqüents no solament a nivell musical sinó també municipal, segons manifesta Antonio Peralta, director de la coral de Motril.

Cal tenir present que en la població d'Agramunt, una de les més industrials de la província, hi ha un bon grup d'emigrants provinents de la província de Granada, fet que ressalta encara més els vincles d'amistat entre ambdues poblacions.

A.M.

Maria, Auxili dels Cristians, Patrona dels Serveis de Seguretat Pública d'Andorra

ANDORRA LA VELLA.— La Congregació romana per al Culte Diví, atenent la petició de Mons. Joan Martí, ha confirmat la Verge Maria sota el títol d'"Auxili dels Cristians" com a Patrona davant Déu dels Serveis de Seguretat Pública del Principat d'Andorra, amb els conseqüents drets i privilegis litúrgics. Anteriorment el Bisbe Co-Príncep havia aprovat l'elecció de la Benaurada Verge Maria, sota l'advocació d'Auxili dels Cristians com a Patrona dels Serveis de Seguretat Pública en el Principat pirinenc.

El Servei de Seguretat Pública a Andorra està format pel Cos de Policia, integrat per 81 policies i 14 administratius. El cos de Policia a Andorra té competències en tots els àmbits de l'ordre i del servei públic: judicial, circulació, socors de muntanya... Aquest servei de muntanya compta amb sis membres especialitzats en socors tan propis d'estiu com d'hivern i disposa de dos gossos ensinistrats en allaus de neu.

Com a nota curiosa cal recordar que al Principat encara existeix el Somatén, voluntaris no professionals, auxiliars de la policia i a les ordres dels Veguers i Batlles.

A.M.

PENSANT-HO BÉ

Els quadres

XESC SOLIU

Em sembla que és un fet ben constatat, que l'esperit de tota persona, té un bon tant per cent d'artista. Tots, en algun d'aquells moments pensosos i paradoxalment rics de solitud, que ara i adés colpeixen el nostre esperit, hem vist aparèixer i desaparèixer ocurrències com ara aquesta: "m'agradaria si fos pintor, músic, poeta, escriptor... m'agradaria plasmar, compondre, interpretar això o allò". No ens ha pas de doldre, sinó tot el contrari, sentir-nos atrets per la bellesa, la paraula, i l'harmonia de música i colors. És una creativitat que, encara que mancada d'art i ofici no pot expressar-se exteriorment, roman a l'interior del nostre jo amorosint la nostra vida personal. És un foc que dóna caliu al nostre cor, una llum que il·lumina els nostres passos. És una deu soterrada d'aigua fresca on s'hi abeuren els nostres pensaments i sentiments, les nostres llibertats i amors.

La persona necessita rodejar-se de signes en els quals ella es veu "dita", expressada. Necessita uns quadres penjats a les parets, com a quadres vivents i plàstics d'un moment interior d'èxtasi viscut pregonament. Necessita escoltar música, deixar-se prendre per la melodia, mig realitat mig somni de llum i de color, endinsar-se en una dimensió desconeguda i sentir-se lliure com una gavina sobre les ones del mar de la vida. Necessita la contemplació i el gaudi de les belles arts per obrir pas a la creixença de l'esperit i compensar la pesantor de tantes realitats que l'envolten.

Es necessita una riquesa interior molt gran per viure entre parets nues. O patir una tendència d'autosuficiència egolàtrica molt greu, per veure gelosament com a competidors aquelles formes i figures que, curiosament enquadrades en un marc, ens inviten constantment al diàleg interior amb aquell artista no-nat que hi ha en cada u de nosaltres. La seva presència en l'àmbit més familiar i personal del viure, són una proposta constant d'alliberament. Tots correm el risc que l'am-

bigüitat de les circumstàncies desconcerti el nostre esperit. La contemplació d'un bon quadre provoca el trobament i la pacífica reconciliació amb nosaltres mateixos, i la nostra festiva comunió amb tot allò de viu i bell, elegiac i èpic que té el drama humà. Els quadres són com uns confidentes i companys fidels amb els qui compartim els nostres estats d'ànim.

Jo no sé si els que intentem llegir, a pesar de i més enllà de les aparences, el missatge transcendent que pels quatre costats ens ofereix la realitat viva, anem "quedant en quadre". Si fos així, que ho dubto, quin quadre! Potser aleshores caldria, sense cap mena de trigança, fer l'anàlisi del "quadre clínic" que presenta la nostra societat, i mirar d'escatir els signes i símptomes d'una malaltia tan greu, per, totseguit, posar-hi mà, abans no hagi emmudit aquest diàleg vivificant entre l'home i la Creació.

Hem d'estar alerta contra els marxants i marxantons de tota mena que voldrien comerciar amb allò de més humà que honora la noblesa de la persona. Hi ha realitats massa vives, íntimes i subtils per a ser objecte de mercadeig. Si un dia, l'home perdés la capacitat de contemplar i gaudir allò que és bell i bo, les flors es marcarien, emmudirien els ocells, les fonts, els rius i el mar deixarien de cantussejar i els estels s'escondirien més al fons de la fosca de la nit.

Tanmateix, tot mirant els geranis de la finestra i els quadres penjats a la paret de la meua estança, no sé exactament el perquè, però tinc la certesa que això no passarà mai. Perquè hi haurà, encara més, un cel nou i una terra nova que seran la glòria de Déu per sempre.

BARCELONA

SANT CUGAT DEL VALLÈS.— Preparant-se per una reunió internacional del M.I.E.C. (Moviment Internacional d'Estudiants Catòlics), i amb el suport del M.U.E.C. de Barcelona, es reuniren en el Centre Sant Francesc de Borja, cinquanta joves procedents de 15 països de l'Amèrica Llatina.

La trobada s'inicià el 4 de juliol i es perllongà fins el dia 17. Els joves reberen dues visites del cardenal-arquebisbe de Barcelona, Dr. Narcís Jubany, i clausuraren els actes amb una missa celebrada pel Nunci de Sa Santedat, Mons. Mario Tagliaferri, el qual ja havia tingut contactes amb aquests moviments en anteriors ocasions. En la seva homilia, el Nunci va recordar als joves la importància donada per Joan Pau II, en la seva visita a Perú, a la vivència de les Benaurances, com a base ferma de qualsevol acció apostòlica.

Mons. Tagliaferri va acceptar amablement a respondre unes preguntes de CATALUNYA CRISTIANA. Heu-les ací.

Mons. Tagliaferri coneix a fons els problemes de l'Amèrica Llatina.

Mons. Tagliaferri assistí a una trobada d'estudiants llatino-americans a Sant Cugat del Vallès

“El demà de qualsevol país serà tal com siguin els joves”

—En la seva anterior missió, en la nunciatura de Perú, ha dit que tingué oportunitat de tractar amb aquest moviment d'estudiants catòlics. ¿Creu que des de llavors han desaparegut algunes de les tensions que existien i es produeix un canvi positiu?

—El comitè llatino-americà té la seva base a Lima. Aquest és el motiu pel qual jo he estat en contacte amb ells. Em varen invitar en anys posteriors a algunes reunions. Crec que amb el pas dels anys tothom ha anat madurant a Amèrica llatina. Puebla i els seus discursos del Papa a Amèrica llatina han ajudat molt a tenir una orientació més eclesial, més serena i equilibrada, no tant, però, en esperit de reivindicació. És cert que existeixen molts problemes, però no es pot fer front a aquests si primer no posem una base consistent en una formació sòlida. Això, diria que s'ha aconseguit o almenys s'hi està treballant per a una formació més sòlida, més seriosa i, també, per relacionar-se amb tots, donar-se a conèixer i poder així treballar amb d'altres moviments. No totes les dificultats

han estat superades, però crec que hi ha bona voluntat per part de tots per superar-les.

L'Església necessita moviments d'apostolat

—Crec que és molt important una lenta però constant organització d'aquests moviments d'estudiants catòlics perquè la llavor de la fe cristiana se sembli a tots els ambients de la societat, principalment a la universitat, tal com ho demana el Concili?

—L'Església sempre ens ha invitat als moviments apostòlics. És difícil per a l'home, que és un ésser social, fer realitzacions individualment, aïlladament. Per tant és necessari que en l'Església hi tinguem moviments. N'existeixen molts. Aquests moviments han passat també crisis: hem tingut períodes de més esplendor, després ha vingut el moment de la crisi per poder-se adaptar a les noves circumstàncies socio-político-econòmiques, als canvis del món. I, certament, l'Església ens invita a revitalitzar els moviments que

existien o, també veure la forma de crear-ne de nous, per adaptar-se a la nova situació. En l'Església els moviments són necessaris. Com en la societat hi ha grups socials, també en l'Església tenim necessitat de moviments d'apostolat i associacions que facin possible que el missatge dels bisbes arribi, a tota la societat. Són aquests grups el ferment de la societat. A Amèrica llatina el món més nombrós és el món juvenil. A Europa, tristament, la natalitat ha disminuït molt i per tant hi ha menys infants, menys adolescents i menys joves. A Amèrica llatina, no. Per mi la riquesa més gran dels països d'Amèrica llatina és la seva infantesa, la seva joventut. Són el futur. I, certament, si són ben orientats, si podem aconseguir reunir-los i formar-los bé, seran ells qui donaran a Amèrica llatina una orientació millor per al futur. En aquest sentit s'adreça la paraula del Papa, sobre que l'Amèrica llatina és l'esperança, que els joves són l'esperança perquè el demà de qualsevol país serà de la manera que siguin els joves. I si avui els formem bé, seran demà els actors i promotors d'aquesta nova societat.

tinguin com a objectius els mateixos que els de l'Església i de l'ensenyança de Crist. No hi ha cap límit: l'Església sempre encoratja la pluriformitat, perquè no es pot encasillar tothom en un mateix grup.

Cenyint-nos només a Espanya, encara que fa poc temps que ocupa la nunciatura, ja ha tingut oportunitat de prendre contacte amb els moviments d'estudiants. ¿Pensa que són suficientment organitzats i que gaudeixen del suport necessari per part dels bisbes?

—He trobat joves, però no en grups. Per tant no tinc un coneixement molt directe, seria poca cosa el que podria dir-ne. Crec que els bisbes fan tot el possible perquè tots els moviments rebien el suport necessari, tant aliment per a les seves intel·ligències i suport per a les seves organitzacions en les parroquies, en les diòcesis. La meua experiència és molt limitada. No voldria dir res més. Però també així com els bisbes s'interessen pels matrimonis, pels ancians, s'interessen per la joventut. Crec que ho estan fent i espero que continuïn fent-ho.

Ajudar a una visió cristiana de la vida

—Sap que l'entrevistem pel setmanari "Catalunya Cristiana"

na". ¿Voldria dirigir algunes paraules a tots els joves estudiants que són els nostres lectors?

—En primer lloc voldria felicitar el periòdic pel seu treball i encoratjar-los, sobretot, a una tasca que sigui de formació. Com qualsevol periòdic té el deure d'informar amb tota objectivitat, però un periòdic catòlic ha de tenir també un desig, que la seva formació respongui a una orientació que ajudi les persones a una visió cristiana de la vida en tots els aspectes i esdeveniments. I els seus relats han d'ajudar a conèixer el que passa amb una visió de fe, i a fer conèixer millor l'Església, perquè molta gent en parla sense tenir una idea clara del que és aquest Poble de Déu que creu en Crist i que vol viure en conformitat amb el que creu, donant la seva adhesió personal al Senyor. I a tots els lectors, en particular els joves, els diria que visquessin la seva fe amb molt d'entusiasme, encara que a vegades puguin existir dificultats, perquè els joves són capaços de fer-los front amb generositat i entusiasme. Els joves no es deturen davant les dificultats. Crec que el periòdic ajuda els joves a viure la seva fe amb molt d'entusiasme i a encoratjar-los en aquesta adhesió al Senyor.

JOSÉ-APELES SANTOLARIA

IMPROMPTU

La perdurabilitat

ORIOI CAMPS

“Com que sóc un geni, no tinc dret a morir-me”, ha dit un personatge de la nostra terra.

Trobo que la frase és d'una immensa vacüitat i, encara pitjor, d'un incommensurable orgull. Però també penso que pot ser que senti una gran por de la mort que s'apropa inexorable. Si es té por d'emprendre el camí definitiu, és potser perquè se'l pressent ple de brostes, i aleshores el que cal és aplanar-lo... Però aquesta és una qüestió molt personal que cadascú, geni o no, cal que resolgui tot sol.

Si que és veritat: El geni no mor mai. Però precisament, i només, en tot allò de positiu que deixa rera seu. A vegades és ben poca cosa, però és suficient per sobreviure, en geni, segles i segles. Tot allò que és negatiu i que ben sovent constitueix el gran tant per cent de l'existència, no serveix per res. Per molt bé que s'hagi dut a terme la pròpia representació, moltes vegades la pròpia ficció.

Una font inesgotable

—Crec que és convenient que hi hagi una tendència cap a una uniformització de moviments o és millor que existeixi una pluralitat?

—En l'Església hi ha tanta diversitat! El tresor que Crist ens ha donat amb la seva ensenyança, amb la seva Revelació, és un tresor molt gran, infinit, és una font que no s'esgota mai. Sempre hi ha hagut en l'Església gran varietat d'ordes religiosos, congregacions religioses, institucions seculares. I també sempre s'ha donat possibilitat a nous moviments, perquè les circumstàncies canvien i molts moviments responen a necessitats d'èpoques, per la qual cosa no es pot uniformar ni anivellar. No és la idea de l'Església. La idea de l'Església és que hi hagi moviments que siguin fidels a la Paraula del Senyor, que l'acceptin plenament, que s'obrin, que tinguin vinculació amb la jerarquia i que

Consorci de Productes Alimentaris, s.a.

Progrès, 227
BADALONA (Barcelona)
Tel.: 398 01 11
Telex: 53303 CPAB/E

EMBOTITS - PERNILS I FORMATGES

SAN DALMAY - LIBRA - CARSODO - GREBOL - LOZA
LOS ROMEROS - VILA VILA - CIGANDA - NOGUERA
POSTIGO - VALDY - LACTEAS SAN VICENTE

CATALUNYA, ON VAS?

Un testimoni de la Història més trista, original de

FRANCESC A. PICAS

Recentment s'ha editat el llibre "CATALUNYA, ON VAS?", de Francesc A. Picas.

El tema d'aquest teatre-testimoni se centra en els anys 1936, 1937 i 1938, i es refereix a la Revolució político-social que el 19 de juliol s'implantà a casa nostra, de la qual fou la primera víctima la Religió catòlica.

Els principals protagonistes són uns religiosos proscrits per la Revolució, que es refugien a un pis, a Barcelona, on la família que hi viu els dona asil, amb gran risc de la seva vida. Les últimes escenes passen a la zona fronterera entre La Jonquera i La Vajol.

Una successiva narració de fets ens mostra la unió dels catòlics, d'aquells anys, per a defensar-se amb amor, prudència i astúcia de la persecució que sofrien, i per a practicar, clandestinament, la pregària en comú, la lectura de l'evangeli, els cants de pietat, l'eucaristia (la santa missa)... I constatarem el fervor en encomanar-se als novells màrtirs, germans seus, que amb la seva sang, donaren el testimoni màxim de la Fe.

Comprendrem l'amplitud d'aquella persecució religiosa si valorem que en terres catalanes quatre bisbes sofriren martiri, que totes les Parròquies de Catalunya quedaren sense sacerdot, i que els preveres, religiosos i seglars que pogueren salvar llurs vides, s'hagueren d'exiliar, clandestinament, cada un com va poder, sofrint penosos perills.

Durant el trienni 1936-1939, els anys de la Revolució vermella, la Catalunya espiritual fou destruïda. Tots els temples i ermites de Catalunya, herència de la Història, foren mutilats sacrílegament, pel pic, la destrucció o per les flames de benzina.

Els Ajuntaments i Comitès els incautaren i transformaren en magatzems, mercats, garatges o sales de diversió. També les "autoritats" requisaren totes les propietats eclesiàstiques; escoles, convents, teatres, hospitals, asils, centres de cultura i recreatius, biblioteques, diaris, revistes...

Catalunya va deixar d'existir, des del punt de vista cristià.

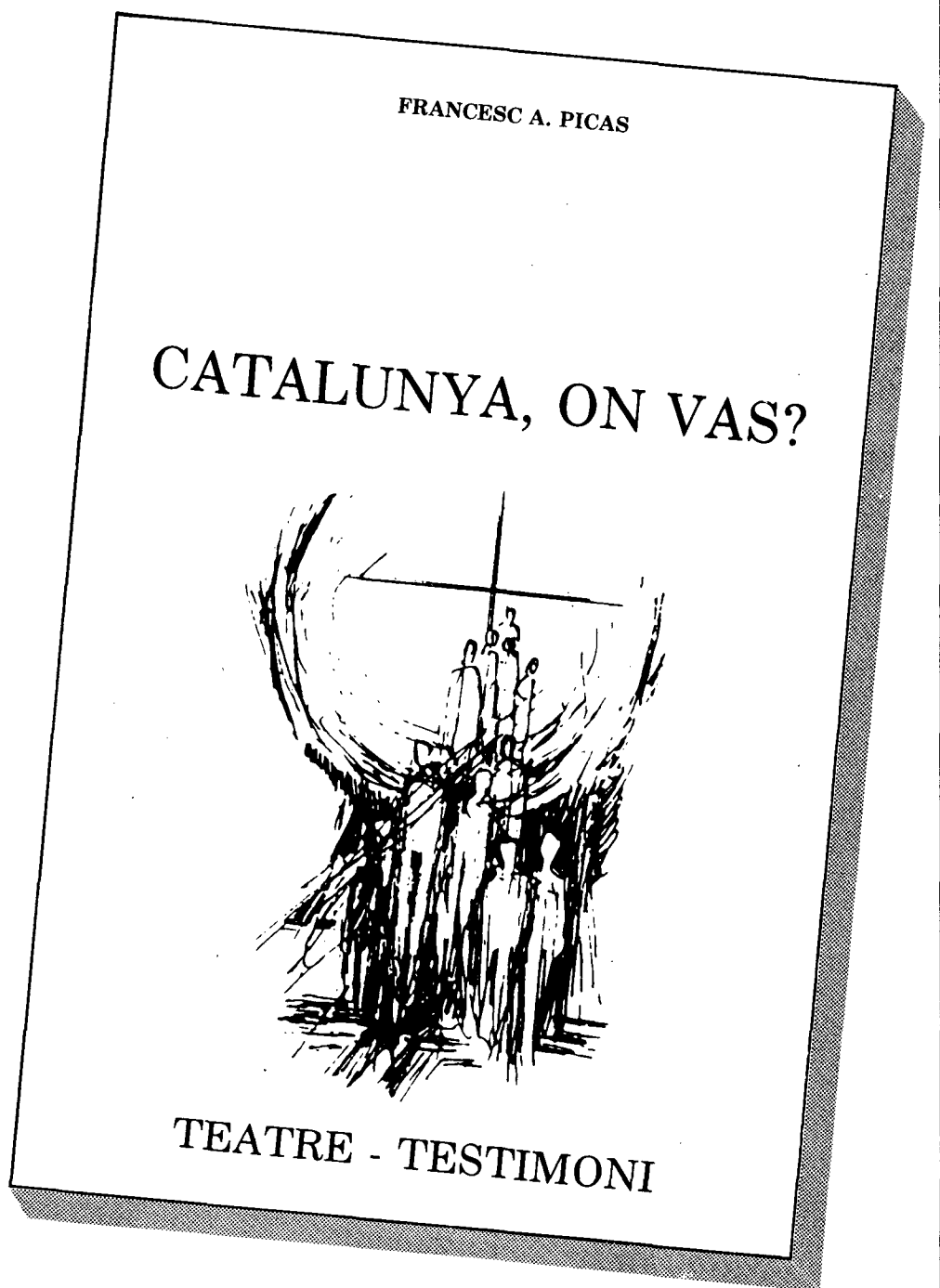
"CATALUNYA, ON VAS?" és el clam constant dels protagonistes d'aquella Església del Silenci que testimonien, amb dolor, la ruptura moral i humana del País, a causa de la Revolució que, al mateix temps de desfer tot vestigi religiós, a Catalunya, va trabuçar i picolà l'ordre social, polític, econòmic i empresarial, que eren els fonaments de la Pàtria.

Una noia de 18 anys, símbol d'aquesta ruptura, exclama un plany d'amor, des de la frontera, via a França, en veure com s'esmunyen els seus somnis d'enamorada d'un jove, que ha esperanat, des de la infància, i que perd per culpa de les violències polítiques.

En el 1986, Cinquantenari de la Història més trista, "CATALUNYA, ON VAS?" és una obra de pau i de concòrdia.

I l'autor, Francesc A. Picas, per escriure-la, l'ha mogut un fidel respecte a l'Església Catòlica i un gran i profund amor a Catalunya.

HISPANIA MARTYR SEGLE XX.

OFERTA ESPECIAL DE "CATALUNYA, ON VAS?" ALS LECTORS DE CATALUNYA CRISTIANA

Preu: 300 Pessetes

Trameteu la present butlleta o una fotocòpia a
HISPANIA MARTYR SEGLE XX

Rubió i Ors, 144

08940 CORNELLA (Barcelona)

Forma de pagament: Gir postal, xec bancari particular, o estès per banc o caixa. O en segells de correus.

Fa la comanda:

Nom:

Carrer:

Població:

Susanna Petit, responsable del programa mèdico-alimentari d'urgència per a la regió d'

"La situació d'Etiòpia com sent desesperada"

Llicenciada en Medicina i Cirurgia. Als 28 anys ja ha treballat a diversos continents. Petita. Molta llum en els ulls i un parlar urgent; necessita dir moltes coses. El Tercer Món i la soledat han donat la volta als seus valors. No li costa adaptar-se, ens diu. Es comunica més enllà de les paraules.

—Dos viatges a l'Índia, un al Pakistan, set mesos a Etiòpia i tornes una altra vegada a Etiòpia... ¿afany d'aventures?

—¡No! Jo crec que la medicina no és solament una ciència, sino "humanisme". Per a mi és molt important la relació amb el malalt, el tracte amb ell, i això aquí s'ha perdut bastant. Per primera vegada vaig anar a l'Índia motivada per la lectura de Gandhi, i a l'Índia

vaig descobrir la medicina que m'agradava.

—No existeix un Tercer Món a la cantonada?

—Mira, a l'Índia vaig adonar-me que estava amb deute amb el Tercer Món. Una manera positiva de pagar aquest deute era la de fer una tasca positiva a favor dels països menys afavorits... el Tercer Món d'allà no té comparació amb el Tercer Món d'aquí.

—I de l'Índia a Etiòpia...

—"Médecins sans Frontières" de Bèlgica havia projectat un treball d'emergència a una zona fronterera a Eritrea. Mai no havien tingut un metge ni cap infermera a aquesta regió. Vàrem anar allí, igual que farem ara, vàrem plantar tres tendes; així, literalment. Una per a hospital, una altra com a dispensari i una tercera per

atendre de forma intensiva els nens desnodrits.

—Quin sistema de treball se segueix en un programa d'aquest tipus?

—La nostra tasca més important no és la de "gaurir", si ho prefereixes. No comptem amb els suficients mitjans per fer-ho. El més important és ensenyar el personal local. Donada la situació política del país, són els únics que poden anar als pobles per exercir una medicina preventiva, que és la més eficaç en aquestes circumstàncies. A més a més, poden arribar més fàcilment a la població, perquè provenen de la pròpia comunitat: parlen la mateixa llengua, tenen la mateixa cultura i tot això fa que la gent confii molt més en ells que en nosaltres, els europeus.

—En què consisteix aquesta formació?

—Mitjançant un cursset intensiu d'un mes i mig, s'ensenyen coses tan elementals per a nosaltres com, per exemple, la manera de tractar el malalt, com prendre la temperatura, etc. Dels conceptes bàsics al dispensari. Una formació contínua. Al cap de sis mesos ja sabran com donar injeccions, com hidratar un infant, què és una malària, una tifoide, etc. T'asseguro que són persones que aprenen molt de pressa. A més a més, estan molt interessades en el tema ja que el viuen quotidianament.

—Però, la salut "depèn de tots". ¿A quants formareu?

—Exactament no t'ho puc dir... A més a més, dels "especialistes" amb els quals treballlem sis mesos, la nostra preocupació serà formar les mares que acudin al dispensari. Algunes viuen a diversos dies de camí i no poden hospitalitzar l'infant. El que farem llavors serà instruir-les mentre assistim el seu fill. Com tenir cura de l'infant amb diarrea, com obrir el paquet per a la dissolució salina, com donar-li aigua a culleradetes... Aquestes mares quan tornen al seu poble ensenyen d'altres mares. Aquesta és la cadena que fem davant la impossibilitat d'arribar a tots els pobles.

—I ara, de nou a començar...

—Sí, una altra vegada a Etiòpia. El projecte es semblant a l'anterior. Les tres tendes de ritual, construir un hospital per a vint llits i el mateix sistema de treball que t'he explicat. Començar des de zero; només un centre mèdic per a una població de prop de 500.000 persones... Des de Catalunya hi anem un metge i una infermera (Montserrat Martí i Riba, ATS especialitzada en pediatria). Se'n unirà un altre (o una altra) ATS d'un altre país europeu.

—Quina va ser la teva primera impressió en arribar a Etiòpia l'any passat?

—¿T'ho resumeixo en una frase fàcil?... Doncs bè... el primer impacte, tal vegada inexplicable en paraules, però que venia de molt endins... "que trist és tot això". Perdona, els sentiments s'escorren a una formulació lògica.

Però hi hagué quelcom més. Quan t'introdueixes en l'ambient, quan tractes amb la gent i et poses a les cases, malgrat que passen fam, que estan malalts, el que més et sorprèn és... l'alegria. I aquesta alegria

Susanna Petit creu que la medicina és

m'ha fet qüestionar moltes coses.

—Llavors és que també has après?

—Mira, em molesta molt quan vaig a donar una xerrada o a una entrevista que em diguin que "vaig a ajudar". Penso que no vaig a ajudar, sino que vaig a ser ajudada. Sempre que he treballat al Tercer Món m'he sentit molt plena, perquè la gent t'ensenyava molt. Una de les coses més importants que he après és de prendre'm la vida d'una manera molt diferent de com es fa aquí. Tornes amb una escala de valors molt diferent. Allí el consumisme no existeix, perquè la gent, no sé si ho creuràs, allí la gent no té res.

—I el més dur que has viscut?

—¡La solitud! Penso que la soledat és una de les coses més

La situació de molts països del Tercer Món continua sent crítica.

COM PODEN

COORDINADORA D'ORGANITZACIÓ
GOVERNAMENTAL
DESENVOLUPAMENT
PROGRAMA MÈDIC
D'URGÈNCIA PER
TIGRE (ETIÒPIA)

Fent donatius directament, des de qualsevol Banca, a través dels següents corrents:

—Banc Exterior d'Espanya, 33.000-M

—Caixa Postal, "Ajuda a Etiòpia"

e Tigré

ontinua

també humanisme.

dures, però també de les més boniques que es poden presentar. És una solitud de veritat, una solitud que m'ha permès trobar-me a mi mateixa. I no pensis que aquesta solitud prové d'estar lluny del teu ambient, sinó perquè la nova realitat et qüestiona moltes coses.

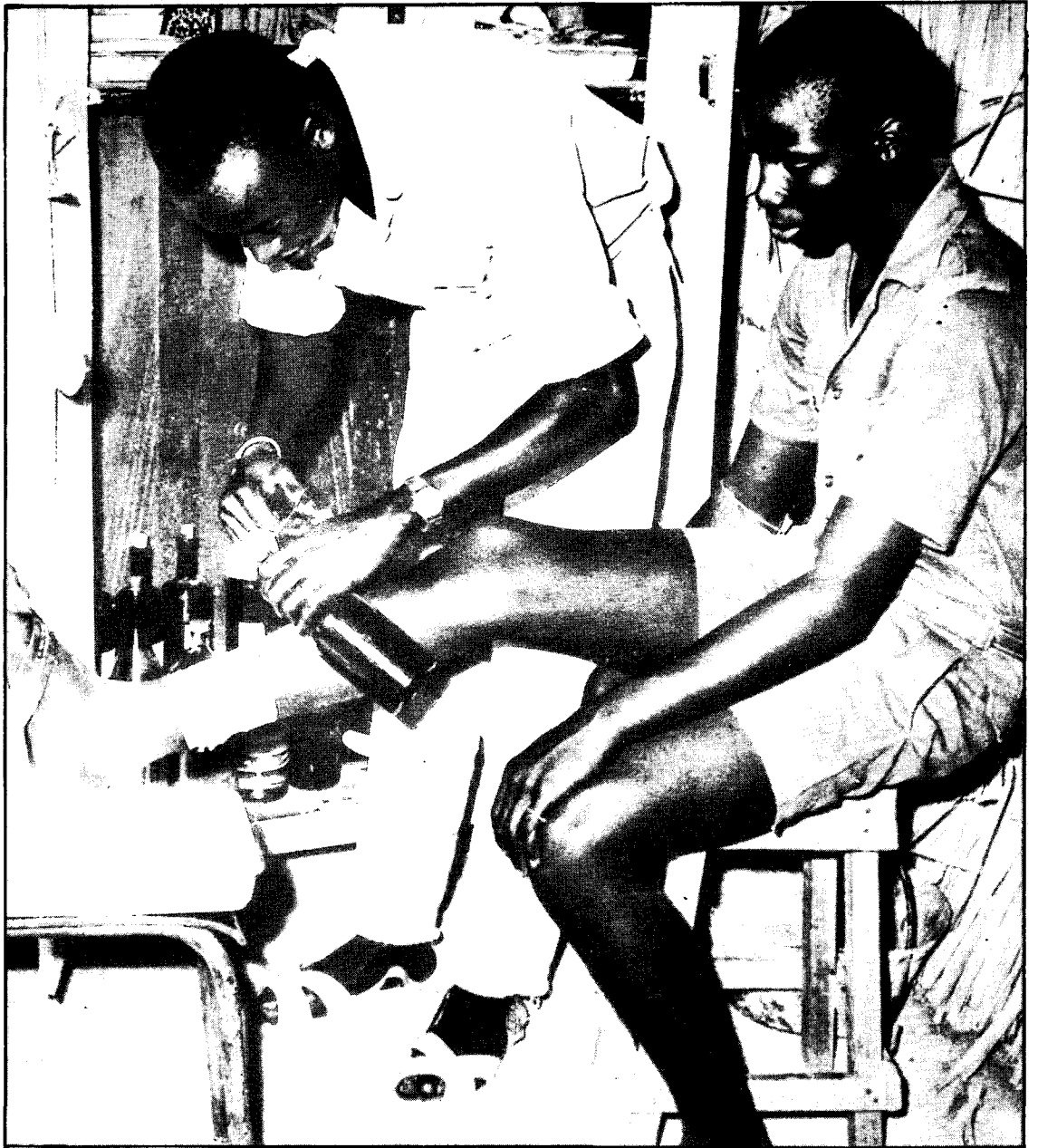
—Després d'aquest text de desert... què és el que ha quedat?

—Et poden semblar realitats contradictòries, però no ho són. Per una part et sents desadaptada a la realitat d'aquí, però per l'altra part, et sents enriquida, amb la nova escala de valors. Una de les coses que més et sorprèn és el consumisme, que la gent es queixi d'una sèrie de problemes que per a mi tenen poca importància... he vist problemes molt més grans que els que tenim aquí. Ah! i quelcom que

pot semblar-te una nimietat és que la gent aquí mai no somriu.

—Vols afegir quelcom més?

—Sí. Assenyalar que la posada en funcionament d'aquest programa no fa més que reflectir que la situació d'Etiòpia continua sent desesperada i que l'ajuda internacional no solament ha de continuar —la vida de 6 milions d'éssers humans depèn d'això— sinó que ha de ser més efectiva. Crec que aquests tipus de programes són la millor manera de cooperar; però, mentre els governs no es decideixin a donar una resposta global al problema del subdesenvolupament del Tercer Món, iniciatives com aquesta només seran possible si els ciutadans dels països desenvolupats, volen donar el seu suport a nivell personal.

A. V. El més important és ensenyar el personal local, el qual pot arribar més fàcilment a la població.

Una zona castigada per la fam, la sequera i la guerra

La Coordinadora d'organitzacions no governamentals per al desenvolupament, que agrupa diverses associacions independents que es dediquen, des del nostre país, a la cooperació amb el Tercer Món (vegi's requadre), han posat en marxa, en col·laboració amb l'organització belga "Médecins sans Frontières", un programa mèdico-alimentari d'urgència per a la regió etiòpica de Tigré. A partir del mes de juliol, prop de mig milió de persones es beneficiaran d'aquesta iniciativa.

La regió de Tigré, situada a les terres altes al nord-oest del país, és una de les àrees d'Etiòpia més castigades per la fam, la sequera i la guerra. Compta amb una població d'aproximadament 2.500.000 habitants —bàsicament petits agricultors molts dels quals han perdut les seves terres, i amb elles els seus mitjans de subsistència— i la renda per càpita, uns 50 dòlars (7.000 pessetes) anuals, és una de les més baixes del món.

La precarietat de la infraestructura sanitària és un dels problemes més greus de la zona, especialment en el districte de Raya Azebo, on solament hi ha, per cobrir l'atenció de 500.000 persones, un petit dispensari atès per un sol assistent sanitari local. És a la capital d'aquest districte, Maychew, on es posarà en marxa aquest programa que donarà resposta a una petició d'ajuda

feta pel govern etiop el passat mes de març.

50 milions de pressupost anuals

A més a més, de l'atenció directa de la salut, el projecte es proposa com un altre objectiu fonamental, la formació de personal local, perquè pugui encarregar-se d'atendre els problemes sanitaris més comuns i de dur a terme, en les seves respectives localitats de procedència, campanyes de medicina preventiva bàsica.

En una primera fase l'equip mèdic desplaçat —al front del qual hi ha una catalana, la doctora Susanna Petit— instal·larà tres tendes del tipus canadenc. Una amb capacitat per 20/30 malalts, farà la funció d'hospital. Una altra es destinarà a dispensari per a pacients externs i la tercera serà un centre d'alimentació intensiva per a la població infantil desnodrida. Paral·lelament, amb la col·laboració de la comunitat local, es construirà un hospital de planta amb capacitat per a vint llits.

Dins del programa d'assistència sanitària es contempla, també, el subministre de medicaments essencials, el control epidemiològic de la zona i la col·laboració permanent tant amb el Ministeri de Salut d'Etiòpia, com amb les altres organitzacions internacionals d'ajuda que treballen en el país.

El pressupost d'aquest programa mèdico-alimentari d'urgència supera els 50 milions de pessetes anuals. En el moment actual, les necessitats per als primers dotze mesos són pràcticament cobertes, gràcies a les aportacions dels ciutadans de l'Estat espanyol que han permès a la Coordinadora, subvencionar el projecte amb més de 31 milions de pessetes. En canvi, només amb l'ajuda solidària de la gent del nostre país serà possible assegurar la imprescindible continuïtat del programa a mig termini, fins al moment que quedi garantida l'autosuficiència per part de la comunitat local.

Què és coordinadora d'organitzacions no governamentals per al subdesenvolupament?

És una organització no-lucrativa, amb estatut legal, que té com a finalitat la Cooperació amb els pobles del Tercer Món, en ordre al seu desenvolupament, mitjançant l'acció conjunta i coordinada de les associacions no governamentals que tinguin aquest fi específic.

La Coordinadora concep la cooperació com la participació, com a iguals, dels pobles en la causa comuna del desenvolupament, entès, aquest últim, com un procés que, des de dins, condueix a la plena realització de les potencialitats de les co-

munitats i pobles del Tercer Món, per assolir la seva independència cultural, econòmica, política i social.

Actualment, la Coordinadora està composta pels següents membres: "Ajuda en Acció", "Caritas", "C.I.C.", "IEPALA", "Intermón", "Justícia i Pau", "Mans Unides-Campanya contra la Fam", "Medicus mundi", i "Moviment 0,7%".

En són membres invitats: "Creu Roja" i "Unicef".

Entre els objectius específics de la Coordinadora cal destacar:

- Estudiar qüestions d'interès comú, i proposar, defensar i dur a terme accions de manera coordinada, dirigides a l'opinió pública nacional i internacional, a les forces socials i polítiques, a les instàncies internacionals i a les Administracions de l'Estat espanyol i les seves Autonomies.
- Coordinar esforços per tal d'obtenir recursos, humans i materials, per a la realització d'activitats de Cooperació al desenvolupament.
- Dinamitzar la constitució d'unitats operatives de coordinació en les següents àrees: Educació per al desenvolupament, Emergències, Projectes i Programes de desenvolupament, Voluntariat i Cooperants i qualsevol d'altres que la Coordinadora consideri convenientes.

M AJUDAR?

ORGANITZACIONS NO
GVERNAMENTALS PER AL
DESENVOLUPAMENT.
PROGRAMA MÈDICO-ALIMENTARI
D'URGÈNCIA A LA REGIÓ DE
TIGRÉ (ETIÒPIA).

...ent, o mitjançant transfe-
RENCIA o CAIXA als comptes

Raya, O.P. compte n. 30.-

"Etiòpia", compte n. 7213847

CALENDARI

HOMES I INSTITUCIONS

Diumenge, 3 d'agost. XVIII del temps ordinari. Sant Gamaliel i Sant Nicodem, confessors; Sant Gustau, bisbe; Santa Lidia i Santa Cira, verges.
El sol surt a les 4,45 i es pon a les 19,09 (hora solar).
Festa major a Bagà, La Garriga, Pardines i Vilaseca.
Dilluns, 4 d'agost. Sant Joan Mª Vianney, patró de la clercia i Santa Perpètua, màrtir.
Festa major a Argentona, Pals, Poboleda i Serra d'Almós.
Dimarts, 5 d'agost. Mare de Déu de les Neus. Sant Osvald, rei i Santa Afra, màrtir.
Festa major a Bellprat, Os de Balaguer, Peratallada, Torre de Claramunt i Vimbodí.
Dimecres, 6 d'agost. La Transfiguració del Senyor. El Santíssim Salvador. Sants Just i Pastor, germans màrtirs.
Dijous, 7 d'agost. Sant Sixte II, papa màrtir; Sant Gaietà, fundador i Sant Albert de Sicília, confessor.
Festa major a Riells.
Divendres, 8 d'agost. Sant Domènec de Guzmàn, fundador. Sant Ciriac i Sant Llarg, màrtirs.
Festa major a Olvan.
Dissabte, 9 d'agost. Sant Romà, màrtir i Sant Domicià, bisbe, confessor.
Festa major a Sisquer.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

3 d'agost. Diumenge de la setmana XVIII durant l'any. Lectures: Primera, Ecl 1,2; 2,21-23, S 94, segona Col 3,1-5.9-11, tercera Lc 12,13-21.
4 d'agost. Dilluns de la setmana XVIII durant l'any. Lectures: Primera, Jr 28,1-17, S 118, segona Mt 14,13-21.
5 d'agost. Dimarts de la setmana XVIII durant l'any. Lectures: Primera, Jr 30,1-2.12-15.18-22, S 101, segona Mt 14,22-36.
6 d'agost. Dimecres. Transfiguració del Senyor. Lectures: Primera, Dn 7,9-10.13-14 o bé: 2Pe 1,16-19, S 96, segona Lc 9,28b-36.
7 d'agost. Dijous de la setmana XVIII durant l'any. Lectures: Primera, Jr 31,31-34, S 50, segona Mt 16,13-23.
8 d'agost. Divendres de la setmana XVIII durant l'any. Lectures: Primera, Na 1,15; 2,2; 3,1-3.6-7, Dt 32,35-41, segona Mt 16,24-28.
9 d'agost. Dissabte de la setmana XVIII durant l'any. Lectures: Primera, Ha 1,12-2,4, S 9, segona Mt 17,14-19.

D'ACÍ I D'ALLÀ

No frisis, prou que t'atraparé

PERE CAMPÀS BONAY
Monestir de L'Estany

Quan érem marrecs, la mare ens cridava i ens negàvem tossudament a anar cap a ella i ens feiem escàpols, aquesta, solia dir: —«Ves fent, noi, prou que t'atraparé»—. La vida humana, hauríem de sentir-la com un regal que Déu continuament ens està fent. Que el pecador, que es nega a voler viure de Déu, continuï vivint, forma part del misteri. Es sorprenent que qui rebutja Déu continuï essent conservat per ELL. El desballestament biològic que es consuma amb l'últim badall de la mort, és el mode amb el qual Déu s'apodera de l'home. Ni que sigui per a abraçar-te, prou que t'atraparé!

El catecisme alemany, model per al catecisme universal?

El document final de l'últim Sínode suggereix que es redacti "un Catecisme o compendi de tota la doctrina catòlica... que sigui punt de referència per als catecismes o compendis realitzats en diverses zones del món. La seva presentació ha d'ésser bíblica i litúrgica, que aporti la sana doctrina alhora adaptada a la vida actual dels cristians".

Poc després de finalitzat el Sínode, unes declaracions del cardenal Oddi, aleshores encara prefecte de la Congregació del Clergat —la Congregació que actualment aprova els textos catequètics— crearen confusió sobre aquest tema, ja que afirmà que tal compendi ja existia a la seva Congregació.

Amb una anàlisi detallada del suggeriment fet pel Sínode, hom s'adona que més que el model del cardenal Oddi —que per cert ja ha cessat com a president de la Congregació del Clergat!— el Sínode tenia present el Catecisme Catòlic per a adults editat recentment per l'episcopat alemany del qual ja s'han editat 150.000 exemplars.

Al prefaci, el cardenal J. Höffner, president de la Conferència Episcopal d'Alemanya, explica el sentit d'aquesta edició. En ell, a més, ens hi fa saber que "el major pes" de la seva redacció és fruit del professor Walter Kasper. Com és sabut aquest reconegut teòleg fou el secretari adjunt de l'últim Sínode. Hi ha altres membres, qualificats teòlegs, de la comissió redactora.

Quant a l'estructura del Catecisme, no es tracta de pre-

El major pes de la redacció del Catecisme Alemany és fruit del professor Walter Kasper. Aquest reconegut teòleg fou el secretari adjunt de l'últim Sínode.

gundes i respostes, sinó de tres grans parts que segueixen el Credo. La primera es titula: **Déu, el Pare**; la segona: **Jesucrist**; i la tercera: **l'obra de l'Esperit Sant**. L'estil és relativament descriptiu però dens, subratllant progressivament les afirmacions cabdals de la fe en una constant referència al Concili Vaticà II, així com als anteriors Concilis, i sobretot a la Bíblia, així com altres escol·lides i entenedores citacions, especialment patristiques (els més esmentats són: Sant Agustí, Ignasi d'Antioquia, Ireneu de Lió, Sant Tomàs, Luter, Pau VIè...). Els temes més complexos són ampliat amb lletra més petita (per exemple, la historicitat dels dogmes, el tema de la creació i ciència, els àngels, el tema de l'ànima i el cos, el tema del Jesús històric, el tema de la virginitat de Ma-

ria, la discussió ecumènica sobre el primat de Pere, l'edat de la confirmació, el problema dels matrimonis dels divorciats...).

Particularment significatius són les presentacions del tema de la fe i el de l'Església. El primer, que inicia el text, es titula així: "Jo crec: ajuda la meua incredulitat" i es comença parlant de l'home com "un misteri" que troba diverses respostes en la ciència, a les diverses comprensions del món, a les religions i a la seva crítica, per acabar afirmant que l'home és el camí del coneixement de Déu. Sobre l'Església com a "sagrament de l'Esperit", es comença parlant de "les dificultats amb l'Església" i se centra l'atenció en la qüestió de la missió.

En definitiva, ens trobem amb un sòlid i ben estructurat catecisme, clarament en la línia del Vaticà II, arrelat en aquesta teologia alemanya fruit de l'escola de Tubinga de la qual és deixeble i gran representant W. Kasper.

Es d'esperar que el Catecisme o compendi albirat pel Sínode se situï en aquestes coordenades tot considerant el pes i significació del Catecisme Catòlic Alemany; l'excel·lent acollida que ha tingut no solament a Alemanya, sinó també a molts altres països (es prepara traducció oficial en francès, italià i castellà) i la reconeguda competència dels seus redactors.

SALVADOR PIE
(De "Missa Dominical")

ADULTS EN LA FE

Determinen els pares la fe dels infants?

JOAN GUITERAS I VILANOVA

normal dona infants alegres, enjogassats, atents i treballadors. Per contrast, al darrera d'un nen-problema, sol amagar-s'hi una família problemàtica. Una dada important!

Si el que diem és cert, caldrà transmetre allò que hom té com a més preuat. Per tant la fe, que és el gran tresor del creient. En efecte, qui estima Jesucrist com algú important per a la seva vida, ensenyi als fills a tenir-lo com amic. D'acord, doncs, amb allò que el millor predicador és "fra exemple", hom procura que els seus plançons respirin, a la llar, un clima visible i normal de fe. Uns pares que ocultessin la fe o la releguessin a un segon terme, farien entendre als seus fills que és una realitat infravalorada.

La fe, un valor acceptat lliurement

Si alguna cosa és lliure, aquesta cosa és la fe. Inexorablement, tots, àdhuc els educats en el catolicisme, hem hagut d'elegir la fe. Un pas viscut amb més o menys crisi, però intransferible. Ara bé, generalment parlant, qui ha rebut, de petit, una formació cristiana, farà la decisió personal per a la creença amb més facilitat.

Realment, l'educació religiosa, amarada d'amor i d'exemple, haurà procurat experiències joioses, un tast del

què és la pau amb Déu, el goig de la trobada amb Crist pels sacraments, la intimitat de la pregària, etc., cosa que no pot tenir qui, sense pertànyer a l'Església, només rep una explicació nocional. Aquí m'agrada recordar allò del meu professor de pedagogia: "l'educació es fa en família i per a la família". És a dir, un jove pot estimar perquè abans els seus pares, sense demanar-li permís, l'han estimat. La fe, com tot element de vida, té una dimensió social. És un acte personal, però recolza en altres. Es viu en Església i s'inicia en família, petita Església.

Sí i no

A la pregunta inicial —determinen els pares la fe dels infants?—, com en tantes coses de l'existència, no s'hi pot respondre amb el radicalisme de "caixa o faixa". Les coses són més matisades: cal dir "sí o no". En efecte, la fe dels pares no determina la fe dels infants, perquè aquests, quan seran grans, hauran de decidir la seva actitud davant de Jesucrist i el seu missatge. És que la fe només té sentit si és un acte lliure. No obstant, també és cert, inevitable, bo i volgut per Déu que l'elecció dels pares influeix en la fe dels fills.

En definitiva, es tracta de no desenganxar l'anella de l'educació cristiana de l'educació global, sinó de situar-la en la normalitat d'un procés educatiu normal, serè, transparent, no rebuscat, exempt de tot maximalisme... Som molts, no hi càpiga dubte, els qui hem d'agrair l'educació cristiana que hem vist plasmada en els nostres progenitors des del nostre bressol.

En cloure aquestes reflexions penso en la tendresa de Jesús pels petits. I en la Vanessa. Estaria molt content que aviat pogués dir-me que ja no li falta "allò del cap".

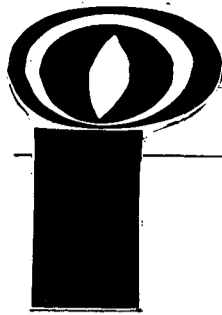
Una bona colla d'alumnes del quart curs d'EGB, de l'escola on faig de capellà, ha fet recentment la primera comunió a les seves parròquies. En Nèstor m'ensenya gojós la convencional fotografia que li han fet, la Marta i el Josep em lliuren l'estampa recordatori... Però, la Vanessa, d'una gran vivor i filla de mare "punk", diu amb recança: "Jo no podré fer mai la primera comunió, perquè em falta allò del cap". "Allò del cap" vol dir, per a ella, el bateig.

Un altre fet més genèric: el de determinats matrimonis cristians, generosos i compromesos en la seva joventut, formats tal vegada en una valoració exagerada de la subjectivitat, que no bategen llurs fills. "Perquè no volen imposar-los la fe, perquè quan siguin grans ja faran la seva opció".

L'home, un ésser per educar

Heus aquí una afirmació pedagògica bàsica: la persona necessita un procés educatiu per tal d'"hominitzar-se", això és, per esdevenir veritablement persona. Aquest itinerari comporta una colla d'aprenentatges, més o menys costosos i lents, però inevitables. Els pares, convençuts d'aquesta necessitat, hi donen resposta. En efecte, rodegen els fills d'un caliu tendre, els diuen mots que materialment no comprenen però que són captats com a signes d'amor, els ensenyen de parlar, cerquen l'ajut dels mestres, els preocupen les notes escolars, etc. És que volen el millor per a llurs fills. Àdhuc, si és possible, que progressin més que ells a nivell cultural i professional. Fan bé!

L'educació, ho sabem, dona gran importància al medi o escenari en què es desenrotlla. És enorme el pes del capteniment dels grans en la vida dels nens. Més encara, atesa llur capacitat imitativa. Generalment, una família

"QUÈ EN TREU L'HOME DE TOT EL SEU ESFORÇ?"

Hom acusa, de vegades, el llibre de l'Eclesiastès, i aquesta pàgina en concret, d'ésser pessimista. Tanmateix, i no hi ha un profund realisme, des de la fe, en aquestes paraules? També aquesta advertència crítica envers un optimisme infantil és la Paraula que hem d'escoltar, per tal que no ens deixem "encantar" per l'obra de les nostres mans.

Lectura del llibre de l'Eclesiastès (1:2; 2:21-23)

Vanitat i més vanitat, deia el Portaveu-del-poble, vanitat i més vanitat, tot és en va.

Després que un home s'ha esforçat a treballar amb coneixement, traça i eficàcia, ho ha de deixar tot a un altre que no s'hi ha esforçat per res. També això és en va, i és una gran dissort.

Perquè, de fet, ¿què en treu l'home de tot esforç i de tot el neguit amb què treballa sota el sol? Passa els dies en el desfici i en les penes de la seva servitud, i de nit el seu cor no descansa. També això és en va.

"TANT DE BO QUE AVUI SENTÍSSIU LA VEU DE DÉU: NO ENDURIU ELS VOSTRES CORS"

Repetir el responsorial d'avui és subratllar la importància d'acceptar com a Paraula de Déu les observacions i interrogants de l'Eclesiastès. Només Déu és la Roca que salva, i per això cal adorar-lo i servir-lo a ell sol.

Salm 94: 1-2,6-7,8-9 (R.: 8)

Veniu, celebrem el Senyor amb crits de festa, aclamem la Roca que ens salva; Presentem-nos davant seu a lloar-lo, aclamem-lo amb els nostres cants.

R. Tant de bo que avui sentíssi la veu de Déu: "No enduriu els vostres cors".

Veniu, prosternem-nos i adorem-lo, agenollem-nos davant del Senyor, que ens ha creat; ell és el nostre Déu, i nosaltres som el poble que ell pastura, el ramat que ell mateix guia. R.

Tant de bo que avui sentíssi la seva veu: "No enduriu els cors com a Meribà, com el dia de Massà, en el desert, quan van posar-me a prova els vostres pares, i em temptaren, tot i haver vist les meves obres". R.

"CERQUEU ALLÒ QUE ÉS DE DALT, ON HI HA EL CRIST"

Heus aquí un compendi ben clar de la vida cristiana, vista a la llum del misteri pasqual de Crist. El que compta en primer lloc és la vida nova, amagada amb Crist. En funció de la vida nova, s'exerceix en el temps present un treball de "fer morir" allò que no correspon a la vida nova. Potser a la llum d'aquestes paraules de l'apòstol veiem més clar el missatge de l'Eclesiastès. La vanitat del temps present, reconeguda, és una crida a cercar allò que Déu ha posat en nosaltres per la comunió amb la vida de Crist, que és per a sempre.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses (3:1-5,9-11)

Germans, ja que heu ressuscitat juntament amb el Crist, cerqueu allò que és de dalt, on hi ha el Crist, assegut a la dreta de Déu; estimeu allò que és de dalt, no allò que és de la terra. Vosaltres vau morir, i la vostra vida està amagada en Déu juntament amb el Crist. Quan es manifestarà el Crist, que és la vostra vida, també vosaltres apareixereu amb ell plens de glòria.

Per tant, feu morir allò que us lliga a la terra: fornicació, impuresa, passions, mals desigs i l'amor al diner, que és una idolatria; no us enganyeu els uns als altres, vosaltres que us heu despullat de l'home antic i del seu estil d'obrar, i us heu revestit del nou, que es renova a imatge del seu Creador i avança cap al ple coneixement. Aquí ja no compta ser grec o jueu, circumcís, bàrbar o escita, esclau o lliure, sinó que Crist ho és tot, i és en tots.

Visitar una església

És molt difícil que una persona, una família, o un grup, que faci un viatge amb una intenció mínimament cultural, on inclogui en el seu itinerari, més o menys directament, la visita a una església: una catedral, un monestir, un santuari, una església peculiar per la seva arquitectura o el seu emplaçament... Moltes vegades he tingut ocasió de fer-ho, i d'observar com ho fan altres persones. És una experiència que segurament comparteixo amb els lectors d'aquestes ratlles.

Penso que això deu passar sobretot durant aquestes setmanes de vacances, i per això m'agrada fer aquestes reflexions entorn del tema.

• UNES ESGLÉSIES "VIVES"

Una de les experiències més tristes pel que fa a visita d'esglésies la recordo a l'església gòtica —magnífica— de Toulouse, on hi ha el sepulcre de sant Tomàs d'Aquino. Allí, el mig de la nau, amb un reclinatori al davant, hi ha el sepulcre venerable; però a l'església no s'hi celebra l'Eucaristia més que una vegada a l'any, segons em digueren. Malgrat tot, alguns ciris votius expressen una presència personal silenciosa. Preguar davant del sepulcre del Doctor Angèlic, tenint per testimonis exclusius els venedors de targetes postals, instal·lats allà mateix, és experimentar el desafiament de la secularització...

Crec que és molt important mantenir les esglésies "vives". Em sembla una preocupació prioritària, sobretot per la força testimonial que té el fet. ¿Què es pot pensar quan s'entra en una església magnífica, on no hi ha cap vestigi de culte recent, ni cap referència a la reserva eucarística, ni cap espai reservat exclusivament a la pregària? Espontàniament, en força dels visitants, el comentari pot ésser aquest: "Heus aquí el testimoni d'un passat en el qual «encara» s'edificaven esglésies, i s'hi abocaven els recursos econòmics, alhora que s'enriquien amb les aportacions artístiques més refinades...; «ara», però aquests llocs ja només serveixen com a museus..."

Ja sé que la cosa no és simple. Aquestes esglésies objecte de visita són, moltes vegades, catedrals que han quedat desplaçades de la vida del centre de ciutat, o esglésies que pertanyen al nucli més antic, en les quals, precisament a causa del seu nombre, no és fàcil mantenir-hi un culte permanent. Però segurament que hi ha una colla de signes que poden ajudar a fer veure que aquella església no és una simple relíquia oferta als visitants. Aquests signes van des del desempesament de les cadires fins al manteniment significatiu —sempre que això convingui— de la reserva eucarística; o a les llànties enceses davant d'una imatge

venerada; o a un ram de flors suficientment fresques perquè hom no hagi de preguntar-se si pertanyen a l'època de l'edificació...

Qui diu això, diu també els cartells de l'atri, parlant del que es fa en aquella església —no pas del que es va fer l'any passat...—, els horaris de les celebracions ben col·locats i explicats, etc...

Tot això permetrà que les persones que entrin, sigui quina sigui la seva actitud religiosa, puguin adonar-se de que es posen en contacte amb un edifici "vivent", amb una casa habitada, i no pas amb un museu. Per a un cristià, això serà posar-se en contacte amb l'església = comunitat que habita en aquella església = casa.

• UNA VISITA "VIVA"

La conseqüència de cara a la forma cristiana de visitar una església és força òbvia. No n'hi ha prou amb la mirada del turista, o la de l'especialista en art. Visitar una església ha de representar la possibilitat d'una experiència d'Església.

Per això, és clar, el millor que es pot fer és participar en una celebració. No és el mateix anar a sant Pere del Vaticà a recorre la basílica, o participar-hi en una missa papal. Evidentment. I no pas perquè, així, l'església està més il·luminada... En una celebració és quan el cristià es troba identificat amb l'Església que habita aquella casa. És una experiència magnífica de comunió catòlica.

Si no pot ésser una celebració, serà un moment de pregària davant la reserva eucarística, o davant d'una imatge especialment venerada. Un element important és també la veneració dels sants que tenen les seves despulles en aquella església, o fins i tot el record de cristians especialment venerables, enterrats allí. Més allà del valor històric, hi ha l'experiència de la comunió dels sants. ¿Qui pot passar, per exemple, davant la tomba de Joan XXIII, a la cripta vaticana, sense aturar-se a renovar, en la pregària, el compromís per la fidelitat al Concili Vaticà II i per la recerca de la pau a la terra?...

Tot això no treu res, és clar, de l'interès per l'art, l'arquitectura, la història; més aviat ho motiva. Hom pot anticipar plenament en una celebració, sabent que el llibre que porta a les mans li explicarà, abans o després, moltes coses interessants que li agradarà saber, sobre aquell lloc. Però la guia turística no li pot oferir allò que només la pregària, la comunió eclesial amb la comunitat reunida en aquell lloc, l'interès per la vida d'aquells cristians, li donaran: l'experiència que ell, com a cristià, i aquella església, estan "vius".

"TOT AIXÒ QUE VOLIES GUARDAR-TE, ¿DE QUI SERÀ?"

El problema del ric de la paràbola explicada per Jesús és el de no tenir en compte les paraules de l'Eclesiastès ni —vist des de a fe cristiana— el missatge de la carta als Colossencs. És alhora una aplicació de les paraules de Jesús en començar el camí vers Jerusalem: El qui vulgui guardar la seva vida, la perdrà! En el llenguatge quotidià d'avui, podríem dir que és el problema del consumisme absolutitzat, com a màxim ideal d'una persona. Heus aquí la "vanitat"!

Lectura de l'Evangelii segons sant Lluc (12:13-21)

En aquell temps, un de la gent digué a Jesús: "Mestre, convenceu el meu germà que es parteixi amb mi l'herència". Jesús li contestà: "Bon home, ¿qui m'ha encomanat a mi que fes de jutge o de mediador entre vosaltres?" Llavors digué a tothom: "Vigileu! Guardeu-vos de tota ambició de posseir riqueses, perquè ni que algú tingués diners de sobres, els seus béns no li podrien assegurar la vida".

I els ho explicà amb una paràbola: "Un home ric va treure de les seves terres unes collites tan abundants, que no tenia on guardar-les. Tot rumiant, es va dir: Ja sé què faré: tiraré a terra els meus graners, en construiré de més grans, hi guardaré tot el meu gra i les altres mercaderies meves i em diré a mi mateix: Tens reserves per a molts anys: reposa, menja, beu, diverteix-te. Però Déu li digué: Vas errar! Aquesta mateixa nit et reclamen el deute de la teva vida i tot això que volies guardar-te, ¿de qui serà? Així passa amb tothom qui reuneix tresors per a ell mateix i no es fa ric als ulls de Déu".

LA BÍBLIA A L'ABAST

"Són com un somni..."

Al començament del llibre IV del Salteri —que amb el llibre V i darrer és un recull de salms d'origen probablement postexílic— trobem aquest salm de contingut moral, que posa en contrast l'eternitat de Déu i la caducitat de l'home (vv. 1b-6), tot fent recaure aquesta misèria i caducitat de la vida present sobre la culpabilitat del pecat de la humanitat, que excita la ira de Déu (vv. 7-12). Aquesta consideració de la realitat humana mena el salmista a dirigir una pregària ardent a Jahvè perquè tingui pietat del seu poble i li concedeixi temps millors (vv. 13-17). Al rerafons d'aquest salm hi ha potser el drama del desencís del postexílic. L'esperança i l'anhel del retorn mantenia alta la moral del poble. La reinstal·lació a la somniada terra promesa va suposar, tot i la humilitat de la realitat, un esclat d'entusiasme. Però aviat es va diluir l'eufòria inicial. La duresa de la vida de cada dia, a l'hora de conquerir pam a pam la llibertat i la dignitat perdudes, aclaparava el poble. Déu era amb ells, però el miracle somiat s'havia de fer cada dia, amb la gràcia de Déu i amb l'esforç tenaç, moltes vegades heroic, dels homes i les dones del poble d'Israel. Vegeu els vv. 13-14: fa temps que dura la prova: Jahvè, **què esperau? ...que el vostre amor no trigui més a saciar-nos.** Davant d'aquest panorama el salmista fa una reflexió sapiencial sobre la realitat inqüestionable de la vida humana: **consumim els anys com un sospir** (v. 9b). La vida humana, per ella mateixa no té cap consistència. Estem a l'albir de qui ens ha creat. Ell, l'Autòcrata de la vida, és el qui dóna l'ordre de partença d'aquest món. **Vós feu tornar els homes a la pols dient-los: Torneu-vos-en fills d'Adam** (v. 3). Llavors constatem que tot plegat, la vida de l'home per més que ens

Caducitat de la vida humana

(Salm 89 -H.90-:3-4.5-6.

12-13.14 i 17 R.:1)*

JOSEP M. ARAGONÈS

fem la il·lusió que s'allargassa sobre la terra, en realitat no és res més que un buf. **Quan preneu els homes, són com un somni en fer-se de dia, són com l'erba que s'espiga: ha tret florida al matí, al vespre es marceix i s'asseca** (vv. 5-6).

"Vanitat i més vanitat"

En recitar aquest salm, després de la lectura del llibre de l'Eclesiastès, la comunitat cristiana vol accentuar la vacuïtat dels afanys i de la vanitat humanes, i l'absoluta grandesa i plenitud de Déu i de la seva acció enmig nostre. **Al llarg de tots els segles, Senyor, heu estat sempre la nostra muralla** (v. 1). Aquesta confessió de fe en l'assistència del Senyor, és alhora el reconeixement humil del nostre no-res. Ell és l'única força que ens sosté. Nosaltres podem fer-nos moltes il·lusions. Podem arribar a creure que tot el que som, el nostre present i el nostre futur, és obra nostra. Que tot és a les nostres mans i que podem progressar il·limitadament. És el gran somni de la humanitat de tots els temps. Des d'aquella generació, que volia construir una torre que arribés al palau de Déu sense necessitat de trucar a la porta,

fins als grans avenços de la tècnica que posen el món i tots els espais al nostre abast. **Com un somni en fer-se de dia**, que ens deixa a la boca l'agredolç d'unes imatges follament combinades i ens aboca al mateix temps a tocar de peus a terra en la realitat més prosaica. **Vanitat i més vanitat.** Ens creïem tocar el cel amb les dents i hem d'acceptar que a la terra hi regna la misèria, la fam, la destrucció, la mort... Vollem posar-nos Déu a la butxaca, manipular-lo, fer-li fer el que a nosaltres ens plagués, i ens hem trobat amb el pecat a les mans. La fruita de la desobediència emmetzinava tota la humanitat i la feia buida de contingut transcendental. Déu ens havia creat a imatge i semblança seva, i nosaltres, volent fer un déu a la nostra mida, hem acabat esclafant l'home. Les mans d'Adam i Eva que un mal dia van afaïonar el fruit prohibit i van tenir la sensació que era desitjable i que havia de ser gustós, un altre mal dia acaraven desesperadament al testa inerta del seu fill mort a mans del fill fratrícia. La vanitat de ser com déus es paga sempre a un preu caríssim. I Adam i Eva no són altra cosa que el paradigma de tota la humanitat. Cadascú de nosaltres repeteix tossudament i dramàticament la mateixa història.

"Ensenyeu-nos a comptar"

Som uns mal comptables. És la lliçó de l'evangeli d'avui, que ens mostra la gran vanitat de convertir els béns de la terra en ídols que donen poder, seguretat, grandesa... Així passa amb tothom qui **reuneix tresors per a ell mateix i no es fa ric als ulls de Déu**, deia Jesús com a moralitat de la seva paràbola del ric estúpid. Aquell home comptava malament. Sumava riquesa amb vida, intentant que la suma donés felicitat i poder il·limitats. Els sumands no eren homologats i la suma quedava penjada, sense resultat. És el mateix que ens passa a nosaltres. També als qui som Església. I amb les nostres responsabilitats de deixebles de Jesús enviats a evangelitzar tot el món. Pretenem que les nostres combines sumin poder —espiritual, és clar— i donen no-res. Vanitat, vacuïtat. Hem acabat no evangelitzant els pobres —els hem predicat una resignació que, pel cap baix, no és res més que un masoquisme negador de l'esperit de les benaurances— i no evangelitzant tampoc els rics —hem cercat els seus diners sense convertir-los dels seus ídols—. No ens hem fet rics als ulls de Déu, sinó que hem recollit tresors per a nosaltres mateixos. **Ensenyeu-nos a comptar els nostres dies** —la suma de l'amor viscut— **per adquirir la saviesa del cor** (v. 12). És la pregària del qui vol donar contingut a la seva existència humana.

* Noteu que en el leccionari de la missa dominical d'aquest cicle C, el salm responsorial proposat és el 94. La Congregació romana del Culte ha substituït el salm esmentat per aquest que avui comentem: el 89 -H. 90-. Podreu trobar un altre comentari a aquest mateix salm 89 a CATALUNYA CRISTIANA, n. 316.

CULTURA CIENTIFICA

La cèl·lula i la reproducció dels éssers vius

Són ben necis tots aquells homes que s'han quedat amb el desconeixement de Déu i no han estat capaços de descobrir qui és Ell per les coses bones visibles, ni n'han reconegut l'artífex en fixar-se en les obres.

Sav 13,1

12. Claude Bernard: neix la fisiologia

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat
de Teologia de Catalunya

Hom entén per fisiologia la ciència que estudia el funcionament dels òrgans dels éssers vius. I per això es diu també fisiologia cel·lular del funcionament dels òrgànuls d'una cèl·lula. Quan Schleiden i Schwann exposaren la teoria cel·lular encara no es coneixien les complicades formacions que hi ha dintre de la cèl·lula i que ara anomenem òrgànuls. Per aquest motiu tampoc no podien explicar fisiologia cel·lular. La cosa vindrà més tard. Però primer ha de venir, és clar, l'estudi científic de la fisiologia general. Aquesta part de la biologia, com a ciència, es pot dir que neix al segle XIX amb Claude Bernard. El mot "fisiologia" ja feia anys que existia: el 1542 és usat per Jean Fernel en un llibre de medicina. Però tot el que se sabia del funcionament dels òrgans d'un ésser viu eren simples constatacions de fets, no eren coneixements de causes. No es podia dir, doncs, que fos una autèntica ciència. Servet (1542) i Harvey (1628) havien descobert la circulació de la sang; Parfour du Petit (1710) va descobrir que el costat dret del cervell regula la part esquerra del cos i viceversa; A.C. Lorry (1748) trobà aquell punt del bulb raquidi en el qual una punxada produeix la mort; Spallanzani (1760) fa algunes troballes sobre el mecanisme de la digestió; Haller (1770) explica com actuen els teixits muscular i nerviós; Charles Bell (1811) estudiava les funcions dels nervis raquidis... Tot això eren ja autènti-

ques troballes fisiològiques, però l'estudi sistemàtic, buscant-ne les causes, es pot dir que neix amb el metge francès de qui avui parlarem.

Claude Bernard (1813-1879)

Va néixer a Saint Julien (Rhône). Son pare volia que estudiés farmàcia però ell preferia la literatura perquè el seu professor li havia dit que tenia dots literàries. Tant era així que va escriure un drama "Arthur de Bretagne" i anà a París a presentar-lo al professor Girardin. La cosa no tingué èxit, i això el va fer reflexionar i decidir seguir una carrera en comptes d'escriure dramas. Tanmateix com que era més aviat ambiciós no s'accontentà amb la de farmàcia com li indicava el seu pare, sinó que es matriculà a medicina. I, efectivament, seguí els cursos amb tant d'aprofitament que en acabar els estudis el 1839, als 26 anys, el seu professor François Magendie (1783-1855) li oferí la plaça d'ajudant. El jove veié clarament que era cap a la investigació mèdica on trobaria la realització de la seva vida i no en les lletres, i acceptà de bon grat. El 1843

publicava el seu primer treball sobre els sucus gàstrics que ja va començar a fer que el seu nom sonés en el món de la medicina.

El 1847 a petició de Magendie, a qui les xacres de la vellesa ja no permetien l'exercici ple del professorat, el suplí a la càtedra del Col·legi de França, i el 1855, a la mort d'aquest, el succeí definitivament. Un anys abans havia estat nomenat també professor de fisiologia experimental a la Sorbona i havia ingressat a l'Acadèmia de Ciències. El 1868 deixà la càtedra de la Sorbona per agafar la de fisiologia general al Museu d'Història Natural.

Nou mètode i troballes importants

El mètode experimental usat per Magendie fou portat per Claude Bernard fins a les últimes conseqüències. Només allò que ens ofereixi clarament l'experimentació podem donar per

cert i cal dubtar de tot el que no s'hagi demostrat rigorosament. Magendie ens diu Bernard que deia: "Cada u es compara en la seva esfera a alguna celebritat, a Arquímedes, a Miquel Àngel, a Newton, a Galileu, a Descartes... Lluís XIV es comparava al Sol. Però jo sóc més humil. Em comparo a un drapaire. Amb el meu croc i el sac a l'esquena recorro el camí de la ciència i vaig recollint tot el que trobo". I aquest és el sistema que Claude també tria. Fent-ho així no tan sols renova el mètode sinó també els coneixements que es tenien fins aleshores de la fisiologia. Tot el que deien els llibres serà posat en dubte per revisar-ho, comprovar-ho, o rebutjar-ho, segons el cas, amb l'experimentació. "En entrant al laboratori cal deixar les teories al penja-robes" deia.

Claude Bernard creu que els fenòmens naturals apareixen, se segueixen i s'encadenen segons lleis de causalitat invariables. Escriu: "Tinc fe en l'esdevenidor de la medicina. Crec que un dia aconseguirà l'estatut científic amb un determinisme tan rigorós com el que presenten les ciències dels cossos inanimats. Quan tingui la forma de medicina experimental es tornarà ciència

cia pura". És el que diu en el seu famós llibre "Introducció a l'estudi de la medicina experimental" (1865), del qual M. Caullery ha dit que en la història de les ciències cal posar-lo a l'altura del "Discurs del mètode" de Descartes.

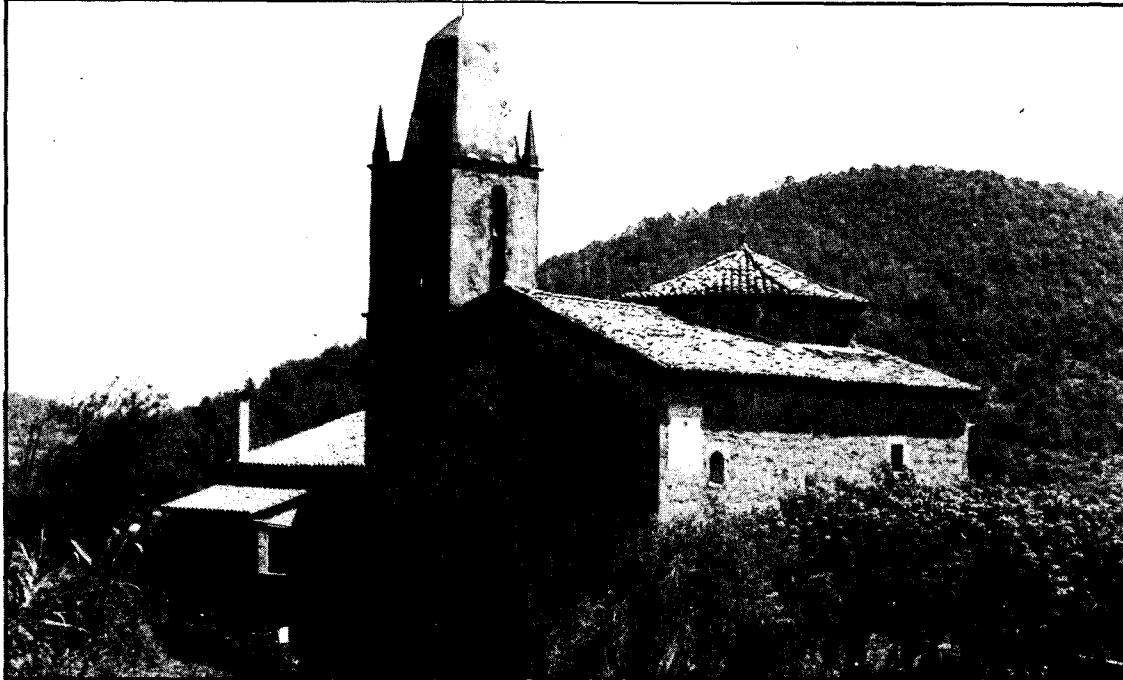
De les seves troballes podem citar: que el suc segregat pel pàncreas intervé activament en la digestió dels greixos, que la digestió és un procés molt complicat que a l'estómac només es comença i intervenen altres factors a més de l'acció del suc gàstric, que el fetge produeix glicogen, cosa que demostrava que el cos també fabrica substàncies pel seu compte i no s'accontenta amb digerir les absorbides degradant-les, cosa inospitada abans d'ell, que el nervi pneumogàstric activa la respiració, que el sistema simpàtic exerceix una funció vasomotora...

Tot això encara no és fisiologia cel·lular. Però és coneixement de com es coordinen les parts de l'organisme per al bé de tot ell. I el funcionament de cada part és el resultat de l'acció de les cèl·lules que la componen, i aquí hi ha la meravella: que les cèl·lules s'hagin diferenciat i funcionin específicament segons convingui al bé del conjunt. Prou complicat que és el mecanisme de cada una per a la seva supervivència i encara hi hem d'afegir que senten les necessitats de les altres i les satisfan segons les pròpies possibilitats. En qualsevol ésser viu tot està travat i molt ben travat.

Històries, llegendes i tradicions del romànic català

Troballes, romiatges i diners, tres fets curiosos de Sant Miquel de la Cot

Aquesta església, malgrat la seva antigor i estar documentada des de l'any 977, no es troba catalogada dins l'inventari de Vicenç Burón. La raó és, que l'edifici que podem contemplar avui, no té cap element arquitectònic dins el romànic català. La causa és, que el temple es troba dins la zona volcànica de la Garrotxa, i amb els terratrèmols del segle XV, fou totalment aterrada. Crec però, que mereix ser inclosa en aquest recull, perquè respira el que podríem anomenar "l'esperit del romànic", i les velles pedres són, en gran part, aquelles mateixes, que el Comte-bisbe Miró a les darries del segle X, llegà al monestir de Sant Pere de Besalú.

L'església és al municipi de Santa Pau a la comarca de la Garrotxa. (Foto: Arxiu Gavín)

Una troballa singular

Era el dia 18 d'octubre de 1974 quan, a uns paletes que treballaven en la reparació de la teulada de l'església, els cridà l'atenció un objecte encastat entre les teules i la solana. Amb molt de compte van anar netejant els voltants de la troballa, i amb gran sorpresa els va aparèixer una imatge tallada en fusta força malmesa i mutilada. Un cop recuperada l'estranya imatge, es portà a Girona pel seu estudi i restauració.

Aquesta troballa —representant un home amb barba i força ben tallat—, fou un vertader problema pels experts, a l'haver d'esbrinar a quin sant personatge representava.

D'entrada, es pensà que podria ser Sant Miquel, patró de la parròquia, aviat però, es descartà

aquesta possibilitat, doncs aquest sant, sempre s'havia representat com un home jove i sense barba.

D'altres s'inclinaven per Sant Joan Baptista, doncs el seu vestit, semblava ser una pell d'anyell. Aquesta teoria s'oblidà, al comprovar-se que la vestimenta no era una pell sinó una cota de malla. Davant d'aquesta realitat, es començà a buscar un sant que hagués estat guerrer, i es pensà que no podia ser d'altre que Sant Maurici. Aquest sant era co-patró de la parròquia, i fou durant la seva vida, soldat de les legions romanes i capdavanter de la religió

de Crist, en l'època de l'emperador Maximià.

La imatge un cop estudiada, fou acuradament restaurada i avui la podem contemplar en un lloc destacat, del museu Diocesà de Girona.

Aquesta preferència és deguda al fet poc freqüent de trobar una figura romànica representant algun sant. Gairebé totes les talles de l'època, són crucifixos o Mare-dedéus.

L'aplec de la Cot

Cada any des d'antic, el dia 30 de setembre —diada de Sant

Maurici— tenia lloc a la parròquia de la Cot, una festa molt lluada, que organitzava una cofradia creada en honor del sant. Els pabordes nomenats per un període de dos anys, anaven uns dies abans per masies i cases del petit nucli, recollint almoines i productes del camp, per pagar les despeses de la celebració festiva.

El dia senyalat, se celebrava un ofici solemne amb acompanyament d'orquestra. Durant la cerimònia religiosa, es repartia als assistents la tradicional coca benèida.

A la sortida del temple, era tradició de celebrar una ballada de sardanes encapsalada pels pabordes i pabordeses.

Els diners del senyor rector

Aquest fet que explicarem, es basa en un document de l'any 1883, copiat d'un més antic i que es conservava a la parròquia de la Cot. La història es més o menys aquesta:

Sembla que el senyor rector de la parròquia de la Cot, va escriure al pare abat del monestir de Sant Pere de Besalú —del que depenia la dita parròquia—, demanant un augment en les rendes parro-

quials, degut a que els recursos econòmics de la cot, eran molt migrats.

Al poc temps, rebé, amb sorpresa, un comunicat del monestir on l'administrador es negava totalment a augmentar-li un sol cèntim, explicant-li amb xifres, que les rendes no sols eran suficients, sinó més aviat altes. Aquest estat de comptes era el següent:

En la parròquia neixien cada any de 10 a 12 infants, i en morien de 8 a 10. La xifra és esgarrifosa en quant al factor humà, però pel que fa als diners era per la rectoria un bon negoci, i sinó veiem els comptes de l'administrador: Per cada bateig es cobraven 6 diners a més dels ciris i candeltes; per cada enterament d'un albat, es pagaven els drets parroquials i una gallina (que costava en aquelles dates 11 sous i 3 diners).

Cada any, morien de 5 a 6 adults, pels que es pagaven 7 sous i 6 diners; per las funcions religioses i pel "terratge" o lloc d'enterament, 18 sous, i cada convidat a la cerimònia pagava 1 diner i una candela.

Els matrimonis havien de pagar per la cerimònia, 7 sous i 6 diners, que enclouïen la partida parroquial. Per les còpies de testaments i partides de naixença, 15 sous.

Les misses de difunts i les dominicals, es pagaven en quantitats diverses, però en general els ingressos eran importants, doncs a més dels diners estipulats, gran part de les costes, es feien efectives en espècies, com blat, hortalisses, ous o aviram.

Quan el senyor rector s'havia de desplaçar a una altra parròquia, per assistir a enterraments anomenats de primera, cobrava 2 lliures, 12 sous i 6 diners, a més de les despeses d'estada i els àpats. àpats.

Aquestes són, a grans trets, els comptes que els monjos de Besalú donaven com a suficients, per la casa rectoral de la Cot. Nosaltres no podem jutjar quin dels dos tenia raó, però crec que el senyor rector —en una època de tanta misèria— era dels que millor podia viure de tota la parròquia, encara que, en qüestions de diners, els humans... sembla que no en tenim mai prou.

JOSEP M. BROTO I TBOSE

Encontre en el mirall

El mirall era un adminicle més per a afaitar-me, com la màquina elèctrica, o la loció "after-shave".

Però avui m'he fixat en els meus ulls. M'he mirat com quan un mira als ulls una altra persona, posant en aquesta mirada l'ànima i establint-se amb "aquest altre" una conversa profunda sense necessitat de paraules. Avui, sense saber per què, m'he mirat així. He establert amb mi mateix un diàleg profund que m'ha arribat amb una certa esgarrifança a la mateixa consciència.

En veure'm objectivitat al mirall, m'he descobert un entre els altres, tan digne de ser apreciat, estimat, com s'ha de fer amb el pròxim. M'he descobert necessitat de la meua atenció. I jo m'he sentit culpable d'oblidar-me d'"aquest" que tenia enfront, de sotmetre'l sense pietat no només als altres, sinó més sovint encara a les meves ambicions. He marginat gairebé sempre aquest ésser amb el meu mateix nom i cognoms, que aquesta matinalada tenia ben enfocat pel llum del lavabo.

He descobert de repent que també tinc deures per aquesta persona —que sóc jo mateix—, tan trepitjada pels meus urgents —i importants— quefers... Que aquest home cansat i una mica malencònic té drets per reclamar-me: cura, descans, assossegament, comprensió, afecte...

Semblava que, mut, m'ho implorava mansament com un gos maltractat. He descobert, sí, que jo era superb i he sentit remordiments d'haver tractat amb altivesa aquest "jo-altre" reflectit al mirall, que ha estat prou

submís. Ha despertat en mi tot un sector ètic que mantenia penombrós a les golfes. He estat massa Senyor de mi mateix, i això és perillós; ens fa proclius a acabar essent, a més, senyors dels altres. No. Cal ser servidors per estima dels altres i també —per què no?— d'un mateix, ja que sóc tan dèbil com l'altra gent.

En el Vell Testament se'ns deia que s'havia d'estimar els altres com a un mateix. En el Nou es col·legeix una revolució copernicana d'aquesta mida de l'amor; que un s'ha d'estimar a si mateix en la mateixa mesura —ni més ni menys— que hom estima els altres. Perquè s'és, humilment, un com els altres.

Només sentint-me estimat per ells i per mi mateix és com podré ser límpida fontana de vida, disposat a donar-me sense mesura fins als que no ens estimen, ni tan sols s'estimen a si mateixos. L'ésser humà necessita essencialment dels altres éssers humans; si no estima els altres, mai podrà arribar a ser un espècimen en plenitud. Però si a la vegada un no s'estima amb dignitat, ¿qué podrà donar als altres, sinó un ésser ultratjat per un mateix? ¿Quin testimoni, quina garantia de respecte, llibertat, comprensió i cura?

* * *

Pobre jo del meu mirall, que poc m'he preocupat de tu!!! M'ho han dit els teus ulls aquest matí amb una sola mirada, llarga, sense ni gairebé retret, però més colpidorament expressiva que totes les paraules.

ALFRED RÚBIO
De l'Àmbit Maria Corral

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIA

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sínode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11 x 17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Imprès a dues tintes Enquadernació de simil-pell - P.V.P. (amb IVA), 5.150 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

Inicis del refluoriment bíblic a Catalunya

A les acaballes del segle passat, l'Església de casa nostra és dedicava amb preferència a la divulgació filosòfica, teològica, canònica, moral, apologetica i història eclesiàstica. L'estudi de la sagrada Escripura en els seminaris i en les cases d'estudis religiosos es reduïa a qüestions introductòries, sense tenir ni de lluny el lloc preminent que enguany se li reconeix. En castellà es tenia a l'abast únicament els gruixuts i poc pràctics volums de les versions dels pares Felipe Scío de San Miguel i Félix Torres Amat. En català, es disposava de només *Lo Nou Testament* finançat i distribuït per la Societat Bíblica de Londres. En aquells anys, la lectura de la Bíblia era patrimoni d'uns pocs privilegiats.

Tempteigs

Ja abans de finir el segle XIX començaren uns tímids intents encarrilats a difondre progressivament els llibres bíblics en els cercles populars. En uns primers moments, no és la Bíblia el que volia divulgar sino més aviat alguns llibres tinguts pels més adequats i, a vegades, la publicació es limitava a fragments escollits. Un nombre d'aportacions individuals, que generalment donaven els mateixos llibres, va caracteritzar aquest període. Més endavant, les activitats de traducció bíblica culminaren en la creació d'equips especialitzats que tingueren el suport d'institucions conreadores de la nostra cultura.

El professor del Seminari de Tarragona Josep M. Barberà i Canturri traduí *Càntic dels càntics* (Tarragona, 1873) i *Lamentacions de Jeremias, traduccions del original hebreu en verso castellano, con notas, comentarios y reflexiones* (Tarragona, 1890). En les notes exegetiques cita altres textos bíblics i tradueix alguns altres fragments.

El 1886 Jacint Verdaguer visità Terra Santa i en quedà embadalit. Romàntic com era, va fer una adaptació molt lliure del *Càntic dels càntics* precedida d'*Els Jardins de Salomó*, tal com la seva imaginació creadora ho concebia. L'obra li fou publicada pòstumament, el 1907.

Antoni Bulbena i Tusell, escriptor i gramàtic de l'Acadèmia de la Llengua Catalana, entre altres moltes traduccions i aportacions lingüístiques, publicà: *Proverbis de Salomó (X:1-XXX:14)* (1900), *L'Eclesiastès o Lo Predicador* (1901), *La Veu del Spos*

Un laic llegint la sagrada Escripura als seus amics, a Meaux. Aquest costum era molt popular a molts països i influí positivament en llur estil de vida. La cultura catalana medieval que tant devia al Llibre, decaigué i les reiterades prohibicions de "tenir i llegir la Bíblia en vulgar", van fer que durant segles esdevingués desconegut pel nostre poble. (Gravado, Arxiu de l'autor).

(Càntich de càntichs) (1901) i, *Los set psalms penitencials* (1906). Es tractava d'uns fulletons que endemés recollien sentències i dits de filòsofs orientals, tot en un català molt arcaic i, els tiratges eren de 125 exemplars els quals mai no pasaren de 55 pàgines.

Valuoses son les traduccions del canonge de Tarragona Tomàs Suncana i Vallés. L'any 1901 publicà *Los Psalms de David traduïts directament del hebreu*. El traductor sabé agermanar l'espiritualitat i el redreçament de la llengua: "hi ha poquíssimes traduccions de aquelles súpriques y alabansas... També m'ha mogut lo desitj de contribuir al noble despertar de la llengua catalana", diu el traductor al pròleg. Seguí *Els Cantars dels cantars directament traduït del hebreu* (Tarragona, 1906). La versió va seguida d'algunes observacions i un senzill comentari, tot recordant "... la versió feta el 1873 pel nostre benivolgut Dr. Josep M. de Barberà".

Les traduccions *Càntic dels Càntics* i *Rut*, fetes per Carles Riba i Bracons, aparegueren en un petit llibre editat per La Revista, el 1918. Temps a venir serien integrades, rufoses, a les edicions de la Fundació Bíblica Catalana (1930).

No van faltar en aquells anys, versions castellanques, com la que va fer Primitivo Sanmartí i Bus-

quets, *El Santo Evangelio de N.S. Jesucristo y los Hechos de los Apóstoles* (Barcelona, 1908). I, del mateix traductor trobem *El Santo Evangelio* (Barcelona, 1933), el qual es una concordància dels quatre evangelis.

Un pas endavant

Les aportacions més notables dels primers anys del renaixement bíblic català, han estat les versions de Marià Serra i Esturi, canonge de Vic i del bibliista Frederic Clascar i Sanou. Els dos sacerdots són un exemple típic del seu temps, amb un treball isolat però que els traductors ja enceten altres llibres.

Serra girà *El Sant Evangelio de N.S. Jesucrist i els Fets dels Apòstols* (Barcelona, 1912), prologat pel bisbe de Vic, Torres i Bages. És una traducció que segueix la Vulgata i va servir per a la Bíblia que el Foment de Pietat Catalana començà en petits volumets, a partir del 1924.

Clascar era un home excepcionalment dotat, coneixedor del geni de la llengua i que tenia una gran capacitat de treball. És proposà ell tot sol, traduir la Bíblia, almenys tot l'Antic Testament. Pogué publicar parcialment, *Los Sants Evangelis I: Matheu traduït i comentari* (Barcelona, 1909). Maldà per donar una versió rigurosament científica, i traduí bàsicament del text Vaticà (B) tal com el deixà el jesuïta Knabebauer, i tingué en compte les solucions lingüístiques tant de la Vulgata com d'altres documents, sense deixar de costat l'antiga versió catalana dels Evangelis conservada al *Còdex del Palau*. La nova

versió i els aclariments exegetics foren revisats pel censor Joan Rifà, canonge lectoral. *Sant Matheu* que havia d'ésser seguit pels altres evangelis, començà a publicar-se en fascicles mensuals de 24 pàgines, impreses a dues tintes i sis gravats. Però la publicació de l'obra quedà deturada en X:2, sense una continuació posterior.

Enric Prat de la Riba que havia seguit els treballs de Clascar a la *Fulla Dominical*, *La Veu de Catalunya* i *Montserrat*, el va incorporar a la secció filològica de l'Institut d'Estudis Catalans (1911), i li va encarregar una versió catalana de la Bíblia. Publicà *Gènesi* (1914), *El Cant dels cantos* (1918) i *Exode* (1925), les quals edicions sortiren a la llum amb el suport de l'Institut de la Llengua Catalana.

La versió i comentari de *Gènesi* —la meitat del volum amb notes, remarques i bibliografia—, li procurà maldecaps, malgrat hi havia el "Nihil Obstat". Clascar era home de sentiments religiosos profunds i de conviccions molt coherents, i publicà una *Vindicació documental d'unes notes al Gènesi* (Edició privada, Barcelona 1915). L'obra fou polèmica perquè el bibliista defensà punt per punt, l'oposició dels crítics.

Mori a Barcelona, el 21 de febrer del 1919, quan tenia 46 anys. Deixava inèdit: *Sant Lluç, Eclesiastès, Salms, Job, Levític, Nombres i Deuteronomi*. Els originals ja enllestits foren guardats pel seu ajudant, l'hebraïsta Jaume Bages i Tarrida. A partir de llavors, no s'ha sapigut res més dels treballs inèdits. De la seva obra publicada se n'aprofitaren els traductors de la Fundació Bíblica Catalana, quan acudien als seus treballs per

a trobar solucions per a resoldre les dificultats que sempre comporta una versió acurada.

D'altres, van procurar de posar el poble en contacte amb els llibres bíblics a través de resums evangèlics. Joan Aguiló publicà *Llibre de la Vida de Nostre Senyor Jesucrist* (Ferlanitx-Mallorca, 1914), el qual acobla notes dels costums israelians amb doctrina patristica i d'autors cristians. La que tingué més acceptació va ser l'obra de Gaietà Soler, *La Vida de Nostre Senyor Jesucrist* (Barcelona, 1916). Se'n feren mantes edicions que sumaren més de 50.000 exemplars. Aquest llibre junt amb els evangelis, fou profusament escampat durant les missions populars.

Un projecte valent

Durant tres anys (1910-13) Bonaventura Ubach, monjo de Montserrat madurà la idea de donar una bona versió en castellà i comentari de la Bíblia i, també un comentari il·lustrat. Les característiques generals del comentari havien d'ésser: literal i per tant, cenyit a l'explicació del text tenint en compte el seu valor teològic en els seus aspectes dogmàtic, místic i moral. L'obra començaria l'any 1919, hi treballarien els benedictins Anselm Albareda i Lluís Palacios. Tanmateix, els traductors havien d'estar exemptes de qualsevol ministeri o activitat que els distraigués de la continuació regular de la seva tasca, fins el 1930 data prevista per acabar-la.

El *Proyecto de un comentario español a toda la Sagrada Escritura*, fou presentat al Capítol de la província espanyola de Benedictins reunits a Samos (Lugo) del 26 d'abril al primer de maig del 1913. Els pares capitulars van prendre seriosament el pla i hi van donar la seva aprovació unànime i entusiasta. Al cap d'un parell de mesos d'aquesta proposta, Ubach fou demanat al seu abat per al càrrec de professor de llengües orientals al Col·legi internacional benedictí de Sant Anselm de Roma. Davant la nova orientació de regentar una càtedra en aquell centre docent, ja no és parlat més del projecte bíblic. El monjo però, no ho va pas deixar estar i el seu somni reixí en l'edició de la Bíblia-comentari i els volums dedicats a la il·lustració, tot en català, que començaren a eixir de Montserrat, passats uns anys (*).

El refluoriment bíblic a Catalunya ja havia començat i aviat començà a donar els primers fruits.

JOAN GONZÁLEZ I PASTOR

(*). Romuald M. Díaz i Carbonell, Dom Bonaventura Ubach. L'home, el monjo, el bibliista. *Premi Aedos. Biblioteca biogràfica catalana-34*. Editorial Aedos (Barcelona, 1962).

A SANT CELONI
RESTAURANT
LES TINES

va bé
per tot
per tots
i per vostè

- Especialitats selectes
- Escollit servei de carta
- Menús especials per a Banquets i Festes
- Menjadors climatitzats
- Capacitat fins més de 300 persones
- Gran Terrassa - Jardí amb esplai Infantil
- Servei de Bar i Barbacoa
- Revetlles i Arrassades Populars

Psgg. dels Esports, 16-18
Davant Camp de Futbol
T. 867 25 54 - 867 01 97

EXERCICIS ESPIRITUALS

Per a senyores i senyoretetes amb desig d'intensa espiritualitat, en complert recolliment i segons el mètode ignasià.

Del diumenge dia 17 d'agost a les deu del matí al divendres dia 22 havent dinat. A la Casa d'Exercicis de sant Ignasi de Sarrià, c/ Carrasco i Formiguera, 32.

Els dirigirà en català Mn. Francesc Camps i Solanas. Per a ser admesa és imprescindible haver practicat exercicis almenys dues vegades.

Per a informació i inscripcions Telf. 668 55 52 - 200 01 67 i a la mateixa Casa d'Exercicis telf. 203 88 62. Les places són limitades.

ARQUEOLOGIA

Es reconstruirà el teatre romà a Sagunt

Un equip internacional compost per historiadors, arqueòlegs i arquitectes, treballen en la reconstrucció del Teatre Romà de Sagunt, projecte que convertirà les antigues ruïnes en un dels més importants conjunts monumentals d'Espanya.

El Teatre Roma de Sagunt és un dels monuments històrics més destacats de la comunitat Valenciana i actualment, es troba molt deteriorat, per la qual cosa s'ha dut a terme una urgent restauració arquitectònica, valorada en uns 180 milions de pesetes.

El projecte de la restauració i rehabilitació de la fàbrica romana fou realitzat per un equip multidisciplinari d'especialistes internacionals, entre els quals hi ha l'arquitecte italià Giorgio Grassi i l'espanyol Manuel Portaceli, així com els arqueòlegs i historiadors Carmen Aranegui i Emilia Hernández.

Quan el projecte s'acabi, el nou Teatre Romà de Sagunt serà un dels conjunts monumentals romans més importants d'Espanya, ja que actualment no hi ha res que se li assembla.

Per realitzar el projecte, els autors han estudiat teatres romans semblants i han fet estudis comparatius amb d'altres monuments similars.

Importants troballes romanes a Tortosa

Unes excavacions arqueològiques que es realitzen en el mateix centre de Tortosa han permès descobrir importants restes romanes.

Segons l'historiador Ramon Miravall —coordinador territorial de la Conselleria de Cultura a les comarques de l'Ebre— la troballa dels vestigis romans confirma les teories que es mantenen sobre l'emplaçament de les ciutats pre-romana i romana.

Les peces trobades en l'excavació són dues fustes de columna de marbre, restes de ceràmica, un mur i l'esquelet —sense crani— d'un individu adult. Aquestes troballes, encara que ratifiquen la hipòtesi sobre la ciutat romana de Ramon Miravall, eren del tot inesperats, segons aquest. Els diversos elements recuperats han aparegut juntament a grans quantitats de terra "sigil·lata", utilitzada pels romans per fabricar ceràmica.

La hipòtesi esmentada apunta a que la ciutat romana s'assentaria sobre el casc vell de la Tortosa actual, al voltant del turó del castell musulmà de la Zuda. D'altres edificacions romanes s'ubicarien en el sector de l'eixampla del segle XIX. En el centre d'ambdues àrees quedaria una zona inundada per aigües de l'Ebre i que constituïria l'important port fluvial de Dertosa (nom romà de Tortosa) posteriorment aterrat.

LLIBRES

Una novel·la de l'eixampla barceloní (1)

Joaquim Saura, Catedràtic d'Institut emèrit, és l'autor de l'interessant novel·la "Quan els bongós sonaven". En ella ha sabut plasmar personatges viscuts. I també el ritme, la història i l'intriga que han de florir en tota novel·la. L'essència d'aquesta obra no radica simplement en la descripció d'uns fets, sinó en la manera d'exterioritzar-los. És un relat escrit per posar-lo a les mans de nois i noies dels Països Catalans, ja que mai no decau l'interès en la lectura. El llibre diria que l'encercla una aura de sensibilitat, misteri i poesia. Tanmateix, les facècies s'estalonen.

En aquesta novel·la s'ha evitat el colorisme cridaner: un bon ritme envolta tota l'obra, i una viva acció acompanya la trama dels fets. L'autor, tant en l'anècdota com en la psicologia dels seus personatges, allò que sembla interès per li és l'ambient. Però costums, moral, sentiments, així com tots els detalls externs de la vida, són una evocació prodigiosament poètica i d'investigació social. Per això és tan ben descrit aquell quicós de la cantonada del barri, moltes trifulgues.

La figura del negre dels bongós, respira una tendresa que fa més pura i viva la novel·la. I al final de l'obra, amb aquell Comissari que tocava els bongós o bé els bongós feien tocar al Comissari, és un encert. Estic d'acord amb allò que es diu al final de llibre: que cada barri té els seus secrets. I l'Exemple de Barcelona —que és allà on passen tots els personatges de la novel·la—, és descrit amb pols segur. Pensem que s'inicia la novel·la amb un fet real. L'home negre, d'edat madura, es va conver-

tir en un habitant més d'aquell veïnat. L'autor ens el descriu amb una gran tendresa. Diria que l'heu vist en una cantonada tocant els bongós per poder viure. desvetlla el nostre esperit i ens fa més humans i reflexius. Per això, tots els joves personatges descrits en la novel·la, duen un ritme trepidant i se'ns fan simpàtics. Sobretot, els tres protagonistes.

Tanmateix, la cosa més interessant de la novel·la és la corona lluminosa que envolta tot el relat. Un relat on "la presència de la música omplia de maravella la vida quotidiana dels veïns i, sobretot, la dels tres amics".

L'obra és escrita amb una prosa clara, llisquent: cap inharmonia no interromp la seva llisa superfície.

LEANDRE AMIGÓ

(1) "Quan els bongós sonaven", Joaquim Saura i Falomir. La Galera Editorial Barcelona 1986.

A les muntanyes d'Alacant s'hi troben importants fòssils

El fòssil d'un cargol gegant i carnívor, amb una antiguitat de més de cent cinquanta milions d'anys i de més d'un metre de diàmetre, ha estat trobat a la serra de Mariola (Alacant) per un equip de vint-i-tres geòlegs dirigit per l'holandès Thomas Roet. Aquest equip tracta de delimitar la vora geològica Àfrica-Europa establerta fa dos-cents milions d'anys.

Els geòlegs han instal·lat el campament a la localitat de Muro, des d'on es desplacen als diferents jaciments situats a les muntanyes d'Alacant. La peça trobada que, segons Thomas Roet, podria ser l'única existent al món, ha estat dipositada juntament amb un altre fòssil, a la caserna de la Guàrdia Civil d'Alqueria de Aznar, com a mesura de seguretat. Els experts holandesos han descobert també en els antics fons marins situats entre els pobles de Gorga i Benilloba, al Vall de Ceta, diversos exemplars d'ostres fòssils de més de quinze milions d'anys d'antiguitat, però el jaciment més importants s'ha trobat a la partida de la "Querola", a la localitat de Cocentaina, una gran concentració de restes de la qual s'han tret des de fòssils microscòpics a cargols de més de dos quilos de pes. En el jaciment de "Montblanc" o "Moli Mató" s'han trobat queixals d'elefant, part del crani d'un rinoceront i restes de cérvol i cavall en estat semifossilat.

COSTUMS I TRADICIONS

"No avia en Barcelona, botica de comer"

ESTEVE BUSQUETS I MOLAS

La setmana que avui acaba ha vist passar santa Marta patrona dels hostalers i taverners. D'ençà del segle XIV una confraria barcelonina l'honora. Suposo que no tots els del ram en formen part. Si fossin confreres tots els qui es dediquen a atipar gent —restauradors és una paraula ben encertada—, fóra segurament el gremi més important. Molt més si s'hi afegissin els de la resta del país.

Per cert que l'any 1626 es disposava que determinats ciutadans no podessin formar part del Consell de Cent. Restaven postergats els ramaders, els músics, els revenedors i els hostalers i els taverners.

Cal situar-se en aquells reculats temps per a comprendre la disposició. D'ençà del segle XIV hostalers i taverners tenien mala fama a causa dels abundants robatoris, dels quals els feien responsables o encobridors. Mireu si tenien mala fama, que una vegada els veïns del carrer de Mercaders protestaren davant el rei Pere III perquè un tal Francisc de Nalda, llicenciat en lleis havia llogat una casa a un tal Bernat Guardiola per a establir-hi un hostal, i el rei va ordenar l'anul·lació del contracte, sota ban de 200 meravedis d'or.

Sorpren que la Confraria de Santa Marta ja existís en aquell segle, car l'any 1685, el pare Marcillo en la seva obra "Crisi de Catalunya" pintava el panorama més aviat ombrívol.

Vegeu si no: "...no avia en Barcelona botica de comer. Guardavase esto con tanto rigor, que yendo un dia un ciudadano de Barcelona por la calle, y viendo la primera botica de vino y golosina, que un valenciano avia puesto, soltó la capa, y fué dando voces á la ciudad diciendo: via fora lladres. Espantose la gente; pensaban que se avia tornado loco. Fueronse tras dél, que yva camino á casa de la Ciudad; fueron á avisar á los Consellers, que fulano hombre honrado yva allá loco. Entró el loco cuerdo allá dando voces; aviendo entrado á la Casa de la Ciudad, descubrió su locura tan cuerdo, y dichosissima, diciendo, una botiquilla de comer, y beber ha puesto un valenciano. Si no lo remediays, perdida será la templança, castidad y valentia de nuestra ciudad".

L'autor del llibre afegeix a punt i seguit: "Remedióse por entonces". Aleshores? Ignorem l'any en el qual succeïren aquestes coses, però donava a entendre que el mal ja no tenia remei quan va escriure el llibre. Almenys, entre el 1497 i el 1516, ja augmentaren de 81 a 82 els hostals i les tavernes.

Si avui tornés el pare Marcillo segurament sortiria de polleguera si veia de quina manera han proliferat arreu els establiments "pecaminosos" d'aquesta mena, si bé, en alguns casos amb noms més exòtics. Mentre hostalers i taverners demanen a la seva patrona en els goigs més moderns, que puguin trobar posada a la pàtria celestial: "Oh Santa Marta, hostelera / de Jesús Nostre Senyor!".

RACÓ DEL LLENGUATGE

Col·leccions i col·leccionistes

ALBERT PERA

A Vilassar de Dalt hi ha un museu singular que exhibeix una extensíssima col·lecció de closques i petxines de moluscos i altres animals de totes mides i formes. Un tal arrellec de conques i cargols de tot el món, per si sol, enorgulliria qualsevol naturalista i encara més en les condicions d'ordre i classificació amb què són mostrades al públic. Cada exemplar té la seva targeta amb el nom científic, la procedència i altres característiques. Les peces més petites porten una lupa per poder ser observades sense esforç. En fi, un autèntic prodigi de quantitat, varietat, catalogació i encasellament a l'abast de tothom, ja que —cal dir-ho— l'exposició és oberta desinteressadament per a tots.

Veient que la filiació de les closques mancava del nom popular vaig preguntar-ne la causa al senyor Bot, amo, creador i mantenedor del museu, el qual va satisfer la meua curiositat explicant-me que alguns d'aquells exemplars eren anomenats per la gent que els pescava o recollia amb un nom diferent segons la contrada d'on provenien. Vol dir això que si molts noms de la naturalesa són força generalitzats en l'àmbit de tota una llengua, d'altres, en canvi, agafen diversos noms locals i no és cosa de fornir d'una llarga llista de noms cada espècimen. El nom científic llatí serveix molt bé els fins del col·leccionista i és entès per tots els científics del món. Perfectament lògic. Si col·leccionar els embolcalls de les bestioles (o bestiasses) és cosa pròpia d'un científic naturalista, hom es podria dedicar a col·leccionar els noms populars del mateixos animalons (o animalassos), cosa pròpia d'un tocat per la dèria de la llengua. gua.

Llanço la idea des d'aquí per si algú amb més temps i paciència que jo vol emprendre la tasca de recórrer pobles i ambients on recollir de la llengua viva del poble tots els noms populars de les espècies de la fauna marítima i terrestre dels animals que viuen protegits pel seu mateix habitatge.

Cal Avi, diu un rètol que anuncia un establiment de begudes i menjucs, amb lletres ben grosses i a la nit il·luminades. La contracció cal, que vol dir casa el, es descontracta sempre que la para la següent a l'article comença amb vocal. Ha de dir ca l'avi. Ni el client hauria d'acceptar un rètol amb faltes d'ortografia, ni el retolista hauria de realitzar cap encàrrec sense assegurar-se bé de la correcta escriptura dels mots. Es tracta de faltes d'ortografia públiques i visibles i els responsables n'haurien de tenir vergonya.

Gerents interessats en algun candidat truqueu a:
l'Associació Cristiana de Dirigents

Tels. 237 18 45
237 19 12
Hores: de 4 a 6

TREBALL

OFERIMENTS

DIBUIXANT art finalista, selecció colors, muntador i maquetista expert. Contracte mercantil.

TENIR CURA d'ancians o malalts durant el dia. INEM 0037.328.

AUXILIAR administratiu i primer grau d'electrònica, francès i català. INEM 37.282.852.

PER ACOMPANYAR malalts tardes 4 a 9. Contracte Mercantil.

CAP ADMINISTRATIU, balanços, cta. resultats, mecanització. Contracte Mercantil.

QUALSEVOL treball tardes. Contracte mercantil.

ORGANITZACIÓ administrativa i comptabilitat. INEM 36.178.007.

ADMINISTRATIU i oficial electricitat. Contracte mercantil.

SECRETÀRIA import-export-Full-time, o classes d'anglès particulars a partir de 2/4 de 7 tarda, traduccions. Contracte Mercantil.

SENYORA tenir cura de nens o vells i feina. Contracte Mercantil.

ADMINISTRATIU lliure servei militar, carnet de conduir, coneixement mecànica moto-cotxe, per a oficina, magatzem, etc. Tel. 303 21 60.

ADMINISTRATIVA auxiliar, recepcionista. INEM 46.316.396.

DELINEANT industrial, amb coneixements d'anglès. INEM 38.072.273.

AUX. admin., informàtica, mecanografia, psicologia. O bé classes EGB. Zona Urquinaona-Rambles-Pg. St. Joan. INEM 37.291.172.

AUX. ADMINISTRATIVA o aux. clínica titulada INEM 37.233.125.

COMPTABLE TITULAT a hores. Contracte mercantil.

VISITAR clients i traduccions anglès. Contracte mercantil.

ADMINISTRATIU auxiliar comptable i caixa. INEM 19.475.446.

CAMBRER, o neteja general. INEM 38.082.106.

LOGÍSTICA expedicions cap magatzem. Control stocks. Contracte mercantil.

QUALSEVOL treball. Contracte mercantil.

COSIDORA neteja i planxa. Contracte mercantil.

DEPENENT, xòfer o control admissió bingo. INEM 37.308.287.

TENIR CURA de malalts o altra feina tardes 4 a 9. Contracte mercantil.

AJUDANT arts aplicades i oficis artístics amb experiència; mitja jornada. Contracte mercantil.

PERSONES qualsevol edat i sexe treball fàcil, encara que jubilats, sentin anhels de treballar per amor a Déu per despertar i revitalitzar la fe al pròxim, necessiten en Servei Catòlic d'Informació. Apartat de Correus 2.168 Barcelona.

SOLTERA, distingida i delicada, cerca persona fins 46 anys. Educat i sensible per establir matrimoni cristià. Apartat Correus 94117.

COMPRO: "Sacerdos", missals, devocionaris, goigs, estampes, novenes, escapularis, etc. Antoni. Tel. 726 44 14 nits.

SANTA MARTA Servei a domicili de ATS, INFERMERES, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel.: 245 37 58.

PINTEM, estuquem i empaperem. Millor servei, millor qualitat i millor preu. Pressupost sense compromís. J. Fontanals. Tel: 376 04 95 (de 5.30 a 8).

MESTRE E.G.B. ciències naturals, mates, amb experiència. Certificat de català i Logo. Tel. 236 65 65.

RECEPCIONISTA o bé ajud. a persones d'edat, de tracte afable. Tel. 232 00 82 Montserrat.

DISSENYADORA DE MODA o ajudant de dissenyadora diplomada de 18 anys a I.D.E.P. Tel 887 05 11 (de 6 a 7).

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries Centre d'Educació especial

Dedicat a disminuïts psíquics

A partir dels setze anys

Taller especialitzat

Esmalt sobre metall-ceràmica

Tapis i estora

Cultura General

Recuperació Física-Logopedia "CLUB-ESPLAI"

Assessorament psiquiàtric i psicològic

Informació: 215 69 77 de 12 a 14 hores

VENDES

FINQUES GUANTER (A.P.I.)

VENDA DE XALETS I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants.

FINQUES GUANTER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

DEMANDES

VARIS

XESC SOLIU

"EL SENY D'UN POBLE"

Demaneu-lo a la vostra llibreria.

ENCREUATS Per ROSA COLLELL

Clues for crossword puzzle:

- FOTO ES QUERRA. SOZOLL LLEUGER.
- FOTO DE TA. NITGES.
- OPP DE RIU.
- RELATIU A LAIRE. ARG. NEG. DAT EN PUNTA.
- EL NOUIM. POST. QUE IMPOR. TA.
- ALIMENT. ACCIÓ DE RODAR. LINGÜANTA.
- INDICACIÓ DEL TEMPS QUE S'ACTIVA EN PRESENCIA D'ORIENT.
- PER CANI.
- ANGLÈS. UN. TEATRE. MOLT RE DUIT.
- RELATIU ALS SPM. NIS.
- QUE MESURA AMB LENSES. CONSONANTS, UNA MUDA.
- MEMBRE DEL COS HUMÀ. FOTO D'ANG. DOS. ACTIVITAT.
- PEBREGI. HALLA EN FORMA DE MORRA.
- ANGLÈS HO. MES. REPEICIÓ.
- CONSONANT D'INTEL. DEL SODI.
- COETA NA. LACTIA. CANDENT.
- NON FEREN. PLE D'IRA.
- PANÍFED. PROPOSICIÓ.
- CONSO. NANT. VOCAL. CONJUNCIÓ.
- CONSONANT. VOCAL.
- QUE TA. TRES PAL. SES.
- REUATIU A L'ETER.

JEROGLÍFIC Per SNOF

TINC UN AJUDANT QUE...

05

SOLUCIÓ al 357

ES TAXI

ESTA XI

FILATÈLIA Per JOSEP ESCALADA

Era inevitable que això passés a un gran clàssic de la filatèlia mundial. Ens referim als 15 centaus color blau de la primera sèrie argentina. Una varietat mínima, l'accent sobre la "u" de República, ha fet treballar els falsificadors. Darrerament s'ha descobert una falsificació molt ben feta (!) amb el segell sense accent. L'autèntic sense accent, val unes 600.000 ptes. Els falsificadors han afinat l'enginy al màxim i han aconseguit una obra gairebé perfecta. La diferència entre els falsos i els autèntics, només és detectable per comparació amb peces totalment segures (si són sobre carta millor). El problema està que el col·leccionista, generalment, només en té un exemplar i no pot fer cap comprovació ni comparació. Si algun lector de C.C. té el 15 centaus blau de la R. Argentina sense accent, que consulti un perit. Si el té de més de 5 anys, pot estar força tranquil. Si el té de fa poc, que es prepari perquè pot tenir un disgust.

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a

CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on. 08007 - Barcelona

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ Tel.

PREU LÍNIA SETMANES

----- 100 ptas.

----- 200 ptas.

----- 300 ptas.

----- 400 ptas.

----- 500 ptas.

----- 600 ptas.

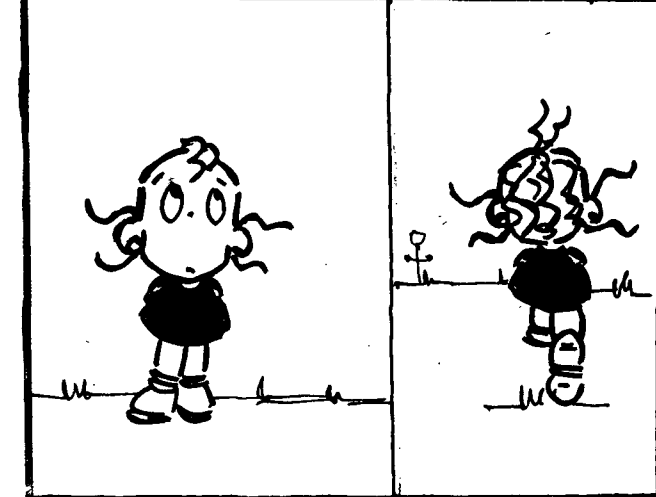
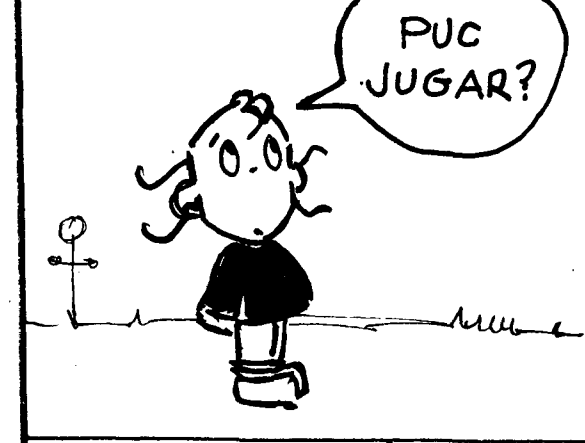
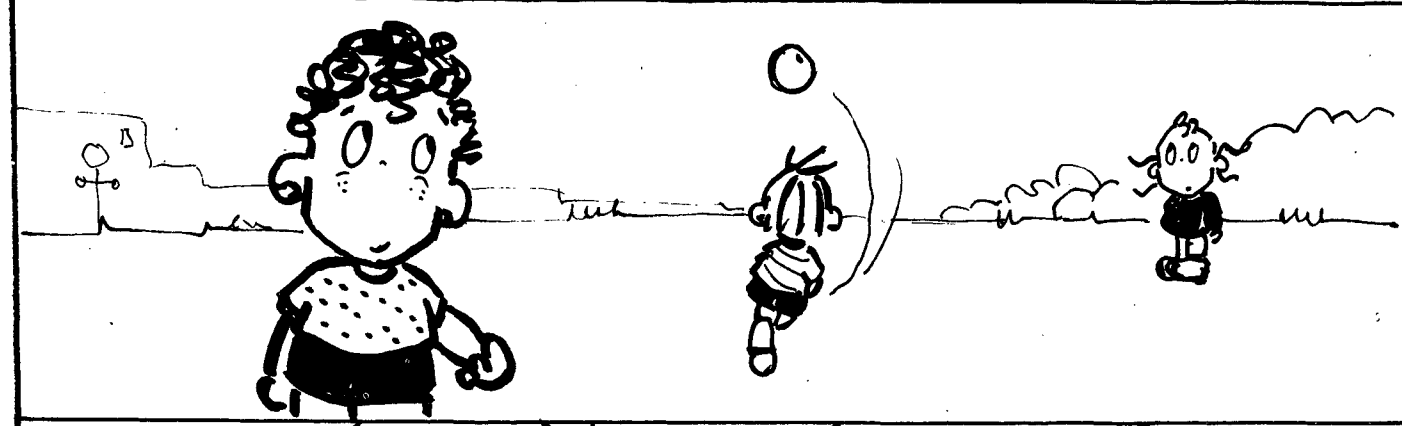
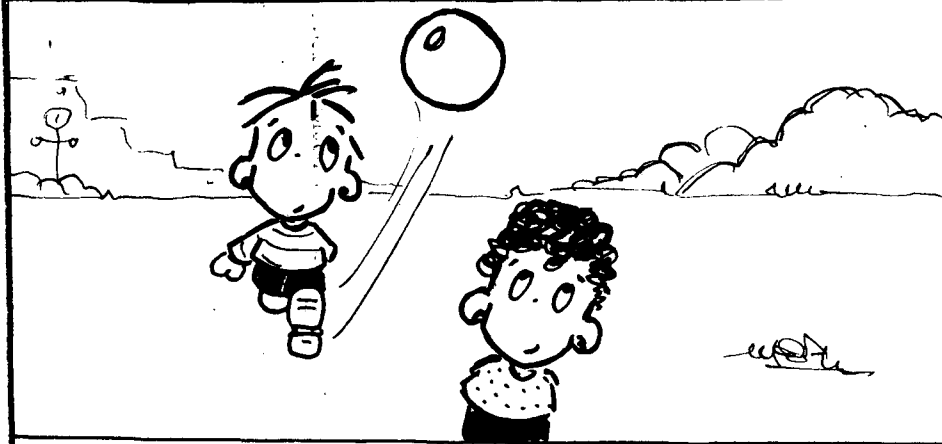
----- 700 ptas.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de **CATALUNYA CRISTIANA**, carrer València, 244, 2on. 08007 - BARCELONA

La Baldufa

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Año V N.º 315

Històries d'Eixerits

Carta d'en Pere

Avui m'he fet un panxó de riure llegint una carta que m'ha escrit en Pere. En Pere és un amic meu de qui ja us he parlat alguna altra vegada.

Es més espavilat que un gínjol, i en diu cada una que n'hi ha per partir-se de riure. Explica que, fa pocs dies, una colla de famílies varen fer una excursió al Pirineu, i, heus aquí que, en un indret, calia travessar una riera. En Pere va voler fer l'eixerit saltant de pedra en pedra pel bell mig de la riera, fins que en trobà una de bellugadissa i anà de cul a l'aigua. Encara en sortí barat, perquè a part de la mullena, si cau malament, podia trencar-se coll-i-barres. Res, que per passar-se de llest, s'ha de trepitjar sobre segur.

Diu que ha llegit "El Petit Príncep", de Saint Exupèry, i que l'hi ha agradat molt i molt. Algun tros que no entenia gaire, l'hi ha aclarit el seu pare. Jo el vaig llegir l'any passat i també m'agrada molt.

Si tots penséssim i féssim com el Petit Príncep, el món fóra un planeta on tothom hi viuria feliç.

Hi ha nois i noies que es pensen que comprant-se moltes coses, tenint moltes coses i podent fanfarronejar a tota marxa, seran feliços. Però la felicitat vé del cor, d'una bona amistat, d'estimar i d'ajudar als altres.

Estic content perquè en Pere i jo som bons amics.

L'Eixerit

DIUMENGE - 3

- 10.45 Matinal a TV3.
- 12.45 Fi d'emissió.
- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 Charlie Brown i Snoopy.
- 16.00 La pel·lícula del diumenge: "El Jutge Priest".
- 17.30 Els supertrònics.
- 18.30 Plats de nata.
- 19.00 Botó flux.
- 19.30 La gran vall: "L'objectiu".
- 20.30 Curar-se en salut.
- 21.00 Telenotícies.
- 21.30 Tenko - Cap. 26.

- 22.30 El show de Kenny Everett.
- 23.00 Esports en acció.
- 00.15 Fi d'emissió.

DILLUNS - 4

- 13.30 Avanç informatiu.
- 13.35 "Trenta-vuit comarques": "Alt Camp".
- 14.00 TV3, segona vegada-30 minuts.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.05 Carson i Carson, advocats. 19
- 19.49 Plats de nata.
- 20.30 Joc de ciència.
- 21.00 Telenotícies.
- 21.33 Informatiu cinema.
- 22.10 Cinema 3: "Max i els traficants de ferralla".
- 24.05 Telenotícies nit.
- 24.20 Arsenal.
- 01.25 Fi d'emissió.

DIMARTS - 5

- 13.30 Avanç informatiu.
- 13.35 Trenta vuit comarques: "Alt Camp".
- 14.00 TV3, segona vegada.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.05 Carson i Carson, advocats. Cap. 20.
- 19.45 Fes Flash.
- 20.30 Ravioli: "Tots bojos".
- 21.00 Telenotícies.
- 21.33 Hotel Fawly. Cap. 7.
- 22.05 Perry Masson: "El cas de la noia exasperada".
- 23.00 Històries imprevisibles.
- 23.30 Telenotícies nit.
- 23.45 Jazz.
- 24.30 Fi d'emissió.

DIMECRES - 6

- 13.30 Avanç informatiu.
- 13.35 Trenta vuit comarques: Alt Penedès.
- 14.00 TV3, segona vegada.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.05 Carson i Carson, advocats. Cap. 21.
- 19.45 Fes Flash.
- 20.30 Ravioli: "El nou món".
- 21.00 Telenotícies.
- 21.33 Magnum: "Pels fills, tot".
- 22.25 Pel·lícula: "Tropical Spanish".
- 24.00 Telenotícies nit.
- 00.15 Fi d'emissió.

DIJOUS - 7

- 13.30 Avanç informatiu.
- 13.35 Trenta-vuit comarques: Alt Urgell.
- 14.00 TV3, segona vegada.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.05 Carson i Carson, advocats. Cap. 22.
- 19.45 Fes Flash.
- 20.30 Oliana Molls.
- 21.00 Telenotícies.
- 21.33 Les claus de vidre: "L'avi Rodergues".

- 22.15 A tot esport.
- 23.45 Telenotícies nit.
- 24.00 Dimensió desconeguda.
- 00.30 Fi d'emissió.

DIVENDRES - 8

- 13.30 Avanç informatiu.
- 13.35 Trenta-vuit comarques: Anoia.
- 14.00 TV3, segona vegada. Informatiu cinema.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.05 Carson i Carson, advocats. Cap. 23.
- 19.45 Fes Flash.
- 20.00 L'ofici d'aprendre.
- 20.25 Oliana Molls.
- 21.00 Telenotícies.
- 21.33 Jonny Staccato: "L'home acabar".
- 22.00 Tot queda en família: "Educar és molt sensat".
- 22.30 Trossos.
- 23.05 El món del cinema.
- 24.00 Telenotícies nit.
- 24.15 Cinema de mitjanit: "Retorn".
- 02.00 Fi d'emissió.

DISSABTE - 9

- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 Els barrufets.
- 15.55 Dibuixos animats.
- 16.15 Buck Rogers en el segle XXV.
- 17.00 Els rius: "El Murray".
- 18.00 El llibre de Guinness dels rècords mundials.
- 18.25 Bruixots i guerrers.
- 19.15 Música viva.
- 20.25 Natura en profunditat.
- 21.00 Telenotícies.
- 21.33 Chicago: "Vendetta".
- 22.35 Galeria oberta.
- 00.15 Fi d'emissió.

DIUMENGE - 3

- 8.30 Concert.
- 9.30 Caminar i veure.
- 10.30 El dia del Senyor - Santa missa.
- 11.30 Poble de Déu.
- 12.00 Estudi estadi.
- 15.00 Telediari 1.
- 15.35 Els diminuts: "Una de fantasmas".
- 16.05 Autopista vers el cel: "El monstro".
- 16.55 Si ho se, no vinc.
- 18.00 L'altra guerra.
- 19.00 De 7 en 7: (Rep. dia 4 a les 10.05).
- 19.30 Punt de trobada.
- 20.30 Curses de cavalls.
- 21.00 Telediari - 2.
- 21.35 La cançó trista d'Hill Street: "A las armas".
- 22.25 Futbol.
- 00.30 Atletisme.
- 01.30 Comiat.

DILLUNS - 4

- 8.00 Bon dia.
- 9.05 Posada a punt.
- 9.15 La bossa de la compra.
- 9.40 La font de pedra: Ep. 6.
- 10.15 De 7 en 7. (Rep).
- 10.40 Punt de trobada. (Rep).
- 11.35 Dinastia - Ep. 145.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.33 Documental.
- 12.45 Al caliu de la Feliu.
- 13.15 El príncep regent.
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1ª ed.
- 15.35 El gran heroi americà: "Para eso tengo este traje".
- 16.25 Dinamo.
- 17.00 MASH: "Capitanes violentos".
- 17.30 La tarda, vaja tarda.
- 18.25 Avanç informatiu.
- 18.30 L'espill màgic.
- 19.30 D'ací i d'allà.
- 20.00 Consum.
- 20.30 Estiu 8.30, PM. Magazine.
- 21.00 Telediari - 2.
- 21.35 Tot queda a casa.
- 22.05 Corrupció a Miami: "Ritos de entrada".
- 23.00 L'Espanya herètica: "Sefarad".
- 24.00 Telediari - 3.

- 00.30 Telesport.
- 00.40 Comiat.

DIMARTS - 5

- 8.00 Bon dia.
- 9.05 Posada a punt.
- 9.15 La bossa de la compra.
- 9.40 La font de pedra. Ep. 7.
- 10.15 Si ho se, no vinc. (Rep).
- 11.10 Consum. (Rep).
- 11.35 Dinastia - Ep. 146.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.33 Documental.
- 12.45 Al caliu de la Feliu (7).
- 13.15 El príncep regent (7).
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1ª ed.
- 15.35 El gran heroi americà: "Luna de miel inesperada".
- 16.25 A mitja tarda.
- 17.25 La tarda, vaja tarda.
- 18.25 Avanç telediari.
- 18.30 Els electrofollets.
- 19.05 Objectiu-92.
- 20.00 Els comptes clars.
- 20.30 Estiu 8.30, PM. Magazine.
- 21.00 Telediari - 2.
- 21.35 Plató buit.
- 22.30 Via mala - Ep. 3.
- 23.30 A portada.
- 24.00 Telediari - 3.
- 00.30 Telesport.
- 00.40 Testimoni.
- 00.45 Comiat.

DIMECRES - 6

- 8.00 Bon dia.
- 9.05 Posada a punt.
- 9.15 La bossa de la compra.
- 9.40 La font de pedra. Ep. 8.
- 10.15 Plat buit. (Rep).
- 11.10 Val més prevenir. (Rep).
- 11.35 Dinastia. Ep. 147.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.33 Documental.
- 12.45 Al caliu de la Feliu. (8)
- 13.15 El príncep regent (8).
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1ª ed.
- 15.35 El gran heroi americà: "Desesperado".
- 16.25 Tocata.
- 17.25 La tarda, vaja tarda.
- 18.25 Avanç Telediari.
- 18.30 La terra de l'arc iris.
- 19.00 Atletisme.
- 20.30 Estiu 8.30, PM. Magazine.
- 21.00 Telediari - 2.
- 21.35 Vent, fusta i fang: "Túnez el gran Sur".
- 22.05 Sessió de nit: "Los viajeros del atardecer".
- 24.00 Telediari - 3.
- 00.30 Telesport.
- 00.40 Comiat.

DIJOUS - 7

- 8.00 Bon dia.
- 9.05 Posada a punt.
- 9.15 La bossa de la compra.
- 9.40 La font de pedra. Ep. 9.
- 10.10 Fi de segle. (Rep).
- 11.35 Dinastia. Ep. 148.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.33 Documental.
- 12.45 Al caliu de la Feliu (9).
- 13.15 La saga dels Rius (1).
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1ª ed.
- 15.35 El gran heroi americà: "Vigilant espacial".
- 16.25 En la naturalesa: La platja.
- 17.00 La superàvia: "La superabueta y el rayo mágico".
- 17.30 La tarda, vaja tarda.
- 18.25 Avanç telediari.
- 18.30 El kiosk.
- 19.30 Dintre d'un ordre: "La violencia".
- 20.00 Al mil per mil.
- 20.30 Estiu 8.30, PM. Magazine.
- 21.00 Telediari - 2.
- 22.30 La comèdia dramàtica espanyola: "La pechuga de la sardina".
- 00.15 Telediari - 3.
- 00.45 Telesport.
- 00.55 Comiat.

DIVENDRES - 8

- 8.00 Bon dia.
- 9.05 Posada a punt.
- 9.15 La bossa de la compra.

- 9.40 La font de pedra. Ep. 10
- 10.10 Tocata (Rep).
- 11.10 En la naturalesa. (Rep).
- 11.40 Només es viu una vegada: Ep. 1.

- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.33 Documental.
- 12.45 Al caliu de la Feliu (10).
- 13.15 La saga dels Rius (2).
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1ª ed.
- 15.35 Sessió de tarda: "El gran vals".
- 17.25 La tarda, vaja tarda!
- 18.25 Avanç telediari.
- 18.30 Sherlock Holmes: "El caso de los acantilados de Dover".
- 19.00 Un país de sagitari.
- 19.30 Al galop.
- 20.00 Val més prevenir.
- 20.30 Estiu 8.30 PM Magazine.
- 21.00 Telediari - 2.
- 21.35 Entre amics.
- 23.10 L'investigador: "El poeta de la estación".
- 00.05 Telediari - 3.
- 00.35 Telesport.
- 00.45 Comiat.

DISSABTE - 9

- 9.00 Barenboim.
- 9.30 La nostra setmana.
- 10.10 Al mil per mil. (Rep).
- 10.30 La bola de vidre.
- 12.00 Entre amics. (Rep).
- 13.20 Loteria.
- 13.30 Gent jove.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Els petits.
- 16.05 Primera sessió: "Cama para tres".
- 17.45 La pantera Rosa.
- 18.10 Ja se que tens promès.
- 19.00 De pel·lícula.
- 19.30 Història de l'aviació.
- 20.00 La fugida de Colditz: "Los invitados".
- 21.00 Telediari - 2.
- 21.35 Informe setmanal.
- 22.05 Dissabte cinema: "El último pistolero".
- 00.30 Comiat.

DIUMENGE - 3

- 10.30 Santa Missa.
- 11.30 Miramar esportiu.
- 14.00 Recull informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 El cau del dragó: "La armadura encantada del guerrero".
- 15.35 Documental.
- 16.00 La bona música.
- 17.00 Estrenes TV: "El extraño".
- 18.45 Candy, Candy.
- 19.10 Moments.
- 20.10 Freud: "El secretode los sueños".
- 21.10 Ni en viu ni en directe.
- 21.35 El dominical.
- 22.40 Diumenge cinema: "Maria Zep".
- 00.50 De moda.
- 01.10 Comiat.

DILLUNS - 4

- 17.00 La familia Robinson: (1 i 2).
- 17.45 Tres i no res (17).
- 18.15 A la tercera va la vençuda.
- 18.35 Pleitaguensam.
- 19.00 Connexió amb Madrid.
- 19.00 Agenda informativa.
- 19.15 Mans artesanes.
- 19.30 Alicia al país de les meravelles.
- 20.00 Altres pobles (Reposició).
- 21.00 Música a les 9.
- 22.00 Dilluns cine: "El otro Sr. Klein".
- 24.00 Últimes preguntes.
- 00.30 Metròpolis.
- 01.00 Comiat.

DIMARTS - 5

- 17.00 La familia Robinson: (3 i 4).
- 17.45 Tres i no res.
- 18.15 A la tercera va la vençuda.
- 18.35 Pleitaguensam.
- 19.00 Connexió amb Madrid.
- 19.00 Agenda informativa.

- 19.15 Mans artesanes.
- 19.30 Alicia al país de les meravelles.
- 20.05 Planta baixa.
- 21.05 L'arca de Noe.
- 21.30 Glitter: "La Matriarca".
- 22.20 Documents TV: "Flashpoint Berlin".
- 23.20 Pop rock.
- 23.50 Tendido cero.
- 00.20 Metròpolis.
- 00.50 Comiat.

DIMECRES - 6

- 17.00 La familia Robinson: (5 i 6).
- 17.45 Tres i no res (19).
- 18.15 A la tercera va la vençuda (4).
- 18.35 Pleitaguensam.
- 19.00 Connexió amb Madrid.
- 19.00 Agenda informativa.
- 19.15 Mans artesanes.

- 19.30 Alicia al país de les meravelles.
- 20.05 Sota el mateix cel.
- 20.35 Amb les mans a la massa.
- 21.05 Kate i Allie (Ep. 6).
- 21.30 Fi de segle.
- 23.00 Temps moderns.
- 23.55 Carol Burnett. Ep. 3.
- 00.20 Temps de creure.
- 00.35 Metròpolis.
- 01.05 Comiat.

DIJOUS - 7

- 17.00 La familia Robinson: (7 i 8).
- 17.45 Tres i no res.
- 18.15 A la tercera va la vençuda.
- 18.35 Pleitaguensam.
- 19.00 Connexió amb Madrid.
- 19.00 Agenda informativa.
- 19.15 Mans artesanes.
- 19.30 Alicia al país de les meravelles.
- 20.00 A-u-an-ba-buluba-balam-bambu.
- 21.00 Fila 7.
- 22.10 Cinema Club: "Los usurpadores".
- 23.45 Especial cinema: "Los hermanos Taviani".
- 00.45 Metròpolis.
- 01.15 Comiat.

DIVENDRES - 8

- 17.00 Palmerstown (4).
- 17.45 Produccions de TVE a Catalunya: "El año en que nacimos" - Año 1954.
- 18.35 Pleitaguensam.
- 19.00 Connexió amb Madrid.
- 19.00 Agenda informativa.
- 19.15 Mans artesanes.
- 19.30 Alicia al país de les meravelles.
- 20.05 Melmelada de futur.
- 20.30 El cinema: "Quién puede matar un niño?".
- 22.20 La memòria fètil.
- 23.15 Jazz entre amics.
- 00.20 La veu humana.
- 01.15 Metròpolis.
- 01.45 Filmoteca TV: "Sintomas".
- 03.10 Comiat.

DISSABTE - 9

- 10.30 Les aventures de Tom Sawyer. (Ep. 19-20).
- 11.00 El xou de la familia Pera.
- 11.30 Temes de Catalunya: "Últimes postals dels Pirineus".
- 12.00 L'armari dels 7 calaixos.
- 12.30 Tot és música.
- 13.30 A la tercera va la vençuda (5).
- 14.00 Recull informatiu.
- 15.00 Musical.
- 15.30 Reportatge.
- 16.00 Connexió amb Madrid.
- 16.00 Estadi 2.
- 21.00 La finestra electrònica: "El cortometraje en España".
- 23.25 Concert 2: "Orquesta ciudad de Barcelona".
- 01.25 Comiat.

CONEIXEM L'ÍNDIA

del 10 al 31 d'octubre 1986

Amb motiu del XIVè CONGRÉS MUNDIAL DE LA
UNIÓ CATÒLICA INTERNACIONAL DE LA PREMSA

CATALUNYA CRISTIANA organitza un viatge a l'Índia i al Nepal
pels dies 10 al 31 d'octubre del 1986.

Visitant Bombai, Elefanta, Nasik (visita a la missió), Ellora, Ajanta,
Aurangabad, Surat (visita a la missió), Udajpur, Jaipur, Delhi, Agra,
Benares, Katmandú (Nepal).

A la recerca dels diferents rostres de l'Índia misteriosa (hinduis-
me, budisme, islamisme...) i per conèixer de prop la tasca evan-
gelitzadora i humana dels nostres missioners.

Amb l'assessorament religiós i cultural de Mossèn Joan E. Jar-
que i Jutglar, director de CATALUNYA CRISTIANA.

*Per a més informació, adreceu-vos a Maria Figueres,
Carrer València 244, 2n.*

Tel. 215 27 39 - 215 28 03 de 10 a 13 h.

Places limitades.

Assessorament

GAT 48

